

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2714

245

U-16

1859

2010

19001

245
4-16

111
Գ Գ Բ Բ

ՍԱԳՄՈՍԷՑ

ԳԼԻԹԻ

ՏՊԱԳՐԵԱԼ

Ի ՊԱՏՌԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ԱԹՈՌՈՅՍ
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ
Տ. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՍՐԲԱԶԱՆ
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ՅԵՐՈՒՍԱԳԼԻՄ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

1859

ԳՅ 22288

93

38665-67

111

52182-4. L.

ԳԻՐԻՔ

ՍԱՂՄՈՍԱՅ ԳԼԻԹԻ

ՍԱՂՄՈՍ Ա

ԼԻՐԱՆԵԱԼ է այր՝ որ ոչ գնաց ՚ի
 խորհուրդս ամբարշտաց . ՚ի ճանա-
 պարհի մեղաւորաց նա ոչ եկաց , և
 յաթոռս ժանտից ոչ նստաւ :
 Այլ յօրէնս տեառն են կամք նորս ,
 և յօրէնս նորս խորհեցի նա ՚ի տուէ
 և ՚ի գիշերի . և եղիցի նա որպէս ծառ ,
 որ անկեալ է ՚ի գնացս ջուրց :

Ար զպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ, և տերեւ նորա մի թափեացի. և զամ զոր ինչ արացէ, յաջողեացի նմա:

Այ սյսպէս են ամբարիշտք, և ոչ այնպէս. այլ որպէս զփոշի, զոր հոսէ հողմ 'ի վերայ երեսաց երկրի:

Վասն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք 'ի դատաստան, և ոչ մեղաւորք 'ի խորհուրդս արդարոց:

Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդարոց. ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն:

Տունք 4:

ՍԱՂՄՈՍ Բ

Անշնորհաբեր 'ի հեքրայեցոց. երիտին սոչա ընդ մի համար են:

Ինդէր խռովեցան հեթանոսք, և ժողովուրդք խորհեցան 'ի սնոտիս:

Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի. և իշխանք ժողովեցան 'ի միափին վասն տեառն և վասն օծելոյ նորա:

Խղեացնէք զկապանս նոցա, և ընկեացնէք 'ի մէնջ զլուծ նոցա:

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնո-
քօք, և տէր արհամարհեսցէ զնոսա :
Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բար-
կութեամբ իւրով, և սրտմտութիւ
իւրով խռովեսցուցէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր 'ի նմանէ, 'ի վե-
րայ լերին սիօնի սրբոյ նորա՝ 'ի պատ-
մել զհրամանս տեառն :

Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ ես դու, և
ես այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա յինէն, և տաց քեզ զհեթա-
նոսս 'ի ժառանգութիւն, և իշխանութիւն
քեզ ընդ ամ ծագս երկրի :

Հովուեսցես զնոսա քաւաղանաւ եր-
կաթեաւ, և որսէս զանօթ բրտի
փշրեսցես զնոսա :

Արդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ առէք .
և խրատեցարուք ամենեքեան, ոյք
դատէք զերկիր :

Օտու այեցէք տեառն երկիւղիւ, և
ցնծացէք առաջինորա գողութեամբ :
Բնկալարուք զխրատ նորա, զի մի բար-
կացի տէր, և կորնչիցիք 'ի ճանապարհ
հացն արդարութեան :

Ի ժամանակի՝ յորժամ բորբոքեցի
բարկու թիւն նորա :
Լըրանի՛ ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ
են՝ ՚ի տէր :
Տունք ժի :

ՍԱԼՄՈՍ Գ

Սաղմոս Դաւիթի . Ի ժամանակի՝ զի փախուցեալ
էր նա յերեսաց աբիսողմայ որդւոց իւրոց :
Տէր՝ զի՞ բազում եղեն նեղիչք իմ , և
բազումք յարեան ՚ի վերայ իմ :
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ չիք
փրկու թիւն սորա առ աստուած իւր :
Լըլ դու տէր՝ օգնական իմ ես , փառք
իմ և բարձրացուցիչ դ լսոյ իմոյ :
Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի ,
և լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :
Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ , զարթեայ՝
և տէր ընդունելի իմ է :
Ոչ երկեայց ես ՚ի բիւրաւոր զօրացոյ
նոցա , ոյք շուրջանակի պատեալ պա-
շարեալ պահէին զիս :
Ըրի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ .
զի դու հարեր զամենեւեան , ոյք էին

ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տարա-
սպարտուց . և զատամունս մեղաւո-
րաց փշրեցես :

Տեառնդ է փրկութիւն . 'ի վերայ ժո-
ղովրդեան քոյ օրհնութիւն քո :
Տունք ը : Գորդայս իը :

ՍԱՂՄՈՍ Դ

Ի հոփարած օրհնութեան . Սաղմոսերգո-
ւիւն Դաս-Լի :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստուած
լստ արդարութեան . 'ի նեղութենէ
ինձ անդորր արարեր . ողորմեա՛ ինձ
և լնը աղօթից իմոց :

Արդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք
խտտասիրաք . ընդէր սիրէք զնանրու-
թիւն , և խնդրէք զստութիւն :

Օ՛աներուք զի սքանչելիս արար տէր
սրբոյ իւրում . և տէր լուիցէ ինձ 'ի
կարգալ իմում առ նա :

Ի արկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք . զոր ինչ
ասէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր
զղջացարուք :

Մատուցէք սխառարադս արդարու-
թեան, և յուսացարուք ՚ի տէր:

Բազումք ասէին՝ թէ ո՞ր ցուսցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ
մեզ լոյս երեսաց քոյ. և ետուր ու-
րախու թիւն սրտից մերոց:

Ի ստղոյ ցորենոյ գինւոյ՝ և ձիթոյ իւ-
րեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայտ և ՚ի սոյն նրն
ջեսցուք և զարթիցուք. զի դու տէր
միայն առանձին յուսով քո բնակե-
ցուցեր զմեզ:

Տաւր Ը:

ՍԱՂՄՈՍ Ե

Ի Կապարած ՎՊ Վեճակելոյն. Սաղմոս Դաւիթի:

Բանից իմոց ունին դիր տէր, և ՚ի միտ
առ զաղաղակ իմ:

Նոյեան՝ ՚ի ձայն աղօթից իմոց, թաւ
գաւորիմ և աստուած իմ:

Ես զքեզ աղաչեմ տէր ընդ առաւօ-
արս լուիցես ձայնի իմում. ընդ ա-
ռաւօտս սխառարաստ եղէց, յանդիման
լինիլ առ քեզ:

Աչ թէ դու աստուած կամիս զանօրէնութիւն . և ոչ բնակին առ քեզ չարք , և անօրէնք մի բնակեցցին առաջի աչաց քոց :

Ատեցեր զայնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութի . կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զսուտ :

Օյր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առնես դու տէր . այլ ես ըսաբազում ողորմութեան քում մտից 'ի տուն քո , և երկրպագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդարութե քում . վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո :

Օ ի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն . և սիրտք նոցա նանրեալք են : Արպէս դերեղմանք բաց են կոկորդք նոցա . և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :

Դատեա՛ զնոսա աստուած՝ զի անկցին 'ի խորհրդոց սրտից իւրեանց . ըսաբազում ամբարշտութեան նոցա մեթեա զնոսա , զի դառնացուցին զքեզ :

Արախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են ՚ի քեզ, յաւիտեան ցնծացեն, և բնակեսցիս դու ՚ի նոսա :
 Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուանքո, զի օրհնեսցես դու զարդարն, տէր որպէս զինու հաճութեամբ քո պսակեցեր զնոսա :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ 2

Ի կապարած ընդ օրհնութիւն Վասն ուրբորդաց. Սաղմոս դաւիթ :

Տէր մի՛ սրտմտու թեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկու թեամբ քով խրատեր զիս :

Աղորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան սուկերք իմ :

Լնձն իմ յոյժ խռովեցաւ՝ և դու տէր մինչեւ յերբ :

Իարձ տէր և փրկեա զանձն իմ, կեցո զիս տէր ըստ ողորմութե քում :

Օ, ի ոչ ոք է որ ՚ի մահու յիշէ ըզ-

քեզ, կամ 'ի դժոխս խոստովան առ-
նիցի առ քեզ :

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան ի-
մում. լուացի զամենայն գիշեր զմա-
հիճս իմ, և արտասուօք իմովք զան-
կողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտու թենէ ակն իմ.
և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թըշ-
նամեսց իմաց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, ոյք
գործէք զանօրէնու թիւն :

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ
տէր աղօթից իմոյ. և տէր զանդրը-
ուածս իմ ընկալու :

Վմաշեացեն և խռովեսցին յոյժ ամե-
նայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս
և ամաշեացեն յոյժ վաղվաղակի և
խռովեսցին :

Տունք ժ : Գորդայս L :

ՍԱՂՄՈՍ Է

Սաղմոս Դաւիթի . զոր ասաց Գեթանի վասն Բանին
 Դոստայ որդոյ յիմենայ :

Տէր աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ,
 փրկեա զիս, և յամենայն հալածչաց
 իմոց ապրեցո զիս :

Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս
 առիւծ զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկ-
 կիցէ, և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր աստուած իմ թէ արարի զայս .
 և թէ իցեն անօրէնութիւք 'ի ձեռս իմ :
 Թէ հասուցի երբէք այնօցիկ, ոյք հա-
 տուցին ինձ չար, անկեսոյց և ես 'ի
 թշնամեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն իմ,
 հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ,
 և զփառս իմ 'ի հող բնակեցուսցէ :

Ըրի տէր բարկութեամբ քով, և բար-
 ձրս լեր 'ի սպառիլ թշնամեաց իմոց :

Օյարթիր տէր աստուած իմ 'ի հրա-
 մանս քո՝ զոր սպառուիրեցեր, և ժողովք
 ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեւ :

Վասն այսօրիկ 'ի բարձունս դարձ ինր .

և տէր դատէ զժողովուրդս իւր :
 Դատ արա ինձ տէր ըստ արդարու-
 թեան իմում, և ըստ ամբօժութեան
 իմում՝ որ յիս :
 Կատարեցին չարիք ՚ի վերայ մեղաւո-
 րաց, և յաջողեցես դու արդարոյ :
 Արքննէ զսիրտս և զերիկամունս ան-
 արդար . յիրաւի է ինձ օգնութիւն
 յաստուծոյ՝ որ ասլրեցուցանէ զայ-
 նասիկ, ցք ուղիղ են սրտիւք :
 Ըստուած դատաւոր արդար՝ հզօր և
 երկայնամիտ, որ ոչ անէ զքարկուծի
 իւր զօրհանապաղ :
 Ըստ թէ ոչ դառնայք առ նա, զսուր
 իւր սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ .
 և ՚ի նմա պատրաստեալ է զանօթս
 մահու, և զնետս իւր պրեցելովք է
 գործեալ :
 Ըհաւասիկ երկնեաց զանօրէնութի .
 յղացաւ զցաւս, և ճնաւ զանիրա-
 նայ . ամբ ամբ և ու թիւն :
 Գուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց, ՚ի նոյն
 անկցի ՚ի խորխորատ՝ զոր և գործեաց :
 Գարձցին ցաւք ՚ի գլուխ նորա . և

Ի վերայ գաղաթան նորա անօրէնու-
թիւնք իւր իջցեն :

Խոստովան եղէց տեառն ըստ արդա-
րութեան նորա . և սաղմոս սասցից
անուան տեառն բարձրելոյ :

Տունք ժէ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը

Ի կարաւած Ի վերայ հնչանայն . Սաղմոս Գաւթի :

Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն
քո Ի վերայ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելչութիւն քո
Ի վերայ քան զերկինս . Ի բերանոց
մանկանց տղայոց և ստընդեայց հաս-
տատեցեր զօրհնութիւն :

Վասն թշնամեաց քոց տէր , զի եղծ-
ցի թշնամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց ,
զլուսին և զաստեղս՝ զորս դու հաս-
տատեցեր :

Ո՛վ է մարդ , զի յիշես դու զնա . կամ
որդի մարդոյ , թէ այց ինչ արասցես
դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան

զհրեշտակս քո . փառօք և պատուով
պսակեցեր զնա , և կացուցեր զնա 'ի
վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց :

Օ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր 'ի
ներքոյ ոտից նորա , զխաշն և զարջառ
և զամենայն ինչ :

Լուս և զերէ վայրի , զթռչունս երկ
նից , և զձկունս ծովու՝ որք շրջին ընդ
շաւիղս ծովու :

Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն
քո 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Տունք Թ : Գորղայս Իզ :

ՍԱՂՄՈՍ Թ

Ի հապարած . վասն Գաղլանեայն որդւոյ .

Սաղմոս Դաս-Լի :

Գոհացայց զքէն տէր բողորով սրբ
տիւ իմով . պատմեցից զամենայն ըս
քանչելիս քո :

Ուրախ եղէց և ցնծացայց 'ի քեզ .
սաղմոս ասացից անուան տեսանդ
բարձրելոյ :

Ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց,
 ակարասցին և կորիցեն յերեսաց քոց,
 Լրարեր զդատատանս իմ և զիրա-
 շուենս. նստար յաթոռ՝ դատաւ որ ար-
 դարու թեան ։

Սաստեցեր ՚ի հեթանոսս, և կորեաւ
 ամբարիշտն. զանուանս նոցա ջնջեցեր
 յաւիտեանս յաւիտենից, և թշնամ-
 ւոյն զէն պակասեաց մինչ իսպառ ։
 Օքաղաքս աւերեցեր, և կորեաւ յի-
 շատակ նոցա աղաղակաւ ։

Ըստուած կայ՝ և մնայ յաւիտեանս .
 պատրաստ արար զաթոռ իւր ՚ի դա-
 տաստանի ։

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարու թք,
 և զժողովաւ քոս իւր ուղղու թեամբ ։
 Եղեւ տէր ապուէն տնանկի, օգնա-
 կան ՚ի նեղութե ՚ի դէպ ժամանակի ։
 Յուռասցին ՚ի քեզ ամենեքեան՝ ոյք
 գիտեն զանուէն քո. զի ոչ թողցես զայ-
 նոսիկ, ոյք խնդրեն զքեզ տէր ։

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ քնակեալն
 է ՚ի սիօն. պատմեցէք ՚ի հեթանոսս
 զգործս նորա ։

3865-67
59
98

Ի ինդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց . և
ոչ մտացաւ ինր զազազակս անանկաց :
Ողորմեա ինձ տէր՝ և ատս զխոնարհու
թիւն իմ՝ ի թշնամեաց իմոց . ո՛ր բարձր
արարեր զիս ի դրանց մահու :

Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնու
թիւնս քո ի դրունս դասեր սիօնի , և
ցնծացայց ի վրկու թեան քում :

Ի նկրան հեթանոսք յապականու թեան
իւրեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝
զոր թագուցին , առցէ զոտս նոցա :

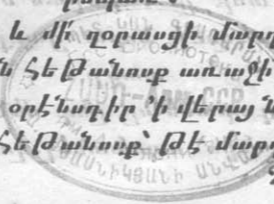
Ճանաչի տէր յառնել զդատաստանս
իւր . և ի գործս ձեռաց իւրեանց
կապեացին մեղաւորք :

Ի արձցին մեղաւորք անդրէն ի դը
ժոխս . և ամենայն հեթանոսք որք
մտացան զաստուած :

Ոչ իսպառ մտանայ տէր զաղքան .
համբերու թիւն անանկաց մի կորիցէ
իսպառ :

Երի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . դա
տեսցին հեթանոսք առաջի քո :

Կացո տէր օրէնսդ իր ի վերայ նոցա . և
ճանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդ իկ են :

Բնդէր աէր՝ կայեր ՚ի հեռաստանէ,
անտես արարեր ՚ի դէս նեղու թեան
ժամանակի :

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ այրի
աղբասն . արգելցին ՚ի խորհուրդս իւ-
րեանց , զոր և խորհեցան :

Օ ՚ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկու թիւն
անձին իւրոյ . որ զրկէն , և նա գովի :
Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զաս-
տուած , ըստ բազում բարկութեան
իւրում , թէ ոչ խնդրի :

Աչ է աստուած առաջի աչաց նորա ,
պիղծ են ճանապարհք նորա յամժամ :
Ի արձեալ են իրաւունք յերեսաց
նորա . ՚ի վերայ ամենայն թշնամեաց
իւրոց աիրեսցէ :

Եսաց ՚ի սրտի իւրում , թէ ոչ սասա-
նեցոյց ազգէ յազգ առանց չարի :

Ընիծիւք և դառնութեամբ և նեն-
գութեամբ լի է բերան նորա , և ՚ի
ներքոյ լեզուի նորա ցաւք և վաս-
տակք :

Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս ՚ի
գաղտնիս՝ սպանանել զանբիծն :

Աբնորա 'ի տնանկս հային . դարանի
'ի գաղտնիս , որսէս զառ իւծ 'ի մորւոջ
իւրում :

Գարանի յափշտակել զաղքատն . յա
փշտակել զաղքատն , և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցու սցէ զնա .
խոնարհեցի և անկցի 'ի աիրել իւ
րում 'ի վերայ տնանկաց :

Օ , ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռա
ցաւ աստուած . դարձոյց զերեսս իւր ,
զի մի տեսցէ իսպառ :

Արի տէր աստուած իմ , բարձր եղի
ցի ձեռնքո , և մի մոռանար զտնանկս :
Իսկ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն
զաստուած . զի ասաց 'ի սրտի իւրում
թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս և 'ի
սրտմտու թիւնս , հայիս , 'ի քեզ թու
ղեալ է աղքատն , և որբոյն դու ես
օգնական :

Խորտակեցի բազուկ մեղաւորի և
չարի . խնդրեցին մեղք նորա , և նա
մի գացի :

Տէր Թագաւոր յախտեանս յաւի

տենից . կորիցեն հեթանոսք յերկրէ
նորա :

Օ ցանկուծի տնանկաց լուաւ տէր .
ի պատրաստուծիւն սրտից նոցա
հայեցաւ տկն քո :

Դատ առնել որբոյն և տնանկի . զի մի
եւս յաւելցի մարդ , ՚ի մեծաբանել
իւրում ՚ի վերայ երեսաց երկրի :

Տունք իս :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաս-Լի :

Ի տէր յուսացայ . սրտէս ասիցէք
ցանձն իմ , փոփոխեաց ՚ի լերինս որ-
պէս ճնճղուկ :

Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղե-
ղունս իւրեանց . պատրաստ արարին
զնետս ՚ի կասլարձս , ձգել ընդ խա-
ւար այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Օ ի զոր դու շինեցեր , նոքա աւերե-
ցին . իսկ արդարն զն՝ արար :

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում. աէր
յերկինս յաթող իւրում:

Աչք նորա 'ի տնանկս հային, և արտե-
ւանունք նր քննեն զարդիս մարդկան:

Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշտն.
որ սիրէ զմեզս, ասէ զտնձն իւր:

Տեղասցի 'ի վերայ մեղաւորաց որո-
գայթ հուր և ծծումբ. այս մերիկ
բաժին բաժակի նոցա:

Արդար է տէր՝ և զարդարու թի սիրէ.
և զուղղութի տեսանեն երեսք նորա:

Տունք Ը:

ՍԱԼՄՈՍ ԺԱ

Ի Կապարած 'ի վերայ ուրբերդին.

Սաղմոս Դաս-Բի:

Ապրեցո զիս տէր, զի նուազեաց սուրբ.
նուազեցան ճշմարտութիւնք յորդ-
ւոյ 'ի մարդկանէ:

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի
իւրում. չթամբք նենգաւորօք սըւ-
տէ 'ի սիրտ խօսեցաւ:

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս նեն-
գաւորս և զկեզուս մեծաբանս:

Ոյք ասացին . զլեզուս մեր մեծս արասցուք , շրթունք մեր առ մեզ են ,
և արդ մեր ուլ է տէր :

Վասն տառապանաց աղքատին և հեծու թեան տնանկին , սյժմ յարեայց ասէ տէր . եգից զփրկութիւն իմ , և համարձակեցայց 'ի նոսա :

Բանք տեառն են բանք սուրբ , որպէս զարծաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ , սրբեալ և պարզեալ եօթն պատիկ 'ի հոգոյ :

Դու տէր պահեցեր զմեզ , և ապրեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչեւ յաւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ բարձրութեան քում մեծս արասցես դու զորդիս մարդկան :

Տունք Ը :

ՍԱԼՄՈՍ ԺԲ

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Մինչեւ յերբ տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ . մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչեւ յերբ դնեմ զխորհուրդս յան-
 ձրն իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :
 Մինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնամին
 'ի վերայ իմ. նայեաւ և լուր ինձ տէր
 աստուած իմ :

Լոյս տուր տէր աչաց իմոյ, զի մի-
 երբէք ննջեցից 'ի մահ :

Ս'ի ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի
 նմա. կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն, թէ
 ես աստանեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո տէր յուսա-
 ցայ, ցնծացաւ սիրտ իմ 'ի փրկու-
 թեան քում. օրհնեցից զտէր զբա-
 րեբարդ իմ :

Տունք Ղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի հապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Ասաց անզգամն 'ի սրտի իւրում, թէ
 ոչ գոյ աստուած :

Ապականեցան և սղծեցան յանօրէ-
 նութեան իւրեանց . և ոչ ոք է՝ որ
 առնէ զբաղըրութիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որ-

դիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ՞ որ
 իմաստուն, որ խնդրիցէ զաստուած :
 Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին
 և անսխիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի . և չէ որ
 մինչեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, որ
 գործեն զանօրէնու թիւն :

Այք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս
 կերակուր հացի, և տուտէր ոչ կար
 դացին :

Ընդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
 երկիւղ, զի տէր է յազգս արդարոց :

Օ խորհուրդ ազբատին յամօթ արա
 րին, զի տէր է յոյս նորա :

Ո՞տացէ 'ի սիօնէ զփրկութի իսրայէ
 լի . 'ի դարձուցանել տեսառն զգերու
 թիւն ժողովրդեան իւրոյ, ցնծացէ
 յակօր՝ և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Տունք ժ : Գորգայո ԼԲ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ

Ի Կապարած . Սաղմոս Գաաթի :

Տէր ու՛ր կացցէ 'ի խորանի քում, կամ
 ու՛ր բնակեսցէ 'ի լեառն սուրբ քո :
 Ար գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարու
 թիւն, խօսի զճշմարտութիւն 'ի սրբ
 ապրանքս ասի իւրում :

Ար ոչ նենգաւորեաց լեղուաւ իւրով,
 և չար ընկերի իւրում ոչ արար :
 Վախատինս 'ի մերձաւորաց նա ոչ
 առնու . արհամարհեալ է առաջի նո
 րա չարագործն :

Օ՛րկիւղածս տեսան փառաւոր առ
 նէ . որ երդնու ընդ ընկերի իւրում,
 և ոչ ստէ :

Օ՛արծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ, և
 կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ առ
 նու . որ զայս արացէ, նա մի սասա
 նեսցի յաւիտեան :

Տունք Գ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Յարժանագիր . Սաղմոս Դաս-ԻԻ :

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես ՚ի
քեզ յուսացայ . ասացի տեառն ,
աէր իմ ես դու , և բարիք իմ ինձ
՚ի քէն են :

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում . ըս-
քանչելի արարեր զամենայն կամս իմ
՚ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդութիք նոցա .
յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին :

Ոչ ժողովեցայց ՚ի ժողովս նոցա յա-
րեանց . և ոչ յիշեցից զանուանս նո-
ցա ՚ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութե՛ն իմոյ՝ և
բաժակի իմոյ դու ես, որ այսրէն դար-
ձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

Վ իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և
ժառանգութի՛ն իմ հաճոյ եղեւ ինձ :

Օրհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն ա-
րար զիս , մինչ ՚ի գիշերի եւս խրա-
տեցին զիս երիկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի

իմ յամենայն ժամ, զի է ընդ աջմէ
իմմէ, զի մի սասանեցայց :

Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ,
և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և մար-
մին իմ բնակեացի յուսով :

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս,
և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել
զապականու թիւն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց,
լցուցեր զիս ուրախու թեամբ երեսաց
քոյ 'ի քաղցրու թենէ վայելչու թեան
աջոյ քո մինչ իսպառ :

Տունք ժա :

ՍԱԼՄՈՍ Ժ, 2

Աղբի . Սաղմոս Դաւիթի :

Ղուր տէր արդարութեան, և նայեա
'ի խնդրուածս իմ, ունկն դիր աղօթից
իմոց, զի ոչ չթամբք նենդաւորօք :

Յերեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն,
և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր 'ի
գիշերի . փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ
յիս անիրաւութիւն :

Սի խօսեսցի բերան իմ զգործս որ
 գւոց մարդկան . վասն բանից շրթանց
 քոց ես պահեցից զճանասրարհս խիս
 տրս :

Հաստատեա զչաւիլս իմ 'ի ճանա-
 սրարհի քում , զի մի գայթակղեսցին
 գնացք իմ :

Ես առ քեզ տէր կարգացի՝ զի լուար
 ինձ աստուած , խանարհեցո առ իս
 զուենկն քո , և լուր բանից իմոց :

Սքանչելի արարեր զողորմութիւնս
 քո . ո՛ր փրկես զայնոսիկ ոյք յուսա-
 ցեալ են 'ի քեզ՝ յայնցանէ . ոյք հա-
 կառակ կան աջոյ քո :

Պահեա զիս որպէս բիր ական . ընդ
 հովանեալ թեւոց քոց ծածկեսցես
 զիս յերեսաց ամբարշտաց , ոյք սա-
 ռապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ սլաշարեցին , և 'ի
 ճարպս իւրեանց արգելին . և բերանք
 նոցա խօսեցան զամբարտաւանութի :

Սերժեցին զիս , և այժմ դարձեալ
 պատեցան զինեւ . ուչ եղին խոնար-
 հեցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս , և որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ :

Արի տէր՝ ժամանեա նոցա և խափա-
նեա զնոսա . փրկեա զանձն իմ յամ-
բարչտաց , 'ի սրոյ՝ և 'ի ձեռաց թըշ-
նամւոյն :

Տէր կորս զնոսա յերկրէ . բաժանեա
և խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւ-
րեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նո-
ցա . յագեցան կերակրովք , և թողին
զմնացուածս տղայոց իւրեանց :

Ես արդարու թեամբ երեւեցայց ե-
րեսաց քոց . և յագեցայց յերեւիլ
փառաց քոց :

Տունք ձե : Գորդայս լք :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ

Ի կապարած ՚ի վերայ պատերազմող նահապապի
 ծառայի՜ն փեռան Ղաւթի . զոր խօսեցաւ ընդ
 փեռան զԲանս օրհնութեան , յառաւր յորո՞ւմ
 Ժրհեաց զնա փեր ՚ի յեռաց քմ լընամեաց ,
 և ՚ի յեռաց սառաղայ , և ասէ :

Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութիւն իմ ,
 տէր հաստատիչ իմ , ասլաւէն իմ և
 փրկիչ իմ :

Լստուած օգնական իմ , և ես յուսամ
 ՚ի նա . ասլաւէն իմ , եղջիւր փրկու
 թեան իմոյ ընդունելի իմ է :

( ) րհնելով կարգացից առ տէր , և ՚ի
 թշնամեաց իմոյ ասլրեցայց :

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու .
 և ուղիք անօրէնու թեան խռովե
 ցուցին զիս :

Վ իշտք դժոխոց սլաշարեցին զիս . և
 ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :

Ի նեղութե իմում ես առ տէր կար
 դացի , և առ աստուած իմ աղաղա
 կեցի :

Լուաւ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ

ձայնի աղօթից իմաց . և աղաղակ իմ
 առաջի նորա , մտցէ յականջս նորա :
 Խռովեցաւ և դողաց երկիր , և հիմունք
 լերանց սասանեցան և խռովեցան , զի
 բարկացաւ 'ի վերայ նոցա աստուած :
 Եւ ծուխ 'ի բարկու թէ նորա , և հուր
 յերեսաց նորա բորբոքեցաւ , և փայլ
 լատակունք հասան 'ի նմանէ :
 Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մէդ
 'ի ներքոյ ստից նորա :
 Եւ 'ի քրովքէս և թռեաւ . սլացաւ
 նա 'ի թեւս հաղմոց :
 Եւ զխաւար 'ի ծածկոյթ իւր , և շուրջ
 զնովաւ են յարկք իւր . և խաւարային
 շուրք մինչեւ յամսոս օդոց :
 Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա ,
 ամպք անցուցին զկարկուտ , և ըզ
 կայծակունս հուր :
 Արոտոյ տէր յերկնից , և բարձրեալն
 ետ զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայ
 ծակունս հուր :
 Ընաքեաց զնետս իւր և ջրուեաց ըզ
 նոսա . յաճախեաց զփայլատակունս
 իւր , և խռովեցոյց զնոսա :

Երեւեցան աղբերք ջուրց , և յայտնեցան հիմունք աշխարհի :

Ի սաստեքում տէր , և ՚ի շնչել հոգւոյ բարկութեան քո :

Եւ արեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս . ընկալաւ զիս ՚ի ջուրց բազմաց :

Փրկեսցէ զիս տէր ՚ի թշնամեաց իմոց հզօրաց , և յատելեաց իմոց զի հզօրք եղեն քան զիս :

Սամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց իմոց . եղել տէր հզօրիչ իմ , և եհան զիս յանդորր . և փրկեաց զիս տէր , զի կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում . ըստ ամբժութեան իմում հատուցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս տեառն , և ոչ ամբարշտեցայց յաստուծոյ իմմէ :

Եմենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են , և զարդարութիւն իւր ոչ ՚ի բացեսց արար յինէն :

Եղէց և ես ամբիժ ընդ նմա , և զգուշացայց յանօրէնութենէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան իմում .

Թեան իմում, ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց առաջի աչաց իմոց :

Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս, ընդ առն ամբժի ամբիժ եղիցիս, ընդ ընտրեալսն ընտրեալ եղիցիս, և զԹիւքսն կործանեսցես :

Իսկ զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես, և զաչս ամբարտաւանից դու խոնարհեցուցանես :

Իսկ լուսաւոր առնես զճրագ իմ տիրաստուած իմ, ըյս արա ինձ ՚ի խաւարիւք եւ փրկեցայց ՚ի փորձութենէ. աստուծով իմով անցից ընդ պարիստս :

Աստուած իմ, ամբիժ են ճանապարհքքս, և բանք տուն ընտրեալ են, և ապաւեն ամենեցուն որք յուսան ՚ինա :

Վասն զի ո՞վ է աստուած բաց ՚ի տեառնէ, կամ ո՞վ է աստուած բաց յաստուծոյ մերմէ :

Աստուած, որ զգեցուցեր ինձ զօրութիւն, և եդեր յամբժութեան զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջերուի, և ՚ի վր բարձանց կացուցեր զիս :

Քուսուցեր զձեռս իմ՝ ՚ի պատերազմ,
 և արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղե-
 ղըն հաստ . և ետուր ինձ զսաշտպա-
 նութիւն փրկութեան քո :

Աջ քո ընկալու զիս , և խրատ քո
 կանգնեաց զիս իսպառ , և խրատ քո
 ուսուցէ զիս :

Բնդարձակեցեր զգնացս իմ ՚ի ստորէ
 իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :
 Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից
 նոցա . և ոչ դարձայց ՚ի նոցանէ՝ մինչ
 չեւ սպառեցից զնոսա :

Նեղեցից զնոսա , և այլ մի կարաս-
 ցեն կեալ . և անկցին ՚ի ներքոյ ոտից
 իմոց :

Օգեցուցեր ինձ զօրութիւն ՚ի պա-
 տերազմի . և զյարուցեալն ՚ի վերայ
 իմ՝ ներքոյ իմ արարեր :

Օթշնամիս իմ հալածականս արա-
 րեր , և զատելիս իմ սատակեցեր :

Ազազակեցին , և ոչ ոք էր որ փրկէր
 զնոսա . կարգացին առ տէր՝ և ոչ
 լուաւ նոցա :

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առա-

Ղի հողմոյ . և որպէս կաւ գռեհաց-
կոխեցից զնոսա :

Փրկեացէ զիս տէր 'ի հակառակու-
թենէ ժողովրդոց , և կացուացէ զիս
գլուխ հեթանոսաց :

Ետողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց
ինձ , և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :
Արդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի
շաւղաց իւրեանց :

Կենդանի է տէր և օրհնեալ է աս-
տուած . և բարձր եղիցի աստուած
փրկութեան իմոյ :

Լստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ ,
և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ
ինեւ :

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկա-
ցողաց . յայնցանէ որք յարուցեալ են
'ի վերայ իմ , բարձր արարեր զիս , և
յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ
'ի հեթանոսս , և անուան քում սաղ-
մոս ասացից :

Սեճ արարեր զփրկութիւն թաղա-

Լորի նորա, առնել ողորմութիւն ընդ
օծելոյ նորա գաւթի, և ընդ զաւակի
նորա յաղգէ մինչեւ յաղգ:

Տունք ծ:

Կանոն Գորգոյս է: Սաղմս ժէ:

Տունք մԼԸ:

ՕՐՀ ՆՈՒԹԻՒՆ

Մովէսի և որդւոցն իւրացելի:

Օրհնեսցուք զտէր, զի փառօք է
փառաւորեալ:

Օհեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի ծով.
օգնական ընդունելի իմ տէր, և եղեւ
ինձ 'ի փրկութիւն:

Սա է իմ աստուած, և փառաւոր առ-
նեմ զսա. աստուած հօր իմոյ, և
բարձր օրարից զսա:

Տէր խորտակէ զպատերազմունս, և
տէր է անուն նորա:

Օ ընտիրս արանց և զընտիրս սպառա-
զինաց, զկառս և զերիվարս և զամ զօ-
րութիւնս փարաւսնի ընկէց 'ի ծով:

Օ՞րով ծածկեաց զնոսա . ընկլան յան
դռնդս խորոց իբրեւ զվէմս :

Ա՛ջ քո տէր՝ փառաւորեալ է զօրու
թեամբ իւրով . և ա՛յլ քո տէր՝ խոր
տակեաց զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոյ ման
րեցեր զհակառակորդս քո . առաքե
ցեր զքարհուլթիւն սրտմտութեան
քո , և եկեր զնոսա որպէս զեղէգն :
Հոգւով զօրութեան սրտմտութեան
քո պատառեցան ջուրք . դիզան՝ կա
ցին որպէս պարիսպ քարեաց ջուրք
ծովուն . և պաղեցան դիզան ալիք
ջուրցն ՚ի մէջ ծովուն :

Ա՛սաց թշնամին . առէ , հալածեցից՝
հասից՝ հարից՝ բաժանեցից զաւարն ,
և լցուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնոսա . տիրեսցէ և
բարձրացի ՚ի վերայ նոցա ալ իմ :

Ա՛ռաքեցեր զհողմն քո , և ծածկեաց
զնոսա ծով . ընկղմեցան , և իջին , որ
պէս կապար ՚ի ջուրս սասաիկս :

Ո՞ նմանի քեզ յամս տէր , կամ ո՞վ նը
մանիցի քեզ փառաւորեալդ ՚ի սբս :

Աքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնեց զնշանս և զարուեստս . ձգեցեր ըզ-
ձեռն քո, և եկուլ զնոսա երկիր :

Առաջնորդեցեր արդարու թեամբ ժողովրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր :
Այսիթարեցեր զնոսա զօրութեամբ քով 'ի բանակետղ սրբութեան քո .
լուան ազգք և բարկացան, և երկունք
կալան զբնակիչսն փղշտացւոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք ե-
դովմայ և իշխանք մովաբացւոց :

Կալան զնոսա դողումն . հալեցան ա-
մենայն բնակիչք քանանացւոց :

Անկցի 'ի վերայ նոցա ահ և դողումն .
և 'ի զօրութենէ բազկի քո քարասցին :

Աինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո տէր,
մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր
ստացար :

Տարեալ անկեսցես զնոսա 'ի լերին
ժառանգութեան քոյ, 'ի պատրաս-
տութիւն բնակութեան ժառանգու-
թեան քոյ :

Չոր ստացար 'ի սկզբանէ տէր, ստա-
ցար սրբութեամբ՝ զոր պատրաստե-

ցին ձեռք քո . տէր Թագաւոր յաւ
ւիտեանս յաւիտենից , և եւս :

Օ՛ ի եմուտ փարաւոն կառօք և եւ
րիվարօք և ընտիր սպառազինօք ՚ի
մէջ ծովուն :

Եւ էա՞ծ ՚ի վերայ նոցա տէր զջուրս
ծովուն . և որդիքն իսրայէլի գնացին
ընդ ցամաք ՚ի մէջ ծովուն :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆԻ

Քրիստոս է իմ աստուած , և փա
ռաւոր առնեմ զսա . աստուած հօր
իմոյ , և բարձր արարից զսա :

Մարգասէր տէր , վասն սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն
խաչի քո սպառուականի , տէր ընկալ
զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօթի՝ Երանեալ և Իբրեւ
 Կանոնացն ։

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան
 և փրկութեան անձանց մերոց զտէր
 աղաչեսցուք ։ Տէր ողորմեա ։

Վասն շեղի լինելոյ տեառն անձանց
 աղաչանաց մերոց , զտէր աղա ։

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ անձանց
 վերայ մեզաց մերոց , զտէր աղա ։

Վասն թողլոյ մեզ զամ յանցանս մեր
 զկամայ և զակամայ , զտէր աղա ։

Վասն զի մի ընդ խոտանան գտանի
 ցիւմք յաւուրն պատասխանատուս
 թեան , զտէր աղա ։

Վասն հոգւոցն հանդուցելոց՝ որք
 ճշմարիտ և սեղիղ հաւատով 'ի բը
 րիստոս ննջեցին , զտէր աղա ։

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և
 սուրբ հաւատոյս մերոց զտէր աղա ։

Օրանձինս մեր և զմիմեանս տեառն ։
 Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ։

Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա .
 տէր ողորմեա ։

ԱՆՈՒՆՆԵԱՆ ։

Տէր տունընդեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ . որ արարեր զտիւ ՚ի զբօսանս բարեգործութեան ՚ի վրկութիւն անձանց մերոց , և զգիշեր ՚ի հանգիստքնոյ տկարացեալ բնութեան մերոյ ։ Իսկ այժմ՝ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն հաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ ։ Ի՛նկալ և այժմ՝ զաղաչանս մեր , և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ՚ի նոյն սլաշտօն քո հանխել միշտ , և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ՝ այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք ։

Օքեզ , որ յամենայնի գթած և մարդասէր տէրդ ես , աղաչեմք հանապաղ , զի զօրացուսցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեան

մերում: Թեթեւացո տէր՝ զքաղցր
լուծ քո՝ զոր եղեր ՚ի վերայ մեր. զի
կարասցուք կալ ՚ի սրատու իրանի քում,
և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամե-
նայն ժամ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի:
Հրեշտակային երգակցութք զքեզ
օրհնել, զքեզ գովել, և քեզ գոհու-
թիւն և փառս մատուցանել ամենա-
զոր տէրութեանդ՝ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթանք:

Մաղմոսիւք և օրհնութք և երգօք
հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ՝ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

( ) օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս.
ամէն:

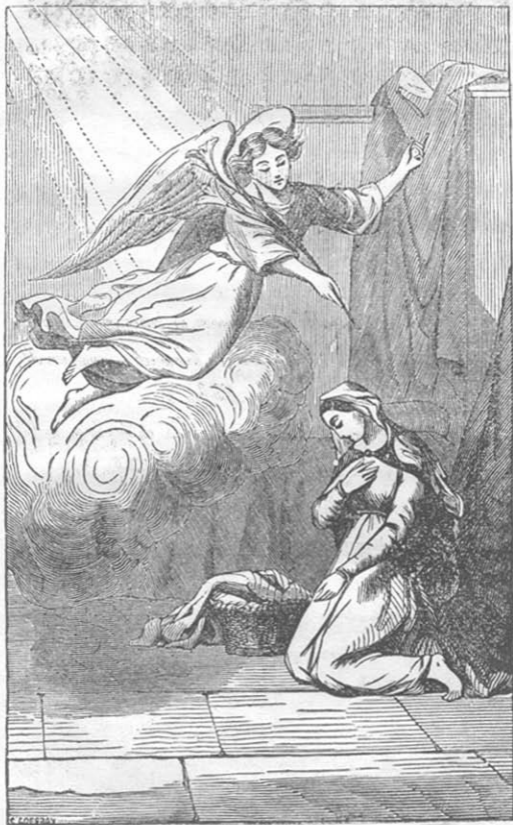
Հայր մեր որ յերկինս:

The first of these is the
 fact that the
 government
 has
 been
 successful
 in
 its
 efforts
 to
 bring
 about
 a
 more
 equitable
 distribution
 of
 the
 national
 income.
 This
 has
 been
 achieved
 through
 a
 series
 of
 measures
 which
 have
 been
 designed
 to
 reduce
 the
 income
 tax
 burden
 on
 the
 lower
 income
 groups
 and
 to
 increase
 the
 tax
 burden
 on
 the
 higher
 income
 groups.
 The
 result
 has
 been
 a
 more
 equitable
 distribution
 of
 the
 national
 income.
 This
 has
 been
 achieved
 through
 a
 series
 of
 measures
 which
 have
 been
 designed
 to
 reduce
 the
 income
 tax
 burden
 on
 the
 lower
 income
 groups
 and
 to
 increase
 the
 tax
 burden
 on
 the
 higher
 income
 groups.

Conclusion

The
 government
 has
 been
 successful
 in
 its
 efforts
 to
 bring
 about
 a
 more
 equitable
 distribution
 of
 the
 national
 income.
 This
 has
 been
 achieved
 through
 a
 series
 of
 measures
 which
 have
 been
 designed
 to
 reduce
 the
 income
 tax
 burden
 on
 the
 lower
 income
 groups
 and
 to
 increase
 the
 tax
 burden
 on
 the
 higher
 income
 groups.
 The
 result
 has
 been
 a
 more
 equitable
 distribution
 of
 the
 national
 income.
 This
 has
 been
 achieved
 through
 a
 series
 of
 measures
 which
 have
 been
 designed
 to
 reduce
 the
 income
 tax
 burden
 on
 the
 lower
 income
 groups
 and
 to
 increase
 the
 tax
 burden
 on
 the
 higher
 income
 groups.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ի Կաթարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ ,
և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ
հաստատութիւն :

Օր աւուր բոլսէ զբան . և գիշեր գիշերի
ցուցանէ զգիտութիւն :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք , որոց ոչ
լին ձայնք նոցա :

Ինդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա ,
և մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի են
խօսք նոցա :

Յարեւու եհար զխորան իւր . և ինքն
որպէս փետայ՝ զի ելանէ յառագաստի
իւրմէ . և ցնծայ նա որպէս հսկայ
յրնթանալ զճանապարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են ելք նորա . և

հանգիստ նորա մինչեւ ՚ի ծագս նորուն , և ոչ որ իցէ , որ թագիցէ ՚ի տապոյ նորա :

Օրէնք տեառն ամբիծ են , և դարձուցանեն զհոգիս . մկայու թի տեառն հաւատարիմ է , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւն տեառն ուղիղ է , և ուրախ առնէ զսիրտս . պատուիրանք տեառն լոյս են , և լոյս տան աչտոյ . երկիւղ տեառն սուրբ է և մնայ յաւելիսեան :

Գատաստան տեառն ճշմարիտ է , և արդար է ՚ի նայն :

Ցանկալի է նա քան զսփի և քան զապանս պատուականս բազումս . քաղցր է նա քան զմեղու խորիսիս :

Քանզի ծառայ քո պահեացէ զայս . ՚ի պահել՝ նմա զհատուցումն բազում :

Օ , յանցուածս իւր ոմ կարէ առնուլ ՚ի միա . ՚ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս տէր , և յօտարէն պահեա զճառայս քո :

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ , յայնժամ

անբիծ եղէց, և սուրբ եղէց 'ի մե-
ղաց մեծաց :

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ ի-
մոյ, և խորհուրդք սրտի իմոյ առա-
ջի քո յամենայն ժամ. տէր օգնական
իմ և փրկիչ իմ :

Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ

Ի կապարած : Սաղմոս դաւիթի :

Եւրիցէ քեզ տէր յաւուր անձկու-
թեան. օգնական եղիցի քեզ անուանն
աստուծոյ յակորաց :

Եւաքեացէ քեզ տէր օգնութիւն 'ի
սրբութենէ իւրմէ, և 'ի սիօնէ ըն-
կալցի զքեզ :

Յիշեսցէ տէր զամ սպասարագս քո,
և զուխտս քո ընդունելի արացէ :

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում, և
զամ խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

Ջնձասցուք մեք 'ի փրկութե քում.
յանունն անմերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Եւցուցէ տէր զամ խնդրուածս քո.
այժմ ծանեար, զի կեցոյց ան զօճելիւր :

Ի ուաւ ամա յերկնից ՚ի սրբութենէ
իւրմէ , ՚ի զօրութիւն փրկութեան
աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երիւարօք . այլ
մէք զանուն տեառն աստուծոյ մերոյ
կարգասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան . մէք
յարեաք և ուղիղք եղոք :

Տո՛ր կեցո զթագաւորն , և լուր մեզ յա-
ւուր յորում կարգասցուք առ քեզ :
Տունք ժ :

ՍԱԼՄՈՍ Ի

Ի կապարած . Սաղմոս Դաս-ԻԻ :

Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ ե-
ղիցի թագաւորն . ՚ի փրկութե՛քում
ցնծասցէ յոյժ :

Օ, ցանկութիւն սրտի նորա ետուր
նմա , և զկամս շրթանց նորա ոչ ար-
գելեր ՚ի նմանէ :

Եաման արարեր զնա յօրհնութիւն
քաղցրութեան քոյ . և եղեր ՚ի գլուխ
նորա սլասկ ՚ի քարէ սլասուականէ :

Կեանս խնդրեաց ՚ի քէն , և ետուր նը-

մա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս
 յաւիտենից :

Մեծ են փառք նորա ՚ի փրկութեան
 քում. զփառս մեծ վայելչութեան քո
 գիցես ՚ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս
 յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա
 յուրախութեան երեսայ քոց :

Թագաւոր յուսացաւ ՚ի տէր . յողոր
 մութի բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :
 Վտցի ձեռն քո ՚ի վն թշնամեաց քոց .
 և աջ քո գտցէ զամ ստելիս քո :

Վիցես զնոսա որպէս հնոց ՚ի հուր՝
 ՚ի ժամանակի երեսայ քոց :

Տէր բարկութք իւրով խռովեցուցէ
 զնոսա . և հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զա
 լակ նոցա յորդուոց ՚ի մարդկանէ :

Խոտորեցան ՚ի քէն չարութեամբ .
 խորհեցան զխորհուրդ , զոր ոչ կա
 րասցեն հաստատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս . ՚ի մը
 նացուածս քո պատրաստեսցես զե
 րեսս նոցա :

Եւարձը լեր տէր 'ի զօրութեան քում,
 օրհնեսցուք, և սաղմոս ասասցուք
 'ի զօրութեան քում:

Տունք յգ: Գորդայս լւ:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ

Ի Հապարած, լասն առաւօպին օգնականո-
 ՒՆԵՅ.
 Սաղմոս Դաւիթի:

Եւստուած աստուած իմ՝ նայեաց
 առ իս, ընդէր թողեր զիս, հեռի եւ
 ղեր 'ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից
 յանցանաց իմոց:

Եւստուած իմ, 'ի տուէ կարգացի առ
 քեզ, և ինձ ոչ լուար. 'ի գիշերի,
 և ինձ ոչ անսացեր:

Իսու 'ի սուրբս բնակեալ ես, և գո
 վեալդ իսրայէլի:

Ի քեզ յուսացան հարբն մեր, յուսա
 ցան 'ի քեզ, և փրկեցեր զնոսա:

Եւքեզ աղաղակեցին, և կեցին. 'ի
 քեզ յուսացան, և ոչ ամաչեցին:

Եւ ես որդն եմ, և ոչ եմ մարդ,
 նախատինք մարդկան, և արհամար-
 հանք ժողովրդոց :

Ըմենեքեան որք տեսանէին զիս, ար-
 համարհէին զինեւ. խօսէին շրթամբք,
 և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ ՚ի տէր, և վրկեացէ զնա,
 կեցուցէ զնա, զի կամի զնա :

Իսկ ես որ հաներ զիս յարգանդէ,
 յոյս իմ ՚ի ստեանց մօր իմոց :

Ի քեզ անկաց ես յարգանդէ, յորովոյ-
 նէ մօր իմոց դու ես աստուած իմ :

Ա՛խ ՚ի բացեաց առնիր յինէն՝ զի նե-
 զու թիւնք մերձեալ են, և ոչ ոք է՝
 որ օգնէ ինձ :

Շուրջ եղեն զինեւ, զուարակք քա-
 շումք, և ցուլք գէրք պաշարեցին
 զիս :

Ի՛ացին ՚ի վն իմ զբերանս իւրեանց,
 ուն սու իւժ՝ զի մունչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս զջուր հեղայ, և ցրուեցան
 ամենայն ոսկերք իմ, և եղեւ սիրտ
 իմ որպէս մամ հալեալ ՚ի մէջ որո-
 յացի միւս վայնի իմոց :

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութի իմ.
 լեզու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ . և 'ի
 հող մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք .
 և ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

Օսկեցին զձեռս իմ և զտաս իմ , և
 թուեցին զամենայն ոսկերս իմ . նոքա
 հայեցան և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ
 իւրեանց , և 'ի վերայ պատմութեանի
 իմոյ վիճակս արկանէին :

'Իու տէր մի հեռի առներ զօգնութի
 քո յինէն . և տէր յօգնել ինձ նայեաց :
 Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ , և 'ի ձեռաց
 շանց՝ զմիամօրութիւն իմ :

Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու ,
 յեղջերէ միեղջերուի զխոնարհու-
 թիւն իմ :

Պատմեցից զանուճ քո եղբարց իմոց .
 և 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :
 Երկիւղածք անառն օրհնեցէք զտէր .
 և ամենայն զաւակն յակորեան փա-
 ռաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ 'ի տեսանէ նմ զաւակն իսրա-

յէլի, զի ոչ արհամարհեաց և ոչ ա-
նարգեաց տէր զաղօթս աղքատի, և
ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն. այլ ՚ի
կարդալ իմում առ նա՝ լուաւ ինձ:

Ի քէն է գովութիւն իմ տէր, յեկե-
ղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Օ ռխտս իմ կատարեցից առաջի ա-
մենայն երկիւղածաց նորա:

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին. օրհ-
նեսցեն զտէր՝ ոյք խնդրեն զնա:

Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յա-
ւիտենից. յիշեսցեն, և դարձցին առ
տէր ամենայն ծագք երկրի:

Երկիրպագցեն նմա ամենայն տոհմք
ազանց. զի տեառն է արքայութիւն,
և նա տիրէ ՚ի վերայ ամենայն հե-
թանոսաց:

Կերին և երկիրպագին նմա ամ պա-
րարտք երկրի. առաջի նորա անկցին
ամենեքեան՝ որք իջանեն ՚ի հող:

Ընձն իմ նովաւ կեայ. և զաւակ իմ
ծառայեսցէ նմա:

Պատմեսցի տեառն ազգ՝ որ գալցցն
է. պատմեսցեն զարդարութիւն նո-

րա ժողովրդեան , որ ճնանեցոցն է՝
զոր արար տէր :

Տունք Թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ

Ի հապարած . Սաղմոս դաւիթի :

Տէր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ
սրահասեսցի :

Ի վայրի դաւարուոջ՝ անդ բնակեցոյց
զիս , և առ ջուրս հանգստեան սնոյց
զիս :

Դարձոյց զանձն իմ՝ առ իս , և առաջ
նորդեաց ինձ՝ ՚ի ճանապարհս արդա-
րութեան վասն անուան իւրոյ :

Թեպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստուե-
րաց մահու , ոչ երկեացց ՚ի չարէ , զի
դու տէր ընդ իս ես :

Յուսքս և դաւազան՝ նոքա մխի-
թարեցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

( ) Տեր իւզով զգլու իս իմ . բաժակ քո
որպէս անասակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ ե-

կեսցէ զամենայն աւուրս կենաց ի-
մոց . բնակիլ ինձ ՚ի տան տեառն
ընդ երկայն աւուրս :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ

Սաղմոս Դաս-Լի . Ռաշաբ-Լիտան :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ
և ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն ՚ի վերայ ծովու հիմունս է-
արկ նմա . ՚ի վերայ գետոց պատրաս-
տեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ ՚ի լեառն տեառն . կամ ո՛վ
կացցէ ՚ի տեղուջ սրբութեան նորա :
Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիծ սրտիւ .
որ ոչ էառ զնանրութի յանձն իւր ,
և ոչ երդուաւ ընդ ընկերի իւրում
նենգութեամբ :

Սա առցէ զօգնութիւնն ՚ի տեառնէ ,
զօգորմութիւնն յոյ փրկչէ իւրմէ :

Ե՛յս աղգ է՝ որ ինդրէ զտէր . ինդրէ
տեսանել զերեսս աստուծոյ յահօբայ :
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի
վեր . համբարձին դրունք յաւիտե-

նից և մտցէ թագաւոր փառաց :
 Ա՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր
 հզօր զօրութեամբ իւրով . տէր հզօր
 'ի պատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
 վեր . համբարձցին դրունք յաւիտե-
 նից և մտցէ թագաւոր փառաց :
 Ա՛վ է սա թագաւոր փառաց . տէր
 զօրութեանց՝ սա ինքն է թագաւոր
 փառաց :

Տունք ժ : Գորղայս ծ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԴ

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Ա՛ռ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ .
 աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի
 ամաչեցից . և մի ծիծաղեցին զինեւ
 թշնամիք իմ :

Ա՛մենեքեան որք համբերեն քեզ , մի
 ամաչեցեն . այլ ամաչեցեն անօրէնք
 յունայնութեան իւրեանց :

Օ՛ ճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և
 զշաւիղս քո ուտո ինձ :

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութեան
քում և ուսողիս, զի դու ես աստ
ուամժ փրկիչ իմ, և ես քեզ համբերի
զօրհանապաղ :

Յիշեա տէր զգթութիս քո և զողոր
մութիւնս քո, որք են յաւխտենից :

Չմեղս մանկութեան իմոյ և զանգի
տութեան իմոյ մի յիշեր. այլ յիշեա
զիս տէր ըստ ողորմութեան քում
վասն քաղցրութեան քոյ. զի քաղցր
և ուղիղ ես :

Վասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես ըզ
մեղաւորս 'ի ճանապարհի. առաջնոր
դես հեզոց 'ի դատաստանի. և ու
սուցանես հեզոց զճանապարհս քո :

Վմենայն ճանապարհք տեսառն ողոր
մութեամբ և ճշմարտութեամբ են
այնոցիկ, ոյք խնդրեն զուխտ և ըզ
վկայութիւն նորս :

Վասն անուան քոյ մոր քաւեա զմեղս
իմ, զի բազում եղեն. ոմ է մարդ որ
երկնչի 'ի տեսառնէ. օրէնսգէտ առնէ
զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ :
Ինձն նորս 'ի բարութե հանգիցէ, և

զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :
 Օտրու թիւն է տէր երկիւղածաց իւրաց ,
 և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Աչք իմ յամենայն ժամ առ տէր են ,
 և նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :
 Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ , զի միամօր և աղքատ եմ ես :

Նեղու թիւնք սրտի իմոյ բողբում եղեն յոյժ . և ՚ի վշտաց իմոյ հան զիս :
 Տես զխոնարհու թիւն իմ և զվաստակ իմ ,
 և թող ինձ զամենայն զմեղօ իմ :
 Տես զթշնամիսն իմ , զի բազում եղեն ,
 ատելու թեամբ՝ որք ՚ի նանկիր ատեցին զիս :

Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս . և մի յամօթ եղէց , զի յուսացայ ՚ի բեղ :
 Ամբիճք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ .
 և ես բեզ համբերի . փրկեա աստուած զիօրայէլ յամենայն նեղու թեանց նորա :

Տունք ժը :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ

Ի Կարտրած . Սաղմոս Գա-Լի :

Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբժու-
թեան իմում գնացի, քի տէր յուսա-
ցայ՝ զի մի եղէց հիւանդ :

Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս . փոր-
ձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ :

Ողորմութիւն քո տէր առաջի աչաց
իմոց . և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան
քում :

Ոչ նստայց ես յաթուս նանրաց , և
ընդ անօրէնս ես ոչ մտից :

Ըտեցի ես զժողովս չարաց , և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստայց :

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ , և
չուրջ եղէց զսեղանով քով տէր :

Ի սել ինձ զձայն օրհնութեան քո և
պատմել զամենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո ,
և զտեղի յարկի փառաց քոց :

Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զան-
ձըն իմ , և մի ընդ արս արիւնահեղս
զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան . և աջ նոցա լի է կաշառօք :
 Եւ յամբօժութեան իմում գնացի .
 փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ :
 Ուն իմ կացցէ յուղղութեան . յեկեղեցից մեծս օրհնեցից զքեզ :
 Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ

Սաղմոս Դաս-Լի . Ռիչլէ- օժեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուճմէ՞ երկեսայց . տէր ապաւեն կենաց իմոց՝ ես յուճմէ՞ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզմարմին իմ . նեղիչք իմ և թշնամիք իմ , նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստիցի 'ի վերայ իմ պառտերազմ , ոչ երկիցէ սիրտ իմ . և թէ յարիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ , ստկայն և այսու իկ 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Օ մի ինդրեցի 'ի տեառնէ , և զսոյն աղաչեմ . բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութի տեսառն ,
 և հրաման տալ 'ի տաճարի նորա :
 Օ՛ածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում
 յաւուր չարի . ընդ յարկաւ արար զիս
 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում :
 Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ
 բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թըշ-
 նամեաց իմոց :

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից 'ի խորանի
 նորա պատարագ օրհնութեան . օրհ-
 նեցից և սաղմոս ասացից տեսառն :
 Եւր տէր ձայնի իմում , զի կարդացի
 առ քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի
 քեզ ասաց սիրտ իմ . և խնդրեցին ե-
 րեսք իմ , զերեսս քո տէր խնդրեցին :
 Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն ,
 և մի խոտորիք բարկութեամբ 'ի ծա-
 ուայէ քումմէ :

( ) Գնական իմ լեր տէր , մի անարգեր
 զիս , և մի թողուր զիս ան վրկիչ իմ :
 Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս , և
 տէր իմ ընկալաւ զիս :

( ) Բէնսգէտ արա զիս տէր 'ի ճանա-
 պարհի քում , և առաջնորդեա ինձ

'ի շաւիղս քո ուղիղս :
 Վասն թշնամեաց իմոց , մի մատնե՛ր
 զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :
 Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց . և
 ստեցին ինձ յանօրէնու թէ իւրեանց :
 Հաւատացի տեսանել զբարու թիւն
 տեառն յերկրին կենդանեաց . համբեր
 բեր տեառն և քաջալերեաց . զօրացի
 սիրտ քո և համբեր տեառն :
 Տունք յգ : Գորղայս խղ :

—————
 ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ
 Սաղմոս Դ—ԼԻ :

Առ քեզ տէր կարգացի աստուած
 իմ , մի լուր յինէն , մի երբէք լուր
 ցես յինէն . նմանիցիմ այնոցիկ՝ ոյք
 իջանեն 'ի գուբ :
 Վուր տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց
 յաղաչել ինձ առ քեզ , 'ի համբառ
 նալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար սուրբ քո :
 Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն
 իմ . և մի ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն
 զանօրէնու թի , կորուսաներ զիս :

Այք խօսին զհաղադու թիւն ընդ ըն
կերս իւրեանց, և չարութիւն է ՚ի
սիրտս նոցա :

Տուր նոցա տէր ըստ գործոց նոցա,
և ըստ անօրէնութեան գնացից նոցա
հատու նոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատու նո
ցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Աչ իմացան նորա զգործս տեառն, և
ոչ ՚ի գործս ձեռաց նորա հայեցան.
Կործանեցեա զնոսա, և այլ մի չի
նեցին :

Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի ա
զօթից իմոց, տէր օգնական իմ և
պաշտպան իմ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ
և զուարճացաւ մարմին իմ, և ես կա
մօք իմովք խոստովան եղէց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ,
ասաւ էն վիրկութեան օծելոյ իւրոյ :

Փրկեա զժողովուրդս քո, և օրհնեա
ղժառանգութիւնս քո, հովուեա և
բարձրացո զնոսա մինչեւ յաւիտեան :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

Սաղմոս Դաւիթի . ժրհեռ-իւեանց նաւախարեաց
 քաճարին :

Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ,
 մատուցէք տեառն զորդիս խոյոց :

Մատուցէք տեառն զփառս և զպա-
 տիւ , մատուցէք տեառն զփառս ա-
 նուան նորա . և երկիրպագէք տեառն
 ՚ի սրահ սրբութեան նորա :

Չայն տեառն ՚ի վերայ ջուրց՝ և աս-
 տուած փառաց որոտաց . և տէր ինքն
 ՚ի վերայ ջուրց բազմաց :

Չայն տեառն զօրութեանց , և ձայն
 տեառն մեծ վայելչութեանց :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս , և մանրէ
 տէր զմայրան լիբանանու :

Մանրեցէ զնոսա որպէս զմատաղա-
 տունկն լիբանանու . որ սիրելին է որ-
 պէս զորդիս միեղջերուի :

Չայն տեառն հատանէ զբոց ՚ի հրոյ .
 ձայն տեառն շարժէ զանապատն , և
 խռովեցուցանէ տէր զանապատն կա-
 դէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս ,
 և յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասաս-
 ցեն զփառս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցա-
 ծուցանէ . թագաւ որեցցէ տէր յա-
 լիտեան :

Տէր զօրու թիւն ժողովրդեան իւրոյ
 տացէ . և օրհնեցցէ զժողովուրդ իւր
 'ի խաղաղութիւն :

Տաւր ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ

Սաղմոս Դա-Բի . Դ նոյն :

Բարձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկա-
 լար զիս , և ոչ ուրախ արարեր ըզ-
 թշնամին իմ յիս :

Տէր աստուած իմ՝ կարգացի առ քեզ ,
 և բժշկեցեր զիս . տէր հաներ 'ի դժո-
 խոց զանձն իմ , և փրկեցեր զիս յայն-
 ցանէ , որք իջանեն 'ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նո-
 րա . և խոստովան եղերուք յիշատա-
 կի սրբութեան նորա :

Արամատու թիւն է 'ի բարկու թեան նորա .
 և կեանք են 'ի կամաց նորա :
 Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք առաւ
 ւօտու եղիցի ուրախու թիւն :

Լյս ասացի 'ի բարեկենդանու թեան ի
 մում, թէ ոչ ասանեցայց յաւիտեան :
 Տէր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ
 զօրու թիւն . դարձուցեր զերեսս քո
 յինէն , և ես եղէ իւռովեալ :

Լ'ա քեզ տէր կարգացի , և առ ասա
 ուած իմ աղաղակեցի . զի՛նչ օգուտ է
 քեզ յարենէ ի՛մէ , թէ իջանեմ ես
 յապահանու թիւն :

Սի թէ հող խոստովա՛ն առնիցի առ քեզ .
 կամ սլատմեսցէ՞ զճշմարտու թիս քո :
 Լ'ու աւ ինձ տէր և սղորմեցաւ , և տէր
 եղեւ ինձ օգնական :

'Կարձոյց զսուգ իմ յուրախու թիւն .
 Էղերձ յինէն զքուրձ , և ինձ զգեցոյց
 զուրախու թիւն :

Որո՞ղ սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ .
 և այլ մի եւս զղջացայց . տէր ան իմ
 յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

ՍԱՂՄՈՍ Լ

Ի հարաւորս . նահապաւիրութիւն գովութեան .

Սաղմոս Դաւիթ :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
յաւիտեան . յարդարութեան քում
փրկեաւ և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զուսկն քո . վաղ
վաղեա կեցուցանել զիս :

Ի եր իմ ան պաշտպան և տուն ապա
ւինի ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ
իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Վասն անուան քոյ տէր առաջնորդե
ցեր ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցեա
զիս յորովայթէ յայսմանէ , որ թա
գուցաւ ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ տէր , և 'ի ձե
ռքս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմար
տութեամբ քով . ատեցեր զայնոսիկ
ոյք պահեն զերկիւղ 'ի սնոտիս :

Լսա 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և
ուրախ եղէց 'ի փրկութեան քում :

Օ , ի հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ ,

և փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ, և ոչ
մասնեցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց:

և կացուցեր յանդորրու զսոս իմ:
Ողորմեա ինձ աէր, զի նեղեալ եմ
ես. խռովեցաւ 'ի սրամտութենէ ա-
կրն իմ, անձն իմ և փոր իմ:

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, և
ամբ իմ յոգւոց ելանելոյ:

Ըղբատացաւ 'ի տկարութենէ զօրու-
թիւն իմ, և ոսկերք իմ խռովեցան:

'Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես
նախատո դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և
երկիւղ ծանօթից իմոց:

Ըմենեքեան ոյք տեսանէին զիս, ար-
տաքս փախչէին յինէն:

Սոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ
'ի սրտէ, և եղէ ես որպէս զանօթ
կարուսեալ:

Օ ի լուայ ես զբամբասանս բազմաց՝
որք շուրջ էին զինեւ. 'ի ժողովիլ նց
'ի միասին, առնուլ զանձն իմ խորհե-
ցան. այլ ես 'ի քեզ աէր յուսացայ:

Ըսացի դու ես աստուած իմ, և 'ի
ձեռս քո է ժառանգութիւն իմ:

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց ի-
մոց, և 'ի հալածչաց իմոց :

Լչրեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո,
ատրեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան
քում, տէր՝ մի՛ յամօթ եղէց, զի կար-
գացի առ քեզ :

Ըմաշեոցեն ամբարիշտք, և իջցեն 'ի
գժոխս. համբ եղիցին շթուէք նեն-
գաւորք, ոյք խօսէին զարդարոյ զա-
նիրաւութիւն յամբարտաւանիլ և
յանգոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բազում է ողորմութիւն
քաղցրութեան քոյ տէր, զոր պահե-
ցեր երկիւղածաց քոյ :

Ըրարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի քեզ, առ աջի որդւոց մարդկան :

Ըմրացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երե-
սաց քոյ 'ի խառովութենէ մարդկան :

Օրածկեցեր զնոսա 'ի խորանի քում,
'ի հակառակութենէ լեզուաց :

Օրհնեալ է տէր, զի սքանչելիս արար,
զողորմութիւն իւր 'ի քաղաք ամուր :

Լյս ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ
ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոյ :

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից
 իմոց յաղաղակել իմում առ քեզ :
 Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նր,
 զի ստուգութիւն խնդրէ տէր . և հա-
 տուցանէ այնոցիկ, որք առաւել առ-
 նեն զամբարտաւանութիւն :

Քաջալերացարուք, և զօրացին սիրոք
 ձեր, ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ էք
 ՚ի տէր :
 Տունք իւ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ

Իմաստութիւն . Սաղմոս Դաւիթի :

Լըրանի, ում թողութիւն եղել մե-
 զաց . և ծածկեցան ամ յանցանք նորա :
 Լըրանի առն՝ որում ոչ համարի տէր
 զմեզս նորա, և ոչ գոյ նենգութիւն
 ՚ի բերան նորա :

Լռեցի ես՝ և մաշեցան ամենայն ու-
 կերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր
 զօրհանասպալ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի :
 Օտնբացաւ ձեռն քո ՚ի վերայ իմ,
 դարձայ ՚ի թշուառութիւն, զի հա-
 րան յիս փուշք :

Չմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէն
 նութիւնս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն :
 Լօացի՛ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս
 իմ, և դու թողցես զամենայն ամբա-
 րըշտութիւնս մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ
 քեզ ամ սուրբք 'ի ժամ ընդունելի :
 Իայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բազ-
 մաց, որք առ նոսա ինչ ոչ մերձեացին :
 Կու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ
 յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինեւ :

Յնծութիւն իմ, փրկեա զիս յայն-
 ցանէ՛ ոյք պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելա-
 մուտ 'ի ճանապարհ, յոր և գնաս-
 ցես, և հաստատեցից 'ի վերայ քո
 զաչս իմ :

Աի լինիք որպէս զձիս և զջորիս, զի
 ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութի, 'ի սանձս
 և 'ի դանդանաւանդս ճմլեացես զկը-
 զակս նոցա, որք առ քեզ ինչ ոչ մեր-
 ձեացին :

Իազում տանջանք են մեղաւորաց,
 բայց ոյք յուսան 'ի տէր, ողորմու-

Թիւն տեառն շուրջ եղիցի զնորօք :
 Աւրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք .
 'ի տէր պարծեցարուք ամենեքեան՝
 ոյք ուղիղ էք սրտիւք :

Տունք յդ : Գորշոյս Իբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ

Սաղմոս Դաւիթ :

Ցնծացէք արդարք 'ի տէր . ուղղոց
 վայելէ օրհնու թիւն . խոստովան ե-
 ղերուք տեառն օրհնու թեամբ . տաս-
 նաղեալ սաղմոսարանաւ սաղմոս ա-
 սացէք նմա :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն նոր ,
 զի բարի է . սաղմոս տասցէք նմա
 օրհնու թեամբ :

Աւղիղ են պատգամք տեառն , և ամ
 գործք նորա հաւատովք են . և սիրէ
 զսղորմու թիւն և զիրաւունս տէր :

Աղորմութք տեառն լի եղեւ երկիր ,
 և բանիւ տեառն երկինք հաստատե-
 ցան , և հոգւով բերանոց նորա ա-
 մենայն զօրութիւնք նոցա :

Ժողովեաց որպէս 'ի տիկ զջուրս ծու-
 վու . և դնէ 'ի խորս զգանձս իւր :
 Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն երկիր .
 և 'ի նմանէ դողասցին ամենայն բնա-
 կիչք աշխարհի :

Օ ի նա' ասաց' և եղեն . ինքն հրա-
 մայեաց' և հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանո-
 սաց . անարգէ տէր զխորհուրդս ժո-
 ղովորդոց . և արհամարհէ տէր զխոր-
 հուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ տեսուն յաւիտեան մնայ ,
 և խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մին-
 չեւ յազգ :

Երանի ազգի' որոյ տէր աստուած օգ-
 նական է նմա . ժողովուրդ զոր ընա-
 րեաց 'ի ժառանգու թիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որ-
 դիս մարդկան , 'ի պատրաստ բնակու-
 թենէ իւրմէ հայեցաւ յամենայն բը-
 նակիչս աշխարհի :

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա , 'ի
 միտ առնու զամենայն գործս նոցա :

Ոչ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրեա-

ցի թագաւոր, և ոչ հսկայ 'ի բազում
զօրութեան իւրում:

Սուտ է ձի 'ի փրկութեան իւրում,
'ի բազում զօրութեան իւրում ոչ
ապրեցուցանէ զհեծեալն:

Ըչք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց
իւրոց, և ոչք յուսան յողորմութիւն
նորա:

Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա,
և կերակրել զնոսա 'ի սովու:

Ընձինք մեր համբերեսցեն տեառն,
զի օգնական և պաշտպան մեր է:

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և
յանուն սուրբ նորա յուսասցուք:

Ըղիցի օղորմութի քո տէր 'ի վերայ
մեր, որպէս յուսացաք 'ի քեզ:

Տունք ձի:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ

Սաղմոս Դաւիթի. 'ի ժամանակի զի այլաճոռնեաց
չլրես իւր առաջի աբիմելէհայ. և ապա ար-
խայեաց զնա, և գնաց:

(Օրհնեցից զամէր յամ ժամ, յամ ժամ
օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ:

Ի տէր պարճեացի անձն իմ. լուիցեն
հեզք, և ուրախ եղիցին :

Սեճ արարէք զտէր ինեւ, և բարձր
արասցուք զանուն նորա ՚ի միասին :

Խնդրեցի ՚ի տեառնէ և լուաւ ինձ .
յամ նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս :

Սատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս, և
երեսք ձեր մի ամաչեացեն :

Եւս աղքատ կարդաց առ տէր, և
տէր լուաւ սմա . յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա :

Իանակք հրեշտակաց տեառն շուրջ
են զերկիւղածովք իւրովք, և պա-
հեն զնսսա :

Ճոշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է տր,
երանեալ է այր՝ որ յուսայ ՚ի նա :

Երկերուք ՚ի տեառնէ ամ սուրբք նո-
րա . զի ոչինչ է պակասութիւն եր-
կիւղածաց նորա :

Սեճ ամեճք աղքատացան և քաղցեան .
բայց ոչք խնդրեն զտէր, մի պակա-
սեացի ՚ի նոցանէ ամենայն բարութի :

Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ .
և զերկիւղ տեառն սուսուցից ձեզ :

Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սիրէ
 զաւուրս իւր տեսանել 'ի բարութե .
 Լուեցո զլեզու քո 'ի չարութենէ . և
 շրթունք քո մի խօսեսցի զնենգութի :
 Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի .
 Խնդրեա զխաղաղութիւն և երթ ըզ
 հետ նորա :

Լ՛չք տեսառն 'ի վերայ արդարոց , և ա
 կանջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա :
 Լըրեսք տեսառն 'ի վերայ չարագործաց .
 սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցա :
 Կարդացին արդարքն առ տէր , և տէր
 լուաւ նոցա . յամենայն նեղութենէ
 նոցա փրկեաց զնոսա :

Սերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ
 են սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով
 կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց .
 յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր . և պա
 հէ զամենայն ոսկերս նոցա , և մի 'ի
 նոցանէ մի փշրեսցի :

Մահ մեղաւորին չար է . բայց որ ա
 տէ զարդարն , զղջասցի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց ,

Վի զղջացին ամենեքեան՝ ոյք՝ յուսա-
ցեալ են ՚ի նա :

Տունք իա : Գորգայս ի :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ

Ի Կաթարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Դատեա աէր զայնոսիկ՝ ոյք դատեն
զիս . մարտիր ընդ այնոսիկ , որք մար-
տընչին ընդ իս :

Ըն զզէն և զասպար քո . և արի յօգ-
նել ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հա-
լածչաց իմոց , արգել զնոսա . և ասա
դու ցանձն իմ , թէ փրկու թիւն քո
ես եմ :

Ըմաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք իւրնդ-
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա-
մաչեացեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Լըղիցին նորա ուն փոշի առաջի հողմոյ .
և հրեշտակ տեառն նեղեացէ զնոսա :

Լըղիցին ճանապարհք նոցա ՚ի խաւար
և ՚ի գայթակղութիւն , և հրեշտակ
աստուծոյ հալածեացէ զնոսա :

Ի նանիր թագուցին ինձ որողայթ յա .

սլականու թեան իւրեանց, և 'ի նանիր
նախատեցին զանձն իմ :

Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ, զոր
ոչ գիտացին . և որոն՝ զոր թագու-
ցին, առցէ զոտս նոցա . և յորոգայթ
'ի նոյն անկցին :

Լյլ անձն իմ ցնծասցէ 'ի տէր, ու-
րախ եղցի 'ի փրկու թեան նորա . և
սմենայն ոտկերք իմ ասասցեն, տէր
ո՞ նման է քեզ :

Օ 'ի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հը-
զորի, զաղքատն և զտնանկն յայնցա-
նէ՝ որք յավշտակենն զնա :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց .
և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
քարւոյ . անժառանգել զանձն իմ խոր-
հեցան յորդւոյ 'ի մարդկանէ :

Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգե՛նուի,
խոնարհ արնէի սրահօք զանձն իմ . և
աղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ սցսպէս
հաճոյ ընէի . որպէս զսգաւոր և ըղ-
արաւմ, այնպէս խոնարհ առնէի :

Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովեցան . ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ զղջացան : Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհամարհանօք . կրճտեցին ՚ի վերայ իմ զատամուռնս իւրեանց . տէր ե՞րբ տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ ՚ի խորամանկութենէ նոցա , և յառիւծուց զվամօրութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ յեկեղեցիս մեծս . և ՚ի ժողովս բազմոց օրհնեցից զքեզ :

Այն ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ , ոչք ատելին զիս ՚ի տարապարտուց , ակնարկի առնէին յիս աչօք իւրեանց :

Ընդ իս զխաղաղութիւն խօսէին , և ինքեանք բարկութեամբ զնենգութիւն խորհէին :

Ետցին ՚ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց , և ասացին այո այո տեսին աչք մեր :

Տեսեր տէր՝ և մի լուեր . տէր՝ մի ՚ի բացեայ առնիր յինէն :

Օ , արթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս

իմ, աստուած իմ և տէր իմ 'ի դա-
տաստանս իմ, և իրաւ արա ինձ ըստ
արդարութեան քում, տէր աստուած իմ:

Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ,
և մի ասասցեն 'ի սիրտս իւրեանց,
Թէ վաշ վաշ անձանց մերոց, զի ընկ-
լուզաք զնա:

Ըմաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք իւրն-
դան ընդ չար իմ, զգեցցին զամօթ և
զանարգանս՝ ոյք մեծաբանեն 'ի վր իմ:
Յիծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ա-
մենեքեան, ոյք կամին ընդ արդարու-
թիւն իմ:

Ըսասցեն յամ ժամ, մեծ է աստուած, և ոյք
կամին զխաղաղութիւն ծառայիքո՛ւ
| Եղու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս
քո, զօրհանասաղ զգովութիւնս քո:

Տունք ինչ:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ

Ի Կապարած, ծառայի Կեանքն. Սաղմոս Դաս-Լի:

Ըսէ անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ միտս
իւր, Թէ չիք երկիր զ աստուծոյ ա-
ռաջի աչաց նորա:

Նենգեաց առաջինորա, գտանել զա-
նորէնութիւն, և ատել զնա :

Բանք բերանոյ նորա անորէնութիւն
և նենգութիւն են :

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի, զա-
նորէնութիւն խորհեցաւ յանկողնի
իւրում :

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ, որ ոչ
է բարի, և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո .
ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամպս :

Արդարութիւն քո որպէս լերինք աս-
տուած . իրաւունք քո որպէս խորք
բազումք . զմարդիկ և զանասուն կե-
ցուցանես դու տէր :

Որպէս զի բազում արարեր զողոր-
մութիւն քո աստուած . այլ որդիք
մարդկան ՚ի հովանի թեւոց քոց յու-
սասցին :

Արբեսցին նորա ՚ի սլարարտութենէ
տան քո, և զուղլսս փափկու թեան քո
տացես ըմպել նոցա :

Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց, և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս :

Օրագեա զողորմութիւնսքո՛ւնք ճա-
նաչեն զքեզ, զարդարութիւնսքո՛ւնք
ոչ ուղիւ են սրտիւք :

Ան եկեացեն ՚ի վերայ մեր ոտք ամ-
բարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի՛ դողացուցեն զմեզ :

Ընդ անկցին ամենեքեան՝ ոչք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն. մերժեացին և
այլ մի կարասցեն հաստատիլ :

Տունք ժգ : Գորդայս ի :

Կանան Գորդայս է : Սաղմս ժր : Տունս մղ :

ՕՐ Հ Ն ՈՒ Թ Ի Ի Ն

Ա՛նձի՛ն Մոլնէսի աստուածաբանս ճարգարէի :

Սայեցարուք երկինք, և խօսեցայց,
լուսիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ
իմոյ :

Ընդ ունելի լիցի որպէս անձրեւ բար-
բառ իմ, և իջցեն որպէս ցօղ պստա-
գամք իմ :

Արպէս անձրեւ ՚ի վերայ սիրոյ, որ-
պէս տարափ ՚ի վերայ խոտոյ. զի զա-

նուն տեառն կարդասցուք . և տուք
 օրհնութի տեառն տատուծոյ մերոյ :
 Աստուած որոյ ճշմարտութեամբ են
 գործք նորա, և ամենայն ճանապարհք
 նորա իրաւամբք են :

Աստուած հաւատարիմ է, և ոչ գոյ
 ՚ի նմա անիրաւութիւն . արդար և
 ճշմարիտ է տէր :

Սեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ,
 ճնունդ խտորեալք և թիւրեալք :

Ոչ այդ այն է՝ շոր տեառն հատու-
 ցանէիք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք
 և ոչ իմաստունք :

Ոչ սա ինքն է հայր քո, որ ստացաւ
 գբեղ, արար դբեղ, և ստեղծ գբեղ :

Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտե-
 նից . իմացարուք զամս ազգաց մին-
 չեւ յազգս :

Հարցըիք դու ցհարս քո, և պատմես-
 ցեն քեզ . ցծերս քո, և տասցեն քեզ :

Ի ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց
 բարձրեալն զազգս ամենայն . որպէս
 սիռեաց նա զորդիան ադամայ :

Կացոյց զսահմանս հեթանոսաց ըստ

Թուոյ հրեշտակաց աստուծոյ :
 Լիզել բաժին տեառն ժողովուրդ իւր
 յակորբ , և վիճակ ժառանգութեան
 իւրոյ իտրայէլ :

Բաւական եղեւ նմա յանապատի . ՚ի
 ծարաւ ասթոյ յանջրդւոջ պաշտպա-
 նեաց զնա :

Խրատեաց զնա , և պահեաց որպէս
 բիբ ական . որպէս զարուի ՚ի թեւս
 իւր ընկալու զնա , և որպէս ՚ի վե-
 րայ ձագուց իւրոյ գլթացաւ :

Տարածեաց զթեւս իւր , և ընկալաւ
 զնա . և բարձեալ բերէր զնա ՚ի վե-
 րայ միջնողաց իւրոյ :

Տէր միայն անէր զնոսա . և ոչ գոյր
 ընդ նոսա աստուած օտար :

Եւ ան եհան զնոսա ՚ի զօրութիս երկ-
 ըի . և կերակրեաց զնոսա արդեամբք
 անդաստանաց :

՚Ի իեցոյց նոցա մեզր ՚ի վիմէ , և իւղ
 յասպառած վիմէ :

Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց , ձար-
 պալ հանդերձ խոյոց որթուց ցլուց
 և նոխազաց :

Օ պարարառ թիւն երկամանց ցո-
րենոյ . և զարիւն խաղողոյ էարբ
գինի :

Եկեր յակովբ և յագեցաւ , և ան-
գուշեաց զսիրելին :

Կիրացաւ սաստարացաւ լայնացաւ .
եթող զտէր սաստուած զարարիչ իւր ,
և յետս եկաց յայ փրկչէ իւրմէ :
Բարկացուցին զիս օտարոտաիւք իւ-
րեանց , և կռովք իւրեանց դառնա-
ցուցին զիս :

Օ ռհեցին զիւայ՝ և ոչ աստուծոյ .
դիցն՝ զորս ոչ գիտէին . նորք և առ-
ժամայնք , զորս բնաւ ոչ ճանաչէին
հարբ նոցա :

Թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնոսա . մա-
ռայան զսաստուած՝ որ կրակրեաց բզ-
նոսա :

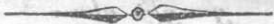
Ետես տէր և նախանձեցաւ . և սրբա-
մտեցաւ ՚ի վերայ ուստերաց և դըս-
տերաց նոցա , և ասէ :

Բարձուցից զերեսս իմ ՚ի նոցանէ ,
և ցուցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յա-
պայ ժամանակի :

Օ՛րի ազգ մի թիւր են նորա՛ և որ-
դիք անհաւանք . նորա նախանձեցու-
ցին զիս ՚ի չաստուածս իւրեանց ,
և դառնացուցին զիս ՚ի հուռս իւ-
րեանց :

Ըրդ և ես նախանձեցուցից զնոսա
յազգ անպիտան , և անմիտ ազգաւ
զկեցուցից զնոսա :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆԲ

Տուք փառս աստուծոյ , տուք օրհ-
նու թիւն մարդասիրին թաղաւորին
յաւիտենից , որ փրկէ զճառայս իւր
և կեցուցանէ :

Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ
անարատի մօրքոյ և հուսի , և վասն
խաչի քո սրատուականի , տէր ընկալ
զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Իւարող և աղօլի՛ք Երկինք սլատմեն, և
Տէր ապաւեն հանոնայն :

Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան և
յամ՝ մամու խօսիլ մեզ զբան տեառն
զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Վասն շանկանելոյ մեզ ՚ի վործու թի,
որու մ ոչ կարեմք հանդուրժել, զտէր
աղաչեսցուք :

Վասն անբիծ և անդատապարտ կալ
մեզ առաջի ահեղ ատենին քրիստոս
օի, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւա
հանգիստն կենաց անվախճանից, ըզ
տէր աղաչեսցուք :

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
մանն և երկնից արքայութեանն, ըզ
տէր աղաչեսցուք :

Վասն հոգւոցն հանդուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քր
րիստոս ննջեցին, զտէր աղա :

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ զտէր աղա :

Օ, անձինս մեր : Աղորմեաց մեզ :

Աղօթի :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, և ՚ի քէն խնդրեմք մարդասէր տէր : Առ բնեզ աստուած փրկիչ մեր . խոնարհեցի ունկն քս ՚ի խնդրուածս մեր , զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայիցքոց . այլ համարեա զաշխատու թիւնս մեր ՚ի գործ արդարութեան և ՚ի ստուգ աստուած սլաշտու թեան : Ենկալ տէր՝ զաղօթս և զերկրպագութիս մեր , և հատու մեզ զողորմու թիւն քո առատապէս . ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ . զօրացս զմեզ ամր՝ զօրութեամբ սուրբ հոգւոյդ . սլահեա զմեզ որպէս բիր սկան : Ալ աբա առ մեզ նշան բարի ՚ի գովեսա և ՚ի փառաբանութի անուանդ քում սրբոյ : Օ ի ՚ի քո է փառս կատարի ամ արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութիւն ՚ի բարձունս , հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրագեացուք :

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտեանական, նայեաց և այց արա քանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առքեղ գթութիւնք քով : Օ, ի քո առաջիկամք տէր, և առ ՚ի քէն ողորմութեցող և գթութեցող ակն ունիմք : Օ, ամենեւեան օրհնեա, զամենեւեան իմաստնացո, զամենեւեան լուսաւորեա, և ամենեցուն սրբաբեւեա զերկնից արքայութիւնդ : Ասան զի դու ես տէր կենաց և աստուած ողորմութեանց, և քեզ վայելէ փառք իշխանութի և սրտիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից, ամէն :

Մաղթանք :

Ի՞նչ գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք գհայր և զորդի և զսր հոգիդ՝ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտեանից :

ամէն :

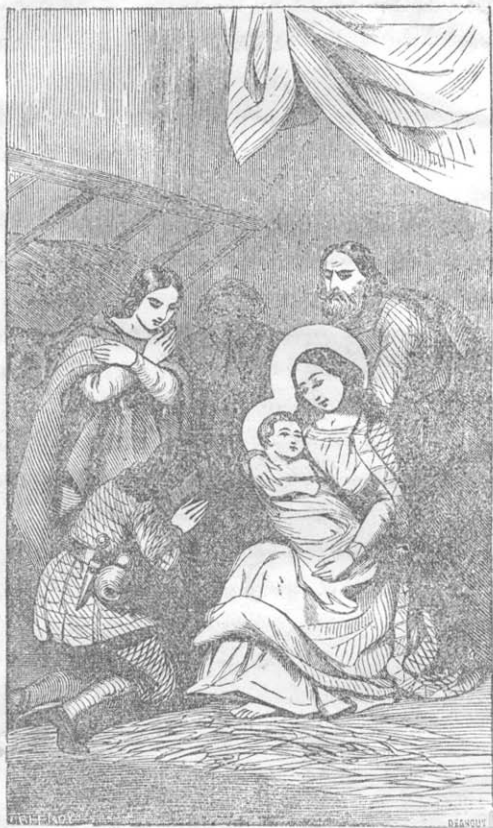
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .

ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԶ

Սաղմոս Դաւիթի :

Մի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ
այնոսիկ՝ ոչք գործեն զանօրէնու թի :

Չի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամա-
քեացին , որպէս զգալարի խոտոյ վաղ-
վաղակի անցցեն :

Յուսա 'ի տէր , և արա զքաղցրու-
թիւն , բնակեա յերկրի , և հովուեա-
ցիս 'ի մեծութեան նորա :

Ետեա 'ի տեառնէ , և նա տայէ քեզ
զխնդրուածս սրտի քո , յայանեա ա-
ռաջի տեառն զճանապարհս քո , և
յուսա 'ի նա :

Նա արացէ և հանցէ որպէս զըյս
զարդարութիւնս քո , և զիրաւունս
քո որպէս զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր տեառն , և ծառայեա
նմա , և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ՝

որոց առակեալ իցեն ճանապարհք
 իւրեանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զա-
 նօրէնու թիւն :

Սուեա ՚ի բարկութենէ , և հանգիր
 ՚ի սրտմտութենէ , և մի նախանձիր
 ընդ չարս :

Օ ՚ի չարք վաղվաղակի սատակեսցին .
 բայց ոչք համբերեն աւառն , նորա
 ժառանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ եւս իցէ ամբարիշ-
 արն . խնդրեսցես զաեղի նորա , և ոչ
 գայես :

Եւ որ հեզքն են՝ նորա ժառանգես-
 ցեն զերկիր , և փափկասցին ՚ի բա-
 ղում խաղաղութեան իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ , և կրճատէ
 ՚ի վերայ նորա զատամուկս իւր . այլ
 աւեր ծիծաղեսցի զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ , զի
 հասեալ է օր նորա :

Սուք հանին մեղաւորք , և լարեցին
 զաղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղ-
 քատն և զոնանկն , սպանանել զայն՝
 որ խոնարհն է սրտիւ :

Սուրբ նոցա մոցեն ՚ի սիրտս նոցա ,
 և աղեղունք նոցա փշրեցին :

Եւ Ես սակաւիկ ինչ արդարոյ , քան
 զբազում մեծութիւն մեղաւորաց . և
 բազում կք ամբարշտաց խորտակեցին :
 Հաստատէ աէր զարդարս , և ճանաչէ
 զաւուրս ամբժից . ժառանգութիւն
 նոցա յաւիտեան եղիցի :

Սի ամաչեցեն նորս ՚ի ժամանակս
 չարութեան . այլ յաւուրս սովու յա-
 ղեցին :

Եւ մեղաւորք կորիցեն . այլ թշա-
 միք տեառն ՚ի փառաւորիլ և ՚ի բարձ-
 րանալ իւրեանց պակասեցին որպէս
 ծուխ , զի պակասի :

Փոխ առնու մեղաւորն , և ոչ հատու-
 ցանէ . այլ որ արդարն է , ողորմի
 և ասց :

Սք օրհնեն զաէր , ժառանգեցեն
 զերկիր . և ոյք անիծանեն , սատա-
 կեցին ՚ի նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին գնացք առն . ըզ-
 ճանապարհս նորս նա կամի յոյժ :
 Թէպէտ և զայթակեցի , նա մի կոր-

Տանեսցի, զի տէր ձեռնկալու է նորա :
 Սանուկ էի ես՝ և ծերացայ, և ոչ տե-
 սի զարդարն արհամարեալ, և ոչ զա-
 ւակ նորա՝ թէ մուրանայ հաց :

Օրհնանապազ ողորմի և տայ վախ,
 զաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւի-
 տեան :

Խոտորեա ՚ի չարէ, և արա զբարի,
 և բնակեսցիս յաւիտեանս յաւիտե-
 նից ՚ի նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ վայր
 հարկանէ զսուրբս իւր, այլ յաւի-
 տեան սրահէ զնոսա :

Ընօրէնք հալածեսցին ՚ի միտսին, և
 զաւակք ամբարշտաց սատակեսցին :

Ըլլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր,
 և բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտե-
 նից ՚ի նմա :

Իերան արդարոյ խորհի զիմաստու-
 թիւն, և լեզու նորա խօսեսցի զը-
 րաւունս :

Օրէնք աստուծոյ իւրոյ են ՚ի սրախ
 իւրում, և մի գայթակղեսցին գը-
 նացք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և
 խնդրէ սպանանել զնա . այլ տէր ոչ
 թողու զնա 'ի ձեռս նորա , և ոչ դա-
 տասարտէ զնա յորժամ դատէ զնա :
 Համբեր տեսան և պահեա զճանա-
 պարհս նորա . և բարձր արասցէ ըզ-
 քեզ 'ի ժառանգել զերկիր , և զսա-
 տակու մն մեղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բար-
 ձրացեալ որսէս զմայրսն լիբանանու :
 Լնցի և տհա ոչ էր . խնդրեցի , և ոչ
 գտաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբծութիւն , և տես զուղ-
 զութիւն . զի գոն մնացուածք առն
 խաղաղարարի :

Լնորէնք հալածեսցին 'ի միասին , և
 զաւակք ամբարշտաց կորիցեն :

Փրկութիւն արդարոց 'ի տեսանէ է .
 վերահացու է նոցա 'ի ժամանակս նե-
 զութեան :

Օգնեսցէ նոցա տէր , և փրկեսցէ զնո-
 սա . ապրեցուցէ 'ի մեղաւորաց , և կե-
 ցուցէ զնոսա , զի յուսուցան 'ի նա :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ

Սաղմոս Դաւիթի . առ 'ի յիշատակ շաբաթի :

Տէր մի սրտմտու թեամբ քով յանդիւ
մաներ զիս , և մի բարկու թեամբ քով
խրատեր զիս :

Օ ի նեաք քո հարան յիս , և յիս
հաստատեցաւ ձեռն քո :

Ոչ գոյ բժշկու թիւն մարմնոյ իմոյ
յերեսոց բարկու թեան քոյ :

Ոչ է խաղաղու թիւն սակերոց իմոյ
յերեսոց մեղոց իմոյ :

Լ'նորէնու թիւնք իմ բարձրացան քան
զգլու իս իմ . որպէս բեռն ծանր ծան-
րացան 'ի վերայ իմ :

'Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ յե-
րեսոց անզգամու թեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ
յոյժ . զօրհանապազ տրտում գնայի .
զի անձն իմ լի եղեւ չարչարանօք . և
ոչ գոյ բժշկու թիւն մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ
յոյժ . մռնչէի առ հեծու թեան սրու-
տի իմոյ :

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկու
թիւն իմ, և հեծու թիւն իմ 'ի քէն
ոչ ծածկեցաւ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող
զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց,
և այս ոչ եղեւ ընդ իս :

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ ա-
ռաջի իմ մերձեցան և կացին, և մեր-
ձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն :

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն
իմ. ոչք խորհէին չար 'ի վերայ իմ,
խորհեցան զանօրէնութիւն, և զնեն-
դութիւն զօրհանասրազ խորհեցան :

Եւ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ. որպէս
համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

Եւ զէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ, և
ոչ գոն խօսք 'ի բերան նորա :

Եւ 'ի քեզ աէր յուսացայ, և գու-
լուիցես ինձ աէր տատուած իմ :

Եւսացի՝ թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս
թշնամիք իմ. 'ի սասանիլ ոտից իմոց՝
'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

Եւս 'ի տանջանս պատրաստ եմ, և
ցաւք իմ առաջի իմ են յիմ ժամ :

Օ՛րհորէնու թիւնս իմ պատմեցից, և
 հոգացայց վասն մեղաց իմոց :
 Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են,
 և զօրացեալք են քան զիս, և բա-
 ղու մք էին, ոչք ատէին զիս ՚ի տարու
 պարտուց :

Ո՛չք հատուցին ինձ չար փոխանակ
 ընդ բարւոյ. չարախօսէին զինէն, զի
 ես երթայի զհետ արդարու թեան :
 Մի՛ թողուր զիս աէր աստուած իմ, և
 մի՛ ՚ի բացեայ առնիր յինէն. հայեայ
 յօգնել ինձ՝ աէր փրկու թէ իմոյ :
 Տուր իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ

Ի Հապարած . յիդիւնովայ օրհնո-ւի-ն .
 Սաղմոս Դա-ւի :

Ը՛ստցի՛ թէ պահեցից զճանապարհս
 իմ, զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով :
 Ե՛ղի պահաստան բերանոյ իմոյ՝ ՚ի հա-
 կառակիլ մեղաւորին առաջի իմ :
 Լ՛ուռ եղէ և խոնարհեցայ . լռեցի
 ՚ի բարու թենէ, և ցաւք իմ նորոգե-
 ցան յիս :

Տեաաւ սիրա իմ 'ի փորի իմում, և
 'ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հաւր:
 Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի,
 ցոյց ինձ աէր զկատարած իմ, և զթիւ
 աւուրց իմոց՝ քանի՞օն է, զի գիտացից
 թէ սրչափ ինչ պակասեալ է յինէն:
 Ե՛հա չամիտլ եղեր զաւուրս իմ, և կար
 զօրու թեան իմոց՝ որպէս ոչինչ է ա-
 ռաջի իմ, սակայն ամենեւին ընդու-
 նայն է ամենայն մարդ մսեղի:
 Ե՛պաքէն որպէս 'ի պատկերի շրջի
 մարդ, սակայն 'ի զուր խուովի, գան-
 ձէ՛ և ոչ գիտէ ո՛ւմ ժողովէ:
 Իսկ արդ սով է համբերու թիւն իմ,
 թէ ոչ դու աէր, կամ կար զօրու թե-
 իմոց, թէ ոչ 'ի քէն:
 Յամենայն անօրէնու թե՛նէ իմմէ փրու-
 կեցեր զիս, և նախատինս անզգամաց
 արարեր զիս:
 Եւ ու եղէ և ոչ բացի զբերան իմ,
 զի դու արարեր:
 Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի 'ի
 զօրու թե՛նէ ձեռ ին քո ես պակասեցայ:
 Կշտամբու թեամբ վասն մեղաց իւր-

բատեցեր զմարդ . մաշեցեր որպէս
 օարդիօստայն զանձն նորա . սակայն
 ընդուռնայն է ամենայն մարդ :

Սուր տէր աղօթից իմոց , ունկն դիր
 խնդրուածաց իմոց , արտասուաց ի-
 մոց մի լուեր :

Պանդուխտ եմ ես առ աջի քո , նմզեհ
 և անցաւ որ որպէս ամենայն հարբ իմ :
 Թոյլ արա ինձ զի հանգեայց մինչեւ
 երթեալ իցեմ , և այլ ոչ եւս գտա-
 նիցիմ :

Տունք ժե :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ

Ի Կապարած . Սաղմոս Դա-Լի :

Համբերելով համբերի տեառն , և
 նայեցաւ առ իս և լուաւ աղօթից
 իմոց :

Եհան զիս ՚ի գբոյ տառապանաց , ՚ի
 կաւոյ և ՚ի տղմոց :

Հաստատեաց ՚ի վերայ վիմի զոտս իմ ,
 և ուղղեաց զգնացս իմ :

Եարկ ՚ի բերան իմ օրհնութիւն նոր ,
 զօրհնութի տեառն աստուծոյ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յուսասցին 'ի տէր. երանեալ է այր՝ որոյ անուն տեսան յոյս է նորա :

Աչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, և ոչ 'ի մոլութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու տէր աստուած իմ զսքանչելիս քո, և խորհրդոց քոց՝ ոչ ոք է որ նմանեցի քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ, և բազումք եղեն քան զթիւս. ընդ զոհս և ընդ պատարագս ոչ հաճեցար. լսելիս հաստատեցեր ինձ. զողջակէզս և զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ գամ ես. 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :

Լռենէլ զկամս քո աստուած իմ կամեցայ, և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոց :

Լեւտարանեցիյ զարդարութիւնս քո յեկեղեցիս մեծս. ահա զչրթունս իմ՝ ոչ արգելից 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում, զճշմարտութիս քո և զփրկութիս քո :

Ասացի և ոչ թագուցի զողորմութիա
քո, և զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովրդեանէ մեծէ :

Եւ դու տէր մի հեռի առներ զգլ-
թութիւնս քո յինէն . զի ողորմու-
թիւն քո և ճշմարտութիւն քո յա-
մենայն ժամ ընկալցի զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ
գոյր թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւ
իմ, և ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զհեր գլխոց իմոց .
և սիրտ իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր՝ փրկել զիս, և տէր
յօգնել ինձ նայեաց :

Ամաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ բառնալ զսա . դարձ-
ցին յետս և ամաչեացեն՝ ոյք խոր-
հէին ինձ չար :

Կրեացեն զամօթ առ ժամայն վաղվա-
ղակի, ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնձասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ա-
մենեքեան, ոյք խնդրեն գրեզ տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է ան,
և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Եւ աղքատ և անանկ եմ, աստուած
խորհեա զիս . օգնական և պաշտպան
իմ ես, դու ան իմ մի յամենայն :

Տունք իմ : Գորգայս ծը :

ՍԱԼՄՈՍ Ի

Ի Կարարած . Սաղմոս Դասի :

Երանի որ խորհի զաղքատն և զաղ-
նանկն . յաւուր չարի փրկէ զնա տէր :
Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ , երա-
նելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, և ոչ
մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :
Տէր օգնական է նմա 'ի մահիձս ցու-
ւոց իւրոց . զամենայն անկողինս նորա
գարձուցանէ 'ի հիւանդու թէ նորա :
Եւ ասացի տէր տղորմեա ինձ . բժըշ-
կեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ :

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար . երբ
իցէ զի մեռցի, և կորիցէ անուն նորա :
Մտանէր տեսանել զնանրու թիւն . իս-
տէր 'ի սրտի իւրում, և ժողովէր զա-
նորէնու թիւն յանձն իւր :

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զի

նէն շնչէին ամենայն թշնամիք իմ,
 Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ. բան ա-
 նօրէնու թեան եղին 'ի վերայ իմ:

Մի թէ որ ննջիցէ, այլ ոչ եւս յա-
 ւելցի յառնել. քանզի և այրն խաղա-
 ղու թեան իմոյ, յոր և եան յուսացայ:

Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առ-
 նել ինձ խաբէութիւն:

Եւ զուտէր ողորմեա ինձ և կանգ-
 նեա զիս, և ես հատուցից նոցա:

Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդ իս.
 զի մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ:

Եւ զիս յամբժու թեան իմում ըն-
 կալար, և հաստատեցեր զիս առաջի
 քո յաւիտեան:

Օրհնեալ տէր ան իսրայէլի յաւի-
 տեանս յաւիտենից. եղիցի եղիցի:

Տունք ԺԳ:

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ

Ի կապարած. իմաստութիւն որդւոցն իորիայ.
 Սաղմոս Դասութի:

Ո՞ր փափագի եղջերու յաղբերս ջուրոյ.
 այնպէս փափագի անձն իմ առ քեզ անձ:

Օտարաւի է անձն իմ առ քեզ անձ , հը-
զօր և կենդանի . ե՞րբ եկից երեւե-
ցայց երեսացդ աստուծոյ :

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր
'ի տուէ և 'ի գիշերի . և այն զի ա-
սէին ցիս զօրհանապազ՝ թէ ո՞ւր է
աստուած քո :

Օպս որայէս յիշէի , տառապէր յիս
անձն իմ . քաջալերէի , զի մտից ընդ
յարկաւ սքանչելեաց տանն ւոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան ,
և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Երգ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ ,
կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս . յուսա առ
աստուած , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ
երեսաց իմոց աստուած է :

Ենձն իմ յոյժ խռովեցաւ . վասն այ-
սորիկ յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդա-
նանու , 'ի հերմոնէ լեռնէ փոքուէ :

Խորք խորոց կարգացին առ քեզ , 'ի
ձայն սահանաց քոց :

Եմենայն զբօսանք քո , և ալիք քո ան-
ցին 'ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատու իրեաց տէր զսղոթմու .

Թիւն իւր , 'ի գիշերի զօրհնաւ Թիւն
նոր . և աղօթք իմ առ աստուած վա-
սըն կենաց իմոց :

Ասացի ան՝ ընդունող իմ ես . ընդէջ
մերժեցեր զիս . ընդէջ տրտում գը-
նամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ :

Ի փշրիլ ոսկերաց իմոց նախատեցին
զիս թշնամիք իմ . յասել ցիս զօրհն-
պազ , թէ ուր է աստուած քո :

Արդ ընդէջ տրտում ես անձն իմ ,
կամ ընդէջ խռովեա զիս . յուսա առ
աստուած , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ
երեսաց իմոց աստուած է :

Տունք ժգ :

ՍԱՀՄՈՍ ԽԲ

Սաղմոս Դաւիթ :

Կատ արա ինձ աստուած , և իրաւ
տրա ինձ 'ի դատաստանի իմում :

Յազգէ որ ոչ է սուրբ , 'ի մարգոյ մե-
ղաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս :

Դու աստուած հզօրիչ իմ ես . ընդէջ
մոռացար զիս , ընդէջ տրտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ :

Եւ արեւ տէր զլոյս քո և զճշմարտու-
թիւն քո . զի առաջնորդեսցեն ինձ ,
և հանցեն զիս 'ի լեառն սուրբ և 'ի
յարկս քո :

Ստից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ
սասուած , որ ուրախ առնէ զման-
կս թիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ
աստուած աստուած իմ :

Եւրդ ընդէր տրտում ես անձն իմ ,
կամ ընդէր խռովեօ զիս . յուսա առ
աստուած , խոստովանեա 'նմա' փրկիչ
երեսաց իմոց աստուած է :

Տունք է : Գօթղայս 14 :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ.

Ի հասարած . իմաստութեան որդեացն կորիսայ .
Սաղմոս Դասնի :

Աստուած՝ ականջօք մերովք լուսք .
զոր հարքն մեր պատմեցին մեզ :

Օգործն զոր դործեցեր յաւուրս նու-
ցա , յաւուրցն առաջինս :

Չեանքս խլեաց զհեթանոսս , և ըզ-

նոսա անկեցեր, չարչարեցեր զժողովուրդս քո, և հաներ զնոսա:

Օ, ի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին զերկիր, և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց զնոսա:

Այլ աջ քո և բազուկ քո և լոյս երեսաց քոց, զի հաճեցար դու ընդ նոսա: 'Ի ու ինքն ես' թագաւոր իմ և ստաւուած իմ, որ հրամայեցեր զփրկու թիւնսն յակօբայ:

Քեւ զթշնամիս մեր հարցուք, և անուամբ քով արհամարհեսցուք զյարուցեալսն 'ի վերայ մեր:

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ, և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս:

Այլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց մերոց և զատելիս մեր յամօթ արարեր:

Ատուծով սլարծեսցուք զօրհանապաղ, և անսւան նորա խոստովոն և զիցուք յաւիտեան:

Ի այց արդ մերժեցեր և անարգեցեր զմեզ, և ոչ ելեր ամ ընդ զօրս մեր:

'Ի արձուցեր զմեզ յետս քան զթշնա

միս մեր . և ստեղծեք մեր յափշտակե-
ցին զմեզ :

Ետուր զմեզ ուր զուշտար 'ի զենու մն ,
և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Սաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց
գնոյ . և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Երարեր զմեզ նախատինս դրացեաց
մերոյ . ծաղր և այսլն կատականաց
այնոցիկ , որք շուրջ էին զմեզ :

Երարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց
'ի շարժել զգլուխս ժողովրդոց :

Օգոր ամենայն նախատինք իմ առա-
ջի իմ են . և ամօթ երեսաց իմոց
ճածկեաց զիս :

Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօսի ,
յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի :

Եւս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր , և
մեք զքեզ ոչ մտացաք , և ոչ ստե-
ցաք ուխտի քում , և ոչ դարձաք
յետս սրտիւք մերովք :

Իարձուցեր զշաւիղս մեր 'ի ճանա-
պարհաց քոց , խոնարհ արարեր զմեզ
'ի տեղի չարչարանաց . և ճածկեցին
զմեզ ստուերք մահու :

Թէ մտացեալ իցէ մեր զանուէն աստուծոյ մերոյ, կամ ձգեալ իցէ ըզձեռս մեր յաստուածս օտարս:

Սակայն աստուած խնդրէ զայս, զինս քննէ զգաղանիս սրտից մերոց:

Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ. համարեցաք սնդ զոչխար ՚ի զենուամ:

Օարթիր ընդէր ննջես տէր, արի և մի մերժեր զմեզ իօպառ:

Օմէ՞ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի մէնջ. մտանաս զաղքատութիւն և

զնեղութիւնս մեր:

Խոնարհ եղեն մինչեւ ՚ի հող անձինք մեր, և յերկիր կցեցան մէջք մեր:

Արի տէր օգնեսա մեզ, և փրկեսա զմեզ վասն անուան քո:

Տունք իէ:

ՍԱՂՄՈՍ 107.

Ի հապարած. զառանցելոյ ժամանակաց, որբոցն իորիայ իմաստութեան. Սաղմոս օրհնութեան վասն սիրելոցն:

Ի՞նչսեսցէ սիրտ իմ զօրատգամս քո բարի, և ասացից զգործս իմ թագաւորի:

Եղու իմ որպէս գրիչ արագագիր
 դարի, գեղեցիկ տեսլեամբ քան զա-
 մենայն որդիս մարդկան :

Սիւսեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց .
 վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ ասու-
 ուած յաւիտեան :

Ը՛ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր, վայել-
 չու թեան և գեղոյ քոյ :

Երես ուղղեա և թագաւորեա վա-
 սըն ճշմարտութեան հեղու թեան և
 արդարութեան, և առաջնորդեսցե-
 քեզ սքանչելապէս աջ քո :

Նեաք քո սրեալ են հզօր, և ժողո-
 վուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին, 'ի սիր-
 տըս թշնամեաց թագաւորի :

Ը՛թոռ քո աստուած յաւիտեանս յա-
 ւիտենից, դաւազան ուղղութեան՝
 գաւազան արքայու թեան քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն, և ատե-
 ցեր զանօրէնութիւն :

Վասն այսորիկ էօ՛ժ զքեզ աստուած
 աստուած քո իւղով ուրախութեան,
 առաւել քան զքնկերս քո :

Օ՛մուռս և ստաշխն և կասխայ 'ի ըղ-

գետտէ քու մէջ , 'ի տաճարաց փղոսկրէից , ուստի ուրախ արարին զքեզ դասերք թագաւորաց 'ի պատիւ :

Կայցցէ դշտոյ ընդ աջմէ քու մէջ 'ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ :

Լուր դուստր և տես , խոնարհեցո զունկն քո , մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր քո . զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո :

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիրպագցես սմա . և դուստր ծուրայ երկիրպագցես սմա . և պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Ըմենայն փառք դասեր թագաւորի 'ի ներքոյ , 'ի վերջաւորս ոսկեհուռն զարդարեալ և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա , և զընկերս նք տարցին նմա :

Ըճցեն ցնծու թեամբ և ուրախու թք , և տարցին 'ի տաճար թագաւորի . և փոխանակ հարց. քոց եղիցին որդիք քո : Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր , և յիշեսցի անուն քո

ընդ ամենայն ազգս ազգաց :

Վասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովանեցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք ժը :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

Ի Կաթարած . որդ-ոյն Կրիայ Ի վերայ Գաղանիայ . Սաղմոս Դա-Լի :

Լստուած մեր ապաւէն և զօրութի . օգնական Ի վերայ նեղութեանց , որք գտին զմեզ յոյժ :

Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք Ի խռովել երկրի , Ի փոփոխել լերանց Ի սիրտս ծովու :

Վոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա . խռովեցան լերինք Ի զօրութեանորս :

Վնայք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աստուծոյ . և սուրբ արար ըզյարկս իւր բարձրեալն :

Լստուած Ի մէջ նոցա , և նորս մի սասանեսցին . օգնեսցէ նց աստուած Ի վաղորդենէ մինչեւ Ի վաղորդեան : խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհե-

ցան թագաւորու թիք . ետ զձայն իւր
բարձրեալն , և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ , ընդ ու-
նելի է մեր աստուած յակօբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս ւնյ , որ արար
զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի :

Եհար զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչեւ
՚ի ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց ,

զլէնս խորտակեաց , և զաստարս այ-
րեաց հրով :

Կանխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ
աստուած . բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս ,

և բարձրացոյց ՚ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ , ընդ ու-
նելի է մեր աստուած յակօբայ :

Տունք ծա : Գորզայս ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԶ

Ի հապարած . վասն որդեացն հորիւնայ .

Սաղմոս դաւիթի :

Օտիս հարէք ամենայն հեթանոսք ,
ազատեցեցէք առ աստուած ՚ի ձայն
չնծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարիտ, թագա-
 ւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի:
 Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ,
 և զհեթանոսս 'ի ներքոյ սաից մերոց:
 Բնորեաց զվեղ իւր 'ի ժառանգու-
 թիւն, զգե զեցկու թիւն յակօբայ՝ զոր
 և սիրեաց:

Համբարձաւ աստուած օրհնութիւն,
 և տէր մեր ձայնիւ փողոյ:
 Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում,
 սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում,
 սաղմոս ասացէք:
 Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն
 երկրի աստուած է, սաղմոս ասացէք
 նմա իմաստու թեամբ:

Թագաւորեաց աստուած 'ի վերայ
 հեթանոսաց, աստուած նստաւ յա-
 թոս սրբութեան իւրոյ:

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
 աստուած արբահամու, զի աստու-
 ծոյ զօրու թիւնք յերկրէ յոյժ համ-
 բարձան:

Տունք թագաւոր

ՍԱՀՄՈՍ ԻԵ

Սաղմոս օրհնութեան որդւոցն իորիայ .
 Էրիւրդ շքախոս :

Սէծ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ 'ի
 քաղաք աստուծոյ մերոյ , 'ի լեառն
 սուրբ նորա :

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութեամբ
 ամ երկիր . լերինք սիօնի , կողմանք
 հիւսիսոյ՝ քաղաք թագաւորին մեծի :
 Աստուած 'ի տաճարի իւրում յայտ
 նի , 'ի ժամանակի որպէս օգնական
 լինէր նոցա :

Ահաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի
 ժողովեցան , և անցին 'ի միասին :

Ինքեանք տեսին սյսպէս և զարմացան .
 խռովեցան սասանեցան , և դողումն
 կալաւ զնոսա :

Անդ երկունք ուղ 'ի ճննդեան , և հողմն
 սաստիկ փշրեցէ զնաւս 'ի թարսիս :

Որպէս լուսք , սոյնպէս և տեսաք 'ի
 քաղաք տեառն զօրութեանց՝ 'ի քա
 ղաք աստուծոյ մերոյ :

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւի

տեան . ընկալաք աստուած զողորմու-
 թիւն քո 'ի մէջ ժողովադեան քոյ :
 Տեստ անուան քում աստուած , սոյն-
 պէս և օրհնութիւն քո ընդ ամենայն
 տիեզերս . և արդարութիւն է աջ քո :
 Ուրախ եղիցի լեառն սիօն . և ցըն-
 ծասցեն դասերք յուդայ վասն իրա-
 ւանց քոց տէր :

Ըրջեցարուք զսիօնիւ , պաշարեցէք
 զնա և պատեցէք զաշտարակս նորա :
 'Իք զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեց
 նորա . բաժանեցէք զամուրս նորա ,
 զի պատմել կարասջիք յազգ յայլ :
 Սա է ամ , աստուած մեր յաւիտեանս
 յաւիտենից . և սա հովուեսցէ զմեզ
 մինչեւ յաւիտեան :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԸ

Ի կապարած որդոցն իորիայ .

Սաղմոս օրհնութեան շաբաթի :

Ի ուարուք զայս ամ ազգք . ունին դիր
 լերուք ամենեքեան , ոյք բնակեալ
 էք յաշխարհի :

Օ՛նու՛նդք երկրի և որդիք մարդկան ,
 'ի միասին մեծամեծք և անանկք :

Ի՛նքան իմ խօսեսցի զիմաստու թիւն ,
 և խորհուրդ սրտի իմոյ զհանձար :

Խոնարհեցուցից յառակու մն զու՛նկն
 իմ . բացից առակաւ զբերան իմ , և
 խօսեսցայց զառակս 'ի սկզբանէ :

Ի՛նդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր
 չարի . զի անօրէնու թիւնք զնացից
 իմոց շուրջ եղէն զինեւ :

Յուսացեալք 'ի զօրութի իւրեանց ,
 'ի բազմութիւն մեծութե՛ն իւրեանց
 պարծեցին :

Եղբայր ոչ փրկէ՛ և ոչ փրկէ մարդ , և
 ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր , և ոչ
 զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :

Վաստակեա յաւիտեան , և կեցցես
 մինչ իսսլաւ , և ոչ տեսցես զասլա
 կանութիւն :

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք մե
 ռանին , 'ի միասին անզգամք և ան
 միտք կորիցեն , և թողցեն օտարոց
 զմեծութիւն իւրեանց :

Գերեզմանք նոցա տունք նոցա եղիցին

յառ խոտեան , և յարկք նոցա ազդէ
մինչև յազգ . և կարդասցին անուանք
նոցա 'ի հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի պատու ի էր և ոչ իմացաւ ,
հաւատարեցաւ անասնոց անբանից և
նմանեցաւ նոցա :

Այս ճանապարհ է դայթակղու թեան
նոցա նոցին . յետ այսորիկ բերանօք
իւրեանց հաճեսցին :

Արպէս խաչն 'ի դժոխս մատնեսցին ,
և մահ հովուեսցէ զնոսա . և տիրես-
ցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :

( ) Գնու թիւնք նոցա մաշեսցին 'ի դժո-
խս , և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :
Ի այց սակայն ամ փրկեսցէ զանձն իմ
'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ ընդու-
նին զիս :

Մի երկնչիւր յորժամ մեծանայ մարդ ,
և յորժամ բազում լինին փառք տան
նորա :

Օ ի ոչ թէ 'ի մեռանիլն իւրում առ-
ցէ ընդ իւր զամենայն . և ոչ թէ իջ-
ցեն փառք տան նորա ընդ նմա :

Այլ անձն նորա 'ի կեանս իւրում

օրհնեսցի . և խոստովան եղիցի քեզ՝
 յորժամ բարի արասցես դու նմա :
 Մտցէ նա մինչեւ յազգ հարց իւրոց .
 մինչեւ յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :
 Մարդ 'ի պատու ի էր և ոչ իմացաւ ,
 հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և
 նմանեցաւ նոցա :
 Տունք ի : Գորգայս խո :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԹ

Սաղմոս Դասիի :

Աստուած աստուծոց տէր խօսե-
 ցաւ , և կոչեաց զերկիր յարեւելից
 մինչեւ 'ի մուտս արեւու :
 Ի սիօնէ մեծ վայելչու թիւն փրկու-
 թեան գեղոյ նորա :
 Աստուած մեր յայանապէս եկեսցէ ,
 և աստուած մեր մի գաղարեսցէ :
 Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի , և
 շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ :
 Կոչեսցէ զերկիրնս 'ի վերուստ և զեր-
 կիր 'ի դատել զժողովուրդ իւր , ժո-
 ղովել առ ինքն զսուրբս իւր , և ոյք

դնեն զպատարագս ուխտից ՚ի վերայ
սեղանոյ նորա :

Պատմեցին երկինք զարդարութիւն
նորա, զի աստուած դատաւոր է :

Սուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ
քեզ, և խորայէլ՝ քեզ վկայեցից. զի
աստուած աստուած քո ես եմ :

Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց կըշ-
տամքեմ զքեզ. զի ողջակէզք քո ա-
ռաջի իմ են յամենայն ժամ :

Ոչ ընդունիմ ՚ի տանէ քումմէ զուա-
րակս, և ոչ ՚ի հօտից քոց նոխազս :

Իմ է ամենայն գազան անտառի, երէ
լերանց և ամենայն անասուն :

Կիտեմ ես զամենայն թռչունս երկ-
նից. գեղեցկութիւն վայրի ընդ իս է :

Թէ քաղցեաց, քեզ ինչ ոչ ասացից.
զի իմ է աշխարհ լիւ իւրով :

Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց,
և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ :

Մատո աստուծոյ պատարագ օրհնու-
թեան, կատարեա բարձրելոյն զուխ-

տըս քո :

Կարդացեա առ իս յաւուր նեղու-

Թեանքո, ես փրկեցից զքեզ՝ և դու
 փառաւոր արասցես զիս :

Սակայն մեղաւորին ասէ աստուած.
 Իսկ դու ընդէ՞ր բնաւ սխալեա զար-
 դարու թիւն իմ, կամ առնուս զուխտ
 իմ՝ ի բերանքո :

Օ ի դու ասեցեր զխրատ իմ. մեր-
 ժեցեր և յետս ընկեցեր զամենայն
 բանս բերանոյ իմոյ :

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր
 ընդ նոսա, և ընդ շունս գնէիր ըզ-
 բաժինքո :

Իերանքո յաճախէր զչարու թիւն, և
 լեզուքո նիւ թէր զնենգու թիւն :

Նստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօ-
 սէիր, և ի վերայ սրգւոյ մօրքո գը-
 նէիր զգայթակղու թիւն :

Օ այս ամենայն արարեր, և լռեցիքեզ.
 Կարծեցեր անօրէնդ ի մաթիքում, թէ
 և ես քեզ նմանիցիմ :

Արդ յանդիմանեցից և կացուցից
 զայս ամենայն տռաջիքո. իմացա-
 բուք ամենեքեան՝ որոյ մոռացեալ
 իցէ զտստուած :

Կուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ
 ոք իցէ՝ որ փրկիցէ :

Պատարադ օրհնու թեան փառաւոր
 արասցէ զիս, և անդ է ճանապարհ,
 ուր ցուցից նմա զփրկու թիւն աս-
 տուծոյ :

Տունք իդ :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ.

Ի հասարած . Սաղմոս դաւ-ի . Ի ժամանակի
 շէ եկն աս նա նախնն ճարգարէ, իբրեւ զ
 Տրեալ էր նա աս բերսաբէէ :

Ողորմեա ինձ անձ լատ մեծի ողորմու-
 թեան քում . լատ բազում զ թու թեան
 քում քաւեա զանօրէնու թիւնս իմ :
 Ընաւել լուա զիս յանօրէնու թեանէ
 իմմէ, և ՚ի մեղաց խնոց նք արա զիս :
 Օ անօրէնու թիւնս իմ ես ինձէն դի-
 տեմ . և մեղք իմ առաջի իմ են յա-
 մենայն ժամ :

Բեղ միայն մեղաց տէր, և չար առա-
 ջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ՚ի բանս քո,
 և յաղթող ՚ի դատել գաս :

Անօրէնու թեամբ յղացաւ , և ՚ի մեղս
 ճնաւ զիս մայր իմ :

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր .
 զանյայտս և զճածկեալս իմաստու
 թեամբ քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշակաւ , և սուրբ եղէց .
 լուա , և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Եւսելի արա ինձ զցնծութիւն և զու-
 բախութիւն , և ցնծասցեն ոսկերք
 իմ տառապեալք :

Դարձո զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց ,
 և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քա-
 լեա յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս ան , և
 հոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փորի իմում :

Մի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց ,
 և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
 քոյ , և հոգւով պետութեան քոյ
 հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանտարհս
 քո . և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա զիս յարենէ աստուած աս-
 տուած փրկութեան իմոյ , ցնծասցէ

լեզու իմ յարդարութեան քում :
 Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս , բե-
 րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :
 Թէ կամեսցեալ էիր , պատարագս մա-
 տուցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս
 իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ .
 զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աս-
 տուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի .
 և շինեսցին պարիսպքն երուսաղէմի :
 Յայնժամ հաճեցիս ընդ պատարագս
 արդարուն . յորժամ ուխտից պատա-
 րագս հանցեն 'ի սեղանքս զուարակս :
 Տունք ի :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ

Ի կարարած իմաստութեան , Սաղմոս Դաւիթի .
 'ի ժամանակի զէ եկն Դովէի եԴովմայ , պար-
 Ռայ սասողայ , իէ ահաաստի Դաւիթ 'ի
 փանն աշխիւլէայ է :

Օ ի պարծի 'ի չարութեան հզօր՝ զա-
 նօրէնութի . զօրհանապազ զանիրա-
 ւութի խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում :

Որպէս զածելի սուր՝ սրեաց զնեն-
գու թիւն, սիրեաց զչարու թիւն քան
զբարու թիւն, զանօրէնու թիւն քան
զխօսս արդարու թեան :

Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործան-
ման, և զլեզուս նենգաւորս :

Վասն այսօրիկ աստուած կործանեա-
ցէ զնա խապառ . խլեացէ և հանցէ
զնա յարկաց իւրոց, և զարմատս նո-
րա յերկրէն կենդանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ
ծիծաղեսցին և ասասցեն :

Այս այր է, որ ոչ արար զաստուած
իւր օգնական . այլ յուսացաւ սա ՚ի
բազում մեծութիւն իւր, և զօրա-
ցաւ ՚ի նանրութեան իւրում :

Այլ ես որպէս ձիթենի ստղալից ՚ի
տան աստուծոյ, յուսացայ յողորմու-
թիւն աստուծոյ յաւիտեան՝ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից :

Խոստովան եղէց քեզ նոր յաւիտեան,
զի արարեր . և համբերից անուան
քում, զի քաղցր ես առ աջի սէց քոց :

Տունք Ը : Գործայս ծք :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ

Ի հասարակ . վասն ճաղաղութեաց . ի մասսօս-
 թիւն Գառնի :

Եւսաց անզգամն 'ի սրտի իւրում
 թէ ոչ գոյ աստուած . ապականեցան
 և սղծեցան յանօրէնութիւն իւրեանց .
 և ոչ սքէ սր առնէ զքաղցրութիւն :

Եւստուած յերկնից նայեցաւ յամե-
 նայն որդիս մարդկան , տեսանել թէ
 իցէ՞ որ իմաստուն՝ որ խնդրիցէ զսօժ :
 Եւմենեքեան խտտօրեցան 'ի միասին ,
 և անսխտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զըսրի , և չէ որ
 մինչեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան . ոյք
 գործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս
 կերակուր հացի , և առ աստուած ոչ
 կարգացին :

Եւնդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ
 երկիւղ . զի աստուած զրուեսցէ զոս
 կերս մարդահաճոյից :

Եւմաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի սս-

տոււած անարգեաց զնոսա :
 Ո՞տայէ 'ի սիօնէ զփրկու թի՛ իսրայէլի .
 'ի դարձուցանել տեառն զգերու թի՛
 ժողովրդեան իւրոյ , ցնծացէ յակոբ ,
 և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Տունք Թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ

Ի հապարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութիւն
 Դաւիթ . 'ի ժամանակի զի եկին զիփայիսն , և
 ասին յսասառա՛ն անասանի՛ Դաւիթ ինֆոս-
 յեալ նստի առ Տեղ :

Ատուած յանուան քում կեցո զիս ,
 և 'ի զօրութե քում իրաւ արա ինձ :
 Ատուած լուր աղօթից իմոց . ունկն
 դիր բանից բերանոյ իմոյ :

( ) Կարբ յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք
 խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարե-
 ցան զքեզ ան տուաջի իւրեանց :

Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր
 ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
 իմ , ճշմարտութեամբ քով սատա-
 կեա զնոսա :

Եւ կամօք իմովք պատարագս մատու-
ցից քեզ, և խոստովան եղէց անուան
քում տէր, զի բարի է :

Յամենայն նեղու թենէ իմմէ փրկեցեր
զիս, և ՚ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :
Տուր է :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի կարգած. ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան.
Սաղմոս Դս-լի :

Ունկն դիր աստուած աշօթից իմոց, և
մի անտես առներ զսնդրուածս իմ :

Ղայեա առ իս և լուր ինձ. զի արքուն
մեցայ ես ՚ի ձանձրանալ իմում, և
խռովեցայ :

Ի ձայնէ թշնամւոյն և ՚ի նեղել մեղա-
ւորին խոտորեցան յիս անիրաւութք,
բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ :

Սիրա իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ
մահու անկաւ ՚ի վերայ իմ :

Եւ զողումն եկն ՚ի վերայ իմ, և
ծածկեաց զիս խաւար :

Եսացի տայր ոք ինձ զթեւս որպէս
զաղունայ. զի թռչէի վերանայի, և

հետ անցեալ դարդ արեւի յանասրամի :
 Եկն ունէի աստուծոյ՝ որ փրկէր զիս
 'ի կարճամութենէ , 'ի զայրանալոյ ,
 և 'ի մրրկեալ նեղսրտու թենէ :

Բնկլո տէր և բաժանեա զլեզուս նո-
 ցա . զի տեսի զանօրէնու թիւն և ըզ-
 հակառակու թիւն 'ի քաղաքի :

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն ըզ-
 սարսաօք նորա անօրէնու թիւք . չարիք
 և մեղք են 'ի մէջ նոցա . և ոչ սլա-
 կատեաց 'ի հրատարակաց նոցա վաշխ
 և նենգու թիւն :

Օ 'ի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր ,
 համբերէի արդեօք . կամ ասեւոյն
 մեծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագ-
 չի արդեօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջ
 նորդ իմ և ծանօթ իմ :

Ապոքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ
 և քեզ կերակուր . զի գնայաք միա-
 բանու թեամբ 'ի տան աստուծոյ :

Եկեցցէ մահ 'ի վերայ նոցա , և կենդա-
 նւոյն իջցեն 'ի դժոխս . զի չարու թի-
 կ 'ի բնակու թե նոցա և 'ի մէջ նոցա :

Ի՞նչ առ աստուած կարդացի . և նա
լուաւ ինձ յերեկոյս , 'ի վաղորդայն
և 'ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի , և լուիցէ ձայնի
իմում . փրկեսցէ խաղաղութեամբ
զանձն իմ 'ի մերձաւորաց իմոց , զի
կարեօք հասին 'ի վերայ իմ :

Լուիցէ աստուած՝ և խոնարհ արաս-
ցէ զնոսա , որ յառաջն է քան զյա-
ւելիտեանս :

Օ՛ր ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ
երկեան յաստուծոյ :

Չգեաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել
նոցա . և նորա սղծեցին զօրէնս նորա :
Բաժանեցան 'ի սրտմտութենէ երե-
սաց նորա , և եհաս 'ի սիրտս նոցա :
Կահուղ էին բանք նոցա քան զձէթ ,
և ինքեանք որպէս սլաք :

Բնկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կե-
րակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաւելիտեան
սասանութիւն արդարոյ :

Դու աստուած իջուսցես զնոսա 'ի
գուր ապականութեան , արք արիւ-
նահեղք և նենգաւորք մի հասարա-

կեսցեն. զաւուրս իւրեանց . այլ ես
 'ի բեզ տէր յուսացայ :
 Տունք իր : Գորղայս և :

Կանոն Գորղայս է : Սաղմոս ԺԹ : Տունս ԵԻ :

ՕՐՆՆՈՒԹԻՒՆ

Մեծին Մովսէսի աստուածաբան Տարգարէի :

Օ ի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկու
 թե՛նէ իմմէ . այրեացէ և իջցէ մինչ
 'ի դժոխս ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյսս
 երկրի նոցա . վառեցցին հրով, և բոր-
 բոքեցցին հիմունք լերանց նոցա :

Կուտեցից զչարիս ամենայն 'ի վերայ
 նոցա, և նետիւք իմովք սպառեցից
 զնոսա :

Մաշեալք և հիւճեալք 'ի սուրբ,
 գաղանարէկ գէշ անկեալ ամենայն
 թռչնոց երկնից :

Եւ արս սուանց բժշկու թեան արձա-
 կեցից 'ի վերայ նոցա՝ զգաղանս ա-
 նաբխատի, որք սցսր և անդր քար-
 շեսցեն զնոսա ընդ երկիր :

Արտաքուստ մանկակոտորս արասցէ
 զնոսա սուր, և ՚ի ներքուստ շտեմա-
 բանաց նոցա անտի արհաւիրք ասից :
 Օ երիտասարդս նոցա կուսանօք հան-
 դերձ, և զողայս հաստատելովք ծե-
 րովք հանդերձ :

Ասացի թէ ցրեցից զնոսա, և գաղա-
 բեցուցից զյիշատակս նոցա յազգաց :
 Թէ ոչ վասն բարկու թեան սրտմտու-
 թեան թշնամւոյն, զի մի երկայնա-
 կեացք եղիցին, և մի բարձրացին հը-
 պարասցեալ թշնամիքն, և ասացեն :
 Թէ ձեռն մեր բարձր է, և բազուկ
 մեր հզօր, և ոչ տէր աստուած արար
 զայս ամենայն :

Օ ի ազգ մի խորհրդակորոյսք են նա-
 քա, և ոչ գոյ ՚ի նոսա իմաստու թիւն,
 և ոչ խորհեցան ՚ի միտ առնուլ զայս
 ամենայն, և արդ ընկալցին զամօթ
 յանձինս իւրեանց :

Օ արմանք մի մեծ այս են, զիսորդ մին
 զհազարս հալածեցէ, կամ երկուք
 զբիւրս շարժեցեն :

Թէ ոչ տեսան աստուծոյ մատնեալ

էր զնոսա , և տուեալ իցէ զնոսա 'ի
 ձեռս թշնամեաց նոցա :

Օ ի ոչ են գիք նոցա որպէս զաս-
 տուած մեր . այլ թշնամիք մեր վա-
 տախորհուրդք :

Յայգւոյն սողոմայ էր որթ նոցա , և
 տունկ նոցա 'ի գոմորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնութեան ,
 և ողկոյս նոցա 'ի դառնութե լեղւոյ :

Արամտութիւն բարկութեան վիշա-
 պաց գինի նոցա . սրտմտութի իժից՝
 անհնարին առանց բժշկութեան :

Ոչ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս ,
 և կնքեալ պահի 'ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հա-
 տուցից նոցա , 'ի ժամանակի յորում
 հարցի զբարի ոտն նոցա :

Սերձ է օր կորստեան նոցա . հասեալ
 է պատրաստութեամբ տէր 'ի վե-
 րայ նոցա :

Պատէ տէր զժողովուրդ իւր , և 'ի
 ծառայս իւր մխիթարի :

Օ ի ետես զնոսա լքեալս , լուծեալս
 և մատնեալս 'ի գերութիւն :

Կը անիցէ՛ տէր , ուր են դիքն ձեր՝
յորս յուսացեալ էիք դուք 'ի նոսա .
զորոց զճարպս սպանդիցն ուտէիք , և
ըմպէիք զգինի զոհիցն :

Արդ յարիցեն օգնեսցեն , և եղիցին
ձեզ թիկունք :

Նորին Մովսէսի :

Օ աներուք և տեսէք՝ զի ես եմ , և
ոչ գոյ այլ աստուած բաց յինէն :

Կս սպանանեմ , և ես կեցուցանեմ .
հարկանեմ , և ես բժշկեմ . և ոչ ոք
իցէ՛ որ հանիցէ զձեզ 'ի ձեռաց իմոց :
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ . եր-
դուայ աջով իմով և ասացի՛ թէ կեն-
դանի եմ ես յաւիտեան :

Արեցից որպէս փայլակն զսուսեր իմ ,
և 'ի խնդիր վրիժուց արձակեցից
զաջ իմ :

Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց
իմոց . և ատելեաց իմոց հատուցից
զհատուցումն նոցա նոցին :

Արբեցուցից զնեսս իմ յարենէ նո-
ցա , և սուր իմ կերիցէ միս , յարենէ

վերաւորելոց գերեւոց գլխոց իշխաւ
նայ՝ թշնամեաց նոցա :

Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ . և երա
կիրսւագցեն նմա ամենայն որդիք այ :

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովրդեան նորա . և զօրացուցեն զնա
ամենայն հրեշտակք աստուծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան
որդւոց նոցա . և հատուցումն թշնա
մեաց նոցա հատուցաւ նոցա :

Հատուցումն ատելեաց նոցա հատու
ցաւ նոցա . և սրբեսցէ տէր զերկիր
ժողովրդեան իւրոյ :

Փառք հօր և որդւոց և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Պ ու ես տէր մեր , դ ու ես քրիստոս
փրկիչ մեր , զքեզ օրհնեն անձինք մեր :

Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւոց
անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն
խաչի քո պատուականի , տէր ընկալ
զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօթի՝ Մի նախանձիր և խոս-
տուլան հաննայն ։

Վասն ուղղելոյ զդնացս մեր ՚ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան , զտէր ա-
զաչեսցուք ։ Տէր ողորմեա ։

Վասն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խոր-
հուրդս չարին , զտէր ազա ։

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խոր-
հուրդս և առաքինի վարս , զտէր ա ։

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ , զտէր ազա ։

Վս խորտակելոյ զհակառակորդն վաղ-
վաղակի ընդ սախոք մերովք , զտէր ա ։

Վասն հողւոցն հանդուցելոց՝ սրբ
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քր-
բիստոս ննջեցին , զտէր ազա ։

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոյս մերոյ զտէր ազա ։

Օյանձինս մեր և զմիմեանս աեառն
այ ամենակալին յանձն արասցուք ։

Ողորմեաց մեզ տէր անձ մեր ըստ մե-
ծի ողորմութեան քու՛մ . ասասցուք
ամենեքեան միաբանութեամբ ։

ԼՂԻ :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց երեւելեաց և աներեւու թից : Այլ քեզ կարդամք յամենայն ժամ . զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո , և արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ : Շնորհեա մեզ երկիր զի ստաշտօն քո կանխել հանապազ . սիրել զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց , և յամենայն զօրութենէ մերմէ սպահել զսպառուրանս քո : Համբառնալ առ քեզ ըզձեռս մեր ՚ի սրբութի առանց բարկութեան և երկմտութեան . և գլխաւնել ՚ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն , և զառաքինասէր գործոցն յաջողութիւն : Այսան զի դու ես տէր կենաց և մատուած ողորմութեանց . և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և սրատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Քում ամենազօր և յաղթող տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն , և փառաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն քո : Այետ յերկրպագութիւնս մեր , և ուստ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան : Ասան զի դու ես աստուած խաղաղութեան , որ բարձեր զթշնամութիւն ՚ի միջոյ , և արարեր զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի . հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր պարգևս քոյին բարեացդ : Արում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո , աստուած մեր և տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս : Ար ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Մարտի 2

Յերգս օրհնու թեան և 'ի ձայն սաղ-
մոսաց անդադար փռա աւորեմք ըզ-
հայր և զորդի և զսբ հոգիդ՝ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
ամէն :

Հայր մեր օր յերկինս :

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th inst. in relation to the above mentioned matter. I have the pleasure to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration. I am, Sir, very respectfully,
 Yours obedient servant,
 J. M. [Name]

ՅԵՐԵՄԻԱ

ՍԱԼՄՈՍ ԺԵ

Ի կապարած . վասն ժողովրդեանն , որ 'ի սրբոյն
հեռացեալ էին . 'ի ժամանակի զի կալան զնա
այլադիտին 'ի գէլ : Յարձանագիր . Սաղմոս
Դասելի :

Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխեաց
զիս մարդ . զօրհանապազ պատերազ
մունք նեղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա
պազ . բազումք էին՝ այք մարանչէին
ընդ իս 'ի բարձանց :

Ի տուէ ես ոչ երկեացց , զի 'ի տէր
յուսացայ . աստուծով գովեցից ըզ
բանս իմ , յաստուած յուսացայ՝ և ոչ
երկեացց . զի՞ տրասցէ ինձ մարդ :

Օրհանապազ զբանս իմ անարգե
ցին , զինէն էին խորհուրդք նոցա 'ի
չարութեան :

Պանդուխտք եղիցին , և թաքթա
քուրք շրջեցին . նոքա գարչապարի

Իմում սպասեցեն, որպէս և սպա-
սէին անձին իմոյ :

Որպէս առ ոչնչէ մերժեցես զնոսա-
բարկութեամբ զժողովուրդս հնա-
զանդեցուցես :

Ըստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ-
եդից զարտասուս իմ առաջի քո, որ-
պէս խոստացար դու ինձ :

Իարձցին թշնամիք իմ յետս իւ-
րեանց, յաւուր յորում կարդացից
առ քեզ :

Ըհա ծանեայ զի աստուած իմ ես
դու : զաստուած օրհնեցից 'ի բանս
իմ, և զտէր գովեցից 'ի խօսս իմ.
յաստուած յուսացայ և ոչ երկեայց,
զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն են ու խոք իմ, զոր տայ քեզ
օրհնութք աստուած աստուած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ, զա-
չրս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ 'ի
գայթակղութենէ. հաճոյ եղէց ա-
ռաջի տեառն յերկրին կենդանեաց :

ՍԱՀՄՈՍ ԺԶ

Ի հափարած Տ' ապականելի . Սաղմոս Գաւիթ
 յարձանագիլի . Ի Ժամանակի զի Գաւիթ-յեալ ե
 Լաւո-յեալ եր նա յերեսաց սառ-ղայ յայրի
 անդ :

Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ ,
 զի 'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց ,
 մինչեւ անցցէ անօրէնու թիւն :

Աղաղակեցի առ աստուած բարձրել ,
 առ աստուած բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից , և կեցոյց զիս .
 եդ 'ի նախատինս , որք կօխէին զիս :

Առաքեաց աստուած զողորմութիւն
 և զճշմարտութիւն իւր , և փրկեաց
 զանձն իմ 'ի միջոյ գազանաց , զի նըն-
 ջէի ես խռովեալ :

Որդւոյ մարդկան ատամսւնք իւր-
 եանց զէն և նետք են , և լեզուք նոցա
 որպէս զսուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ան , և
 յամենայն երկրի են փառք քո :

Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց :

խոնարհ արարին զանձն իմ. փորեցին
առաջի իմ խորխորատ, և անկան ին
քեանք 'ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած, սլատ
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս
ասել քեզ փառօք իմովք :

Օտրթիք փառք իմ, զարթիք սաղմո
սիւք և օրհնութեամբ, և ես զար
թեայց առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
տէր, և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :
Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմու
թիւն քո, մինչեւ յամսխ ճշմարտու
թիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ամ, և
յամենայն երկրի են փառք քո :

Տունք ժդ :

ՍԱԶՄՈՍ ԺԷ

Ի Կոպարած. Ռ' ապախաներ. յարձանագիր .

Սաղմոս Դաւիթի :

Թէ արդարեւ զարդարու թի խօսէիք,
և ուղիղս դասէիք օրդիք մարդկան :
Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում

զանօրէնու թիւն գօրծէք յերկրի . զա-
նիրաւու թիւն ձեռք ձեր նիւթեն :

(Ստար եղէն մեղաւորք 'ի մօրէ . խա-
բեցան յարգանդէ , և խօսեցան սուտ :
Սրամտու թիւն նոցա ըստ նմանու-
թեան օձի . որպէս իժի և քարբի , զի
խցեալ է զականջս իւր :

Օ 'ի մի լուիցէ նա զձոյն թովչի ճար-
տարի , և մի ապցէ զդեղ 'ի դեղա-
տուէ իմաստնոյ :

Ըստուած փշրեցէ զատամուէնս նոցա
'ի բերանս իւրեանց . և զժանիս ա-
ռիւծուց խորտակեաց տէր :

Ընարգ եղին նոքա որպէս ջուր՝ զի
հեղանի , 'ի լարել աղեղան նորա տը-
կարասցին որպէս մամ զի հալի , և
սպառեցին :

Ընկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարեւ ,
մինչչեւ 'ի միտ առեալ էր զիւրչս իւ-
րեանց . որպէս դժնիկ բարկու թեամբ
կենդանւոյն կկոցէ գնոսա :

Աւրախ եղիցի արգարն՝ յորժամ տես-
ցէ զհատուցումն . և զձեռս իւր լը-
ւասցէ յարեան մեղաւորի :

Էւ ասասցէ մարդ . թէ արդարեւ
 գուցէ պտուղ արդարոյ , և է ասա-
 ուած որ դատի զնոսա յերկրի :
 Տունք ժ : Գորդայս 13 :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

Ի կոթարած . Տի՛ ապականէր . յարձանագիր . Սաղ-
 մոս Դաւթի . Ի ժամանակի զի առաքելաց սառաղ :
 և պաշարելաց զպտան նորա , զի պանդէ զնա :

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց աս-
 տուած , յայնցանէ ոյք յարուցեալ են
 'ի վերայ իմ , ասրեցո զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ , ոյք գործեն
 զանօրէնու թիւն . յարանց արիւնա-
 հեղաց ասրեցո զիս :

Որտալ զանձն իմ կամեցան , և հասին
 'ի վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց
 մեղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Օտրթիր ընդ առաջ իմ , և տես դու
 տէր զօրութեանց անձ իսրայէլի :

Նայեաց և ոյց արա ամենայն հե-

Թանտաց . մի սղորմիր ամենեցուն ,
 ոյք դ օրձեն զանօրէնու թիւն :

Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեացին որ
 պէս շունք , և չըջեացին զքաղաքաւ :

Նոքա զօղանջեացեն բերանօք իւր
 եանց , և սուր է ՚ի չրթունս նոցա :

Իսկ արդ ո՞վ լուսա զայս . զի դու ա՛ր
 ծիծաղեացիս զնոքօք , և արհամարհե՛ս
 ցես զամենայն հեթանոս :

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից ,
 զի աստուած օգնական իմ է :

Ըստուած իմ , սղորմութի նորա կան
 թեացէ առ իս . և աստուած իմ ցաւց
 ցէ ինձ ՚ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա , զի մի մուսա
 ցին զսղովուրդս քս :

Տրուեա զնոսա զօրութի ք քով , և ընկճեա
 զնոսա , զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք չըթ
 թանց նոցա , ընկցին նոքա յամբար
 առանու թեան իւրեանց :

Յանէ՛ճս և ՚ի ստութիւնս մատնեա
 ցին . ՚ի կատարածի բարկութեան
 սպառեացին , և մի դողին :

Կիսասցեն՝ զի աստուած տիրէ յաւ
կոբայ և ամենայն ծագաց երկրի :

Կարծցին ընդ երեկոյս . տալեսցին որ
պէս շունք , և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Նորա սիռեսցին յուտել . ապա թէ
ոչ յաղեսցին , արանջեսցեն :

Կս օրհնեցից զօրհնու թիա տեառն ,
և ցնծացայց անուօտուց յողորմու

թեան քում :

Օ ի եղեր իմ պաշտպան և տուն ա
պաւինի , յաւուր նեղութեան իմոյ

օգնական իմ :

Քեզ սողմաս ասոցից՝ ան անբաւէն
իմ . աստուած ողորմու թեան իմոյ :

Տունք իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԹ

Սաղմոս Դաւիթ . արշանագիր . ՚ի կարարած .
զատանցելոց Ժամանակաց ան ուսմանէ . ՚ի Ժա

մանակի զի հրչի գ արար նա զԲշագէտս և զաս
րեսարանն սոխողաց , և ՚ի Դարչին հարկանէր յո

ւաք զՅրն աղբից յերկրասանն հաղարս :

Կստուած մերթեցեր և աւերեցեր ըզ
մեզ . բարկացար , և զթասցիս ՚ի մեզ :

Հարժեցեր զերկիր , և խնովեցուցեր
 զսա . բժշկեա զհարուածս սորա , զի
 սասանեցաւ :

Յուցեր յաղովրդեան քում խստու
 թիւն , և ետուր ըմպել մեզ գինի
 յիմարութեան :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի
 ապրեսցին յերեսաց տղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցս
 աջով քով , և լուր մեզ :

Ետուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ
 իւրմէ . ցնձացայց՝ բարձր եղէց , բա
 մանեցից զսիւքէմ , և զհովիտան յար
 կաց չափեցից :

Իմ է գաղտնադ , և իմ է մանասէ .
 եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ . մովաբ աւա
 ղան յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և
 ինձ այլազգիք հնօզանդ եղեն :

Ոտարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր , կամ
 ոմ առաջնարդեսցէ ինձ մինչև ցեղոմ :

Եթէ ոչ գու ամ , որ մերժեցեր զմեզ ,
 և ոչ ելեր աստուած լնդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութե,
 զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :
 Աստուծով արասցուք զօրութիւն .
 և նա արհամարհեցէ զայնօսիկ՝ ոյք
 նեղեն զմեզ :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ 4

Ի հապարած . ընդ օրհնութիւն . Սաղմոս Գաւթի :

Ի ուր աստուած աղօթից իմոց , և
 նայեա տէր յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրի կարգացի առ քեզ ,
 մինչ 'ի վաստակիլ սրտի իմոյ :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջ
 նորդեցեր ինձ , և իմ եղեր յոյս , և
 աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց
 թշնամւոյն :

Ի նակեցացց կս 'ի յարկս քո յաւի-
 տեան , և ծածկեցացց ընդ հովանեաւ
 թեւոց քոց :

Ի ու աստուած լուար աղօթից իմոց .
 ետուր ժառանգութիւն , ոյք երկնչին
 յանուանէ քու միտէ :

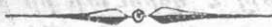
Ա՛յ ուրս յաւուրս յաւելեր թագաւ

Լորի ամաց նորա , աւուրս ազգաց
մինչեւ յազգս :

Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի աս-
տուծոյ ողորմութիւն և ճշմարտու-
թիւն , ոյք խնդրեն 'ի նմանէ :

Եւ յսոց սաղմոս ասացից անուան քում
յաւիտեանս յաւիտենից , և տայ քեզ
զաղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Տունք ը : Գորղայս իբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ

Ի Կարարած . 'ի վերայ Իդիմովայ .

Սաղմոս Դաւիթի :

Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ ընր
անձն իմ , զի 'ի նմանէ է ինձ փրկ-
կութիւն :

'Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ , ասյաւ
ւէն իմ , զի մի սասանեցայց առաւել :
Մինչև յերբ յառնէք 'ի վերայ մարդոյ՝
օղանանել ամենեքեան , որպէս յորմոյ
թիւրեւոյ և 'ի ցանկոյ մերժելոյ :

Բայց միայն զսլատիւ իմ խորհեցան

մերժել յինէն , և ընթացան 'ի ծա-
րաւս իւրեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին , և սքը-
տիւք անիծանէին :

Բայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեր-
անձն իմ , զի 'ի նմանէ է ինձ համ-
բերութիւն :

Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ , ա-
պաւէն իմ զի մի սասանեցայց :

Յաստուծոյ է զօրութի իմ և փառք
իմ . աստուած օգնութեան իմոյ ,
յոյս իմ առ աստուած է :

Յուսացարուք 'ի նա ամենայն ժողովք
ժողովրդոց , սխաւեցէք առաջի նորա
զսիրտս ձեր , զի աստուած օգնական է
մեր յաւիտեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ-
կան , սուտ են որդիք մարդկան , 'ի
կշիռս իւրեանց մեղանչեն , և ինքեանք
յունայնութեան են 'ի միասին :

Աի յուսայք յանիրաւութիւն , յա-
փշտակութեան մի ցանկայք . և մե-
ծութիւն թէ առուիւ գայցէ , մի յօ-
ժարեցցին սիրտք ձեր :

Միանգամ խօսեցաւ աստուած, և
երկուս զայս լուսք:

Յաստուածս է զօրութիւն, և քո տէր
ողորմութիւն. և դու հաստուցանես
իւրաքանչիւր ըստ գործոց նոցա:
Տուր թղ:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ

Սաղմոս Գաւթի. Տիեզրեա նստէր նա յանա-
պատի անդ հրէասպանի:

Ըստուած աստուած իմ, ես առ քեզ
առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ
քեզ հոգի իմ. քանիսպատիկ եւս և
մարմին իմ:

Որպէս երկիր անապատ և անջուր,
ուր ոչ գոյ ՚ի նմա ճանապարհ:

Եյսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց քեզ,
տեսանել ինձ զզօրութիւն քո և ըզ-
փառս քո:

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո
քան զկեանս իմ. և շրթուկք իմ գո-
վեսցեն զքեզ:

Եյսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ,
և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:

Արայէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ:

Օ, 'ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ խո-
սէի ընդ քեզ:

Օ, 'ի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց:

Եկն զինի քո անձն իմ, և զիս ընկա-
լաւ աջ քո, և նորս 'ի նանիր խընդ-
րեցին զանձն իմ:

Մացեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի,
մասնեսցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք
աղուխուց եղիցին:

Թաղաւոր յուսացաւ 'ի աէր, դու-
վեսցին ամենեցեան՝ ոչք երգնուն նու-
վաւ, խցցին բերանք այնոցիկ՝ ոչք
խօսէին զանիրաւութիւն:

Տունք ծառ:

ՍԱՂՄՈՍ 47.

Ի հապարած. Սաղմոս դաւիթի:

Դուր աստուած աղօթից իմոց յա-
ղուչել ինձ առ քեզ, յերկիւղէ թըշ:

Նամուսն փրկեա զանձն իմ :

Օ՛ածկեցես զիս ՚ի ժողովոց չարաց ,
 ՚ի բազմութենէ՝ ոչք գործեն զանօր
 բէնութիւն :

Այք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս
 իւրեանց . լարեցին զաղեղունս իւր
 րեանց յիրս դառնութեան :

Չգեւ ՚ի դաղանիս այնօցիկ՝ ոչք ուղիղ
 են սրտիւք . յանկարծակի ձգեցեն
 ՚ի նոսա , և մի երկիցեն :

Այք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
 զբանս չարութեան . խորհեցան թա
 գուցանել ինձ որոգայթ , և աստցին
 ոչ տեսանէ զոյս սէր :

Քննեցին զանօրէնութիւն , պատրաս
 տեցան ՚ի քննել զքննութիւն :

Վատիցէ այր ՚ի խորութիւն սրտի իւ
 րոյ , և բարձր եղիցի աստուած :

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա . ար
 կարացան ՚ի նոսա լեզուք նոցա , և
 խռովեցան ամենեքեան՝ ոչք հայէին
 ընդ նոսա :

Երկեաւ ամենայն մարդ . ՚ի պատմել
 զգործս աստուծոյ , և զարարածս նո

բա 'ի միտ տալին :

Աւրախ եղիցի արդար 'ի աէր, և յուսացի 'ի նա . նալաւ գովեսցին ամենեքեան, յիք ուղիղ են սրտիւք :

Տունք Ճ : Գորդայս ԼԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԴ

Ի հապարած . Սաղմոս Դաւիթի : Օրհնորհիւն երեւոյի՛ եղէ կէտէ և ժողովրդեանն, յորժամ 'ի պանդխտութենէն հաճիին ելանել :

Քեզ վայելէ օրհնութի՛ տառուած 'ի սիօն, և քեզ տային աղօթք յերուսաղէմ :

Լաբ աղօթից իմաց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ :

Տանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր, և զամբարշտութիւնս մեր գութաւեսցես :

Լըրանի զոր ընարեցեր և ընկալար, և բնակեսցին 'ի գաւիթս քո :

Լցցուք մեք 'ի բարութենէ տանքո, սուրբ է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ :

Եւր մեզ աստուած փրկիչ մեր, յոյս
 ամ ծագաց երկրի, և սր 'ի ծով հեռի:

Սպատրաստէ զերինս զօրութեամբ
 իւրով. և զգեցեալ է զօրութիւն:

Սխռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու,
 և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ:

Խռովեցին հեթանոսք, և երկիցն
 բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց:

Յելս առսուտու և ընդ երեկոյս զը-
 ւարճասցին. հայեցար յերկիր՝ արբե-
 ցուցեր զնա, և բազում արարեր ըզ-

մեծութիւն նորա:

Գետն ան լի եղև ջուրք. սպատրաստ
 արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս

է սպատրաստութիւն:

Օ, ահօս նորա արբեցուցեր, և բազում
 արարեր զարմարիս նորա:

Ի ցօղէլ նորա զուարթ եզիցի բոյս
 նորա: օրհնեցի պսակ տարւոյ քաղ-

ցրութեան քոյ:

Ի աշտք քո լցցին պարտառութեամբ.
 պարտասցին գեղեցկութիւնք ա-

նապատի:

Եւրք զցնծութիւն զգեցցին, և ըզ-

Կեցցին խոյք մաքեաց :
 Հովիտք բազում արասցեն զցորեան,
 աղաղակեցեն և օրհնեցեն :

Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ

Ի Կապարած . Սաղմոս Դա-Լի . յարո-Լեան :

Լ՛ղաղակեցէք առ աստուած ամենայն
 երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նի՛ր ,
 և առք զփառս օրհնու թեան նորա :

Լ՛սացէք աստուծոյ , սրայէս զի ահեղ
 են գործք քո . ՚ի բազում զօրու թեան
 քում ստեցին քեզ թշնամիք քո :

Լ՛մենայն երկիր երկիրսպագցեն քեզ .
 սաղմոս ասացեն քեզ , և սաղմոս ա-
 սացեն անուան քում :

Լ՛կայք և տեսէք զգործս աստուծոյ .
 սրայէս զի ահեղ են խորհրդով քան
 զամենայն օրդւոց մարդկան :

Ո՛ գարձոյց զծօնն ՚ի ցամաք . և ընդ
 գետս անցին ստանաւորք :

Լ՛նդ ուրախ եղիցուք մեք ՚ի նա , որ
 տիրէն զօրու թք իւրով յաւիտեանից :

Լ՛չք նորա ՚ի հեթանոսս հոցին . ցք

դառնացուցին զնա, մի բարձրացին
յանձինս իւրեանց :

( ) Բհնեցէք հեթանոսք զաստուած
մեր, լսելի արարէք զձայն օրհնու-
թեան նորա :

Լ՛յն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս, և
ոչ ետ դողութիւն ստից իմաց :

Փորձեցեր զվեղ աստուած և քննե-
ցեր, որպէս և քննի արծաթ :

Իջուցեր զվեղ յորոգայթ, եղեր զնե-
ղութիւն 'ի թիկունս մեր, և անցու-
ցեր զմարդիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց :

Լ՛նցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր,
և հաներ զմեզ 'ի հանգիստ :

Ստից 'ի տուն քո պատարագ օք, տայ
քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ

չբժունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ
'ի նեղութեան :

Օղջակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ
խոյովք և խնկովք, և քեզ մատուցից
զուարակս և նոխարս :

Եկայք լուարուք ինձ՝ և տաամեցից
ձեզ ամենեքեան՝ այք երկնչիք յաս-
տուծոյ, զսբ ինչ արար անձին իմոց :

Եկայք լուարուք ինձ՝ և տաամեցից
ձեզ ամենեքեան՝ այք երկնչիք յաս-
տուծոյ, զսբ ինչ արար անձին իմոց :

Եկայք լուարուք ինձ՝ և տաամեցից
ձեզ ամենեքեան՝ այք երկնչիք յաս-
տուծոյ, զսբ ինչ արար անձին իմոց :

Եւ նա բերանով իմով կարդացի . և
բարձր արարի զնա լեզուաւ իմով :
( ) մեղս թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում ,
միթէ լսէ՞ր ինձ տէր :

Ս ան այսորիկ լուաւ ինձ ան , և
նայեցաւ 'ի ձայն խնդրուածաց իմաց :
( ) րհնեալ է տատուած՝ որ ոչ 'ի բա
յեաց արար զաղօթս իմ , և ոչ զողոր
մու թիւն իւր յինէն :

Տունք ձթ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ

Ի հարարած . ընդ օրհնո-բի-նս . Սաղմոս երգոց :

Եւ տուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
ղմեզ . երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ ,
և ողորմեա մեզ :

Ղանաչել յերկրի զճանապարհս քո ,
յազինս ամենայն զփրկու թիւնս քո :
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո
վուրդք տատուած , խոստովան եղիցին
առ քեզ ժողովուրդք ամենայն :

Ուրախ եղիցին և ցնծասցենն ազինք , զե
գու գատնս զժողովուրդս ուղղու թք .
և ազգաց երկրի գու առ ջնարդեան :

խոստովան եղիցին առ քեզ մողոս
վուրդք աստուած . գոհասցին զքէն
մողովուրդք ամենայն :

Երկիր եա զստուղ իւր , և օրհնեաց
զմեզ աստուած աստուած մեր :

Կատուած մեր օրհնեսցէ զմեզ . և ՚ի
նմանէ երկիցեն իմ ծագք երկրի .
Տունք է : Գորզայս իւր :

ՍԱՀՄՈՍ ԿԵ

Ի Կապարած . Սաղմոս Դասկի :

Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին
ամենայն թշնամիք նորա , փախիցեն
ատելիք նորա յերեսաց նորա :

Արպէս սլակասի ծուխ՝ սլակասեսցին .
որպէս հալի մամ առաջի հրոյ , այնպէս
կորիցեն մեզաւորք յերեսաց ինչ :

Երդ արք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն
առաջի նորա , և զուարճասցին յու-
րախու թեան իւրեանց :

(Օրհնեսցէք զաստուած մեր և տաղմոս
աստուած անուան նորա , ճանասարհ

արարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արեւ-
մուտս, և տէր է անուն նորա:

Յիծասցեն առաջի նորա, և խռովե-
ցին յերեսաց նորա:

Ար հայրն է որբոց և դատաւոր այ-
րեաց, աստուած ՚ի տեղւոջ որբու-
թեան իւրոյ:

Աստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս
՚ի տան, և հանէ զկապեալս քաջու-
թի իւրով. սոյնպէս և զդառնացողս՝
որք բնակեալ են ՚ի գերեզմանս:

Աստուած ընդ ելանելն քո առաջի ժա-
ղովրդեան քո, ընդ անցանելն քո ընդ
անապատ՝ երկիր շարժեցու:

Քանզի և երկինք ցօղեսցին յերեսաց
աստուծոյ ՚ի սինայէ առաջի աստու-
ծոյ իսրայէլի:

Անձրեւ կամաց պատրաստեցեր աս-
տուած ժառանգութեան քում. թե-
պէտ և հիւանդացու, ոակայն դու
հաստատեցեր զնա, և գաղանք քո
բնակեցին ՚ի նմա:

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ
քով տղքոտի աստուած. տէր տացի:

զբան, ոյք աւետարանեն զօրու թեամբ
բազմաւ :

Թագաւոր զօրու թեանց սիրելոյ,
գեղեցիւ թիւն տանքս բաժանեալ
յաւարի. թէպէտ և ննջեսցիք ՚ի մէջ
վիճակաց :

Թեւք ազաւնոյ արծաթապատ, և
թիկնամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկոյ :

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս
՚ի վերայ նորա, ձիւնասցին ՚ի սաղմն :

Լեառն այլ լեառն սպարարտ, լեառն
մածեալ, լեառն սպարարտ, և զինչ
կարծէք լերինք հսարտացեալք :

Լեառն, լնդ որ հաճեցաւ աստուած
բնակիլ ՚ի նմա, քանզի և տէր իսկ
բնակեցի ՚ի նմա իսպառ :

Կառք աստուծոյ բիւրապատիկք, հա
զարք ուղղիչք, և տէր ՚ի նոսա ՚ի սինե
որքու թեան իւրոյ :

Նլ ՚ի բարձուհա և գերեաց զգերու
թիւն. էտա աւար՝ բաշխեաց սպա
գեւս և ետ որդւոյ մարդկան. քան
զի թերահաւատից եւս բնակեալ ե
ղիցին ՚ի նմա :

Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր
 զօրհանապաղ, առաջնորդեսցէ մեզ
 աստուած փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար,
 և 'ի տեառնէ են ելք մահու :

Բայց սակայն աստուած փշրեսցէ ըզ-
 գլուխս թշնամեաց մերոց, և զհերն
 կարճնովին, այք գնան յանօրէնու-
 թեան իւրեանց :

Ասաց տէր՝ 'ի խորոց անդնդոց դար-
 ձուցից, և 'ի միջոյ ժանեաց զայն 'ի
 դուրս կորզեցից :

Այ թացցի սանքս յարեան, և լեզուք
 շանցքոց յարենէ թշնամեացքոց :

Երեւեցան գնացքքս աստուած, գը-
 նացք այ թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնու-
 թիւն 'ի մէջ կուսանաց և դովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեսցէք զաստուած,
 և զտէր յաղբերացն խորայելի :

Անդ բենիամին 'ի տղայու թեան զար-
 մանալի, իշխանք յուգայ առաջնորդք
 նորա՝ իշխանք զաբուղոնի, և իշխանք
 նեփթաղիմայ :

Հրամայեա աստուած զօրութեամբ
քով. զօրացո զայս, զոր հաստատե-
ցեր 'ի մեզ :

Ի տաճարէ քում մէ յերուսաղէմէ քեզ
մատու սցեն թագաւ որք զպատարագս
Սաստեա 'ի դազան եղեգան, 'ի ժողո-
վըս զուարակաց և 'ի դասս երնջոց :
Խոտեսցին այնքիկ' ոյք ընտրեալ են
արծաթով. ջրուեա զհեթանոսս, ոյք
կամին ընդ սլատերազմ :

Եկեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ .
հնգիկք յառաջագոյն ձեռնառ լի-
ցին առ աստուած :

Թագաւ որութիւնք երկրի օրհնեցէք
զսփ, և սաղմոս ասացէք տեառն :

Ղանասարհ արարէք այնմիկ, որ նըս-
տի յերկինս երկնից ընդ արեւելս :

Ըհա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրու-
թեան, և տուք զփառս աստուծոյ :

Ի վերայ իօրայէ լի մեծ վայելչութիւն
նորա . և զօրութիւն նորա մինչեւ
յամսս երկնից :

Սքանչելի է աստուած 'ի վերայ սըր-
բոց իւրոց, աստուած իօրայէ լի :

Նա տայէ դորու թիւն հաստատու
 թեան ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ
 է աստուած :

Տունք Լ՛ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ

Ի հապարած . Սաղմոս Դաս-ԻԻ . Ըն զառանցելոցն :

Կեցո զիս աստուած , զի հասին ջուրք
 յանձն իմ . ընկլայ ես 'ի խորս անգըն
 դոց , ուր ոչ գոյ ինձ հանդիսս :

Եկի ես 'ի խորս ծովու , և շրջանք
 ընկղմեցին զիս :

Վաստակեցայ ես առ աղաղակել , և
 կերկերեցաւ կօկորդ իմ :

Նուաղեցան աչք իմ առ յաւսալ ինձ
 առ տէր աստուած իմ :

Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ ,
 ոյք աստէին զիս 'ի տարապարտուց :

Չօրացան յիս թշնամիք իմ և ասե-
 լիք իմ 'ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափըշ-
 տակեալ էի , առ ժէի նոցա :

Մտուած դու ծանեար զանդգամու-
 թիւն իմ , և յանցանք իմ 'ի քէն ոչ
 ծածկեցան :

Մի ամաչեացեն վասն իմ, ոյք համբերենք քեզ տէր տէր զօրութեց. մի պատկառեացին վասն իմ, ոյք խնդրենք քեզ աստուած խորայելի :

Վասն քո համբերի նախատանաց, և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց, և հիւր որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տանք քո եկեր զիս, և նախատինք նախատչաց քոց անկան ՚ի վերայ իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ, և եղեն ինձ այս նախատինք, արարի զհանդերձս իմ քուրձ, և եղէ ես յառակ նոցա :

Օ ինէն խորհէին, ոյք նստէին առ զբունս, զիս այսին տունէին, ոյք ըմտէին զգինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր ՚ի ժամանակ ընդունելի :

Աստուած ՚ի բաղում ողորմութեան քում լուր ինձ, ՚ի ճշմարտութիւն փրկութեան քո :

Այրեցո զիս ՚ի կաւոյ, զի մի ընկլայց :

ապրեցայց ես յատելեաց իմոց , և 'ի
խորոց ջուրց բազմաց :

Ա'ի ընկղցեն զիս պտոյաք ջուրց , և մի
ընկղմեցեն զիս անդունդք խորոց .
և ջրհոր մի կաբուսցէ զբերան իւր
'ի վերայ իմ :

Լուր ինձ ատեր , զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո . ըստ բազում գթութեան
քում հայեա յիս , և մի դարձուցա-
ներ զերեսս քո 'ի ծառայէ քումմէ .
զի նեղեալ եմ ես , վաղվազակի լուր
ինձ :

Հայեա յանձն իմ և իրկեա զիս , և
վասն թշնամեաց իմոց ապրեցս զիս :

Օ , ի դու գիտես զնախատինս իմ , զա-
մօթ իմ և զպատկառանս իմ :

Ըռաջի քո են ամենայն նեղիչք անձին
իմոց . նախատանաց համբեր սիրտ իմ
և թշուառութեան :

Ըկն ունէի՝ թէ որ տրտմեացի ընդ
իս , և ոչ որ էր . և միտթարիչ ինձ
որ ոչ գտաւ :

Լտուեն 'ի կերակուր ինձ լեղի , և 'ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա
յորոգայթ, ՚ի հատուցումն և ՚ի գայ-
թակղութիւնն :

Խաւարեացին աչք նոցա, զի մի տես-
չեն, և զթիկունս նոցա հանապազ
կորացո :

Արկցես ՚ի վերայ նոցա զբարկութիւն
քո, և սրամտութիւն բարկութեան
քոյ հասցէ ՚ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւե-
րակ, և ՚ի յարկս նոցա մի ոք իցէ՝ ուր
բնակիցէ :

Օ ՚ի զոր դու հարեր՝ հալածեցին, և
՚ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :

Վիր զմեզս ՚ի վերայ մեզաց նոցա, զի
մի մոցեն յարգարութիւն քո :

Տնջեացին նոքա ՚ի դպրութենէ քում-
մէ կենաց, և ընդ արգարս քո մի
գրեացին :

Ազբատ և ցաւած եմ ես, փրկութիւն
քո աստուած ընկալցի զիս :

Օրհնեցից զանուն աստուծոյ իմոյ
օրհնութեամբ, և բարձր արարից
զնա դովութեամբ :

Հաճոյ եղևցի տատուծոյ քան զորթ
մատաղ, որ բերէ զեղջիւրս և զկըճ-
ղակս :

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին,
խնդրեցէք զաստուած, և կեցցեն
անձինք ձեր :

Օ ի լուաւ տէր տնանկաց, և զկաւ-
պեալս իւր ոչ արհամարհեաց :

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր,
ճով և ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա :

Ատուած փրկէ զսիօն, և շինեսցին
քաղաքք հրէաստանի. շինեսցեն բը-
նակեսցեն՝ և ժառանգեսցեն ՚ի նմա :

Օ աւակ ծառայից քոյ հաստատեցի
անդ, և ոյք սիրեն զանուն քո, բնա-
կեսցեն ՚ի նմա :

Տունք լը :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ

Ի Կապարած. Սաղմոս Դաւիթ՝ առ ՚ի յիշա-
պակի Ժրէեւոյ զնա պետան :

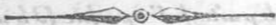
Ատուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր
յընկերել ինձ փութա :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, ոյք

խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յետս
 և ամաչեցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :
 Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք ,
 ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնձասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :
 Ըստացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է անձ ,
 և ոյք սիրեն զփրկու թիւնս քո :
 Ես աղքատ և անանկ եմ , աստուած
 օգնեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես
 և դու տէր իմ՝ մի յամենար :

Տունք զ : Գորղայս խո :

ՍԱՂՄՈՍ 4

Ի հասարած . որդ-ոցն յովնարաբայ . յեպ
 առաջնոյ գերդ-իւնն . Սաղմոս դա-իւ :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից
 յաւ իտեան . յարդարու թեան քու մ
 փրկեա և ապրեցո զիս :
 Խոնարհեցո առ իս զունկն քո , և
 կեցո զիս :

Վեր իմ աստուած ապաւէն , և տեղի
 ամուր կեցուցանել զիս . զի հաստա

տու թիւն իմ և ապաւէն իմ դու ես :
 Աստուած իմ, փրկեա զիս 'ի ձեռաց
 մեղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և ա-
 նիրաւի :

Դու ես համբերու թիւն իմ տէր, տէր-
 յոյս իմ 'ի մանկու թենէ իմմէ :

Ի քեզ հաստատեցոյ ես յարգանդէ,
 յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն
 իմ, և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ
 յամենայն ժամ :

Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բաղմաց,
 և դու օգնական իմ և հղօրիչ իմ :

Ացցի բերան իմ գովութեամբ, որ-
 պէս օրհնեցից զփառս քո, զօրհանա-
 պազ զմեծ վայելչութիւնս քո :

Ան ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս
 ձերութեան, 'ի պակասիլ զօրութեան
 իմոյ մի թողուր զիս :

Ասացին թշնամիք իմ ինձ, և որք սա-
 շարեցին զանձն իմ, խորհեցան 'ի
 միասին և ստացին :

Աստուած եթող զնա, հալածեցուք
 և հասցուք նմա, զի ոչ ոք է որ փրկ-
 է գնա :

Աստուած իմ, մի հեռի առնիր յինէն .
 և աստուած յօգնել ինձ նայեաց :

Ամաչեցեն և պակասեցին՝ ոյք չա-
 րախօս կային զանձնէ իմմէ . զգեց-
 ցին զամօթ և զպատկառանս՝ ոյք
 խնդրէին ինձ չար :

Ես յամենայն ժամ յուսացայց , և
 յաւելից յօրհնութիւնս քո :

Երան իմ պատմեցէ զարդարութիս
 քո , զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Արպէս ոչ թէ խարդախութիւն ինչ
 գիտէի զարութեան . այլ մտից ՚ի զօ-
 րութիւնս տեառն . և տէր յիշեցի
 զարդարութիւնս քո միայն :

Աստուած իմ, ուսուցեր զիս ՚ի ման-
 կութենէ իմմէ . և ցարդ եւս պատ-
 մեցից զարդարութիւնս քո :

Սինչեւ յալեւորիլ և ՚ի ծերանալ ,
 աստուած իմ մի թողուր զիս :

Սինչեւ պատմեցի բազուկ քո ազգի
 ամենայնի որ գալոցն է :

Օ զօրութիւնս քո և զարդարութիւնս
 քո մինչեւ ՚ի բարձունս զոր արարեր
 մեծամեծս , աստուած ո՞նման է քեզ :

Արչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բա-
ղում և չարչարանս . դարձեալ միս-
թարեցեր զիս , և 'ի խորոց անդնդոց
երկրի հաներ զիս :

Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո , դար-
ձար և միսթարեցեր զիս , և 'ի խորոց
երկրի միւսանդամ հաներ զիս :

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի
պատրաստութի սաղմոսաց ճշմարիտդ
աստուած , սաղմոս ասացից քեզ օրհ-
նութեամբ սուրբդ խորայելի :

Յնձասցեն շքութեք իմ յորժամ սաղ-
մոս ասիցեմ քեզ , և անձն իմ զոր
փրկեցեր :

Եւս և լեզու իմ զօրհանապազ խօ-
սեսցի զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և
ամաչեսցեն , ոյք ինդրէին ինձ չար :
Տունք իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Ի սողմոնն սաղմոս :

Աճ զիրաւունս քո արքայի տուր , և
զարդարութիս քո որդւոյ թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդարու թեամբ, և զաղքատս քո իրաւամբք: Լռցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովագեան, և բլուրք զարդարութիւն: Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան և կեցուցէ զօրդիս անանկաց, և խոնարհեցուցէ զամբարտաւանս: Կացցէ և մնասցէ ընդ արեւու յառաջ քան զուսին ազգէ մինչեւ յազգ: Իջցէ որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր: Օտգեացի յաւուրս նորա արդարութիւն, բազում խաղաղութիւն՝ մինչեւ կատարեացի լուսին:

Տիրեացէ նա ՚ի ծովէ մինչեւ ՚ի ծով, ՚ի գետոց մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի: Լռաջի նորա նախ հնդիկք անկցին, և թշնամիք նորա հող կերիցեն: Թագաւորք թարսի և կղզեաց պատարագս մատուցեն նմա, թագաւորք արաբոց և սաբոց սրատարագս բերցեն նմա:

Երկիրսոցցեն նմա ամ թագաւորք երկրի, և ամ ազգք ծառայեցեն նմա:

Օ ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հը-
 ջորի . զաղքատն և զանանկն , որոյ ոչ
 է իւր օգնական :

Լնիայեացէ նա յաղքատն և ՚ի ար-
 նանկն և զանձինս տնանկաց կեցու-
 ցէ . ՚ի վաշխից չարաց փրկեացէ զան-
 ձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի
 նոցա . կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն
 արարացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յիմ ժամ ,
 և զօրհանապաղ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատու թիւն ընդ ամենայն
 երկիր . և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրացի քան գլխբանան սրտուղ
 նորա , և ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի տեառն
 որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յա-
 ւիտեան . զի յառաջ քան զարեւ է
 անուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն աղղք երկ-
 րի , և ամենայն աղինք երանիցեն նմա :

(Օրհնեալ տէր աստուած իօրայելի
 որ առնէ սքանչելիս միայն , և օրհ-

նեալ է անուն սուրբ փառաց նորա
 յաւիտեան, լցցի փառօք նորա ամե-
 նայն երկիր, եղիցի եղիցի :

Տունք ի : Գօբղայս իսկ :

Կանոնս Գօբղայս է : Սաղմոս ժէ : Տունս մձ :

ԱՂՕԹՎ

Անայի Տօրն Սամուէլի :

Սաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր, և
 բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած
 փրկիչ իմ :

Ընդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ
 թշնամեաց իմոց, ուրախ եղէց 'ի փրկ-
 թեան քում :

Օ ի ոչ գոյ սուրբ որպէս զատէր, և ոչ
 արդար որպէս զաստուած մեր, և չիք
 սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ :

Մի պարծիք և մի խօսիք զամբարտա-
 ւանս, և մի ելցէ բնդ բերանս ձեր
 բան հպարտ մեծաբանու թեան :

Ըստուած գիտու թեանց՝ տէր աստ-
 ուած պատրաստէ իւրով իմաստութի
 զգիտութիւն յարարածս իւր :

Հորաց հաստ աղեղունք թուլացան,
 և տկարք վառեցան զօրութեամբ :

Յագբ և լիք հացիւ նուաղեցան , և
 քաղցեալք լցին զերկիր :

Լճուլն ծնաւ եօթն , և բազմածինն
 նուաղեցաւ 'ի ծննդոց :

Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ ,
 իջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ և տէր մե-
 ծացուցանէ . խոնարհ առնէ զամբար-
 տաւանս մինչեւ յերկիր , և բարձր
 առնէ զտառապեալս յաղբեւայ :

Նստուցանէ զնոսս իշխանս ընդ իշ-
 խանս ժողովրդեան , և զաթոռ վա-
 ռաց ժառանգեցուցանէ նոցա :

Կատարէ զուխոս ուխտաւորաց , և
 օրհնեաց զամս արդարոց :

Օ 'ի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօ-
 րանաց հզօր . այլ տէր տկար առնէ
 զհակառակորդս իւր , տէր սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդահեանն 'ի խոր-
 հուրդս իւր . և մի պարծեսցի հզօրն
 'ի զօրութիւն իւր , և մի պարծեսցի
 մեծն 'ի մեծութեան իւրում :

Այլ որ պարծին, 'ի տէր պարծեցի,
'ի խորհուրդս գիտութեան զտէր ճա-
նաչել:

Անել զիրաւունս և գործել զարդա-
րութիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի:
Տէր ել յերկինս և որսաց, և ինքն
գատէ առանց բարբառելոյ:
Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց,
և բարձր առնէ զեղջիւր օձելոյ իւրոյ:
Փառք հօր և որդւոյ և:

ՄԱՂԹԱՆԻ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած
փրկիչ իմ, հաստատեցաւ սիրտ իմ
'ի տէր տերամբ և հաւատով:
Մարդասէր տէր, վասն սրբօրհնոց
անարատի յօր քոյ և կուօր, և վասն
խաչի քո պատուականի, տէր ընկալ
զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ

Քարոզ և աղբի՛ր՝ Ողորմեա և Ի նեղու-
թեան հանոնայն ։

Վասն գտանելոյ մեզ զչնորհս և զո-
ղորմութի՛ն ի բարերար տեառնէ մերմէ ,
զտէր աղաչեսցուք ։ Տէր ողորմեա ։

Վասն փրկելոյ զմեզ ի զրօյարտութե-
նէ մարդկան և յորոգայթից սասա-
նայի , զտէր աղա ։

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից
և տանց հաւատացելոյ , զտէր աղա ։

Վասն որք ի լերինս յայրս և ի փա-
պարս բնակեալ են սուրբ հարբն մեր ,
զտէր աղա ։

Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութիւնք
կատարեն զամենայն ժամանակս կե-
նաց իւրեանց , զտէր աղա ։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոյ՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի բը-
րիստոս ննջեցին , զտէր աղա ։

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և
սուրբ հաւատոցս մերոյ զտէր աղա ։

Օ, անձինս մեր ։ Ողորմեաց մեզ ։

Աշօրի :

Գոհանամք զքէն տէր աստուած մեր,
որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ սղորմու թէ քո : Օտր
թն զմիտս մեր արդարու թեամք առ
քեզ տէր աստուած մեր, զի տեսցեն
աչք մեր զփրկութիւն քո : Այլեսցէ և
բնակեսցէ առ մեզ աստուածութիւն
քո, և սղորմութիւն քո հովանի և
պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից
քոց : Այլ զմեզ զծառայքս քո արժա
նի արա 'ի տուէ և 'ի գիշերի և յա
մենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր
պատուիրանաց քոց : Այլ գոհանալով
փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգիդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրպագեացուք :

Աենդանարար զօրութիւն և աղբիւր
անմահութե՛, դու ես քրիստոս աստ
ուած փրկիչ մեր : Այլ շնորհեցեր մեզ

ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան
 լինիլ առ քեզ վասն իրաւանց և ար
 դարութեան քո : Այլ սյժմ աղարչեմք
 դքեղ տէր աստուած մեր, արա զմեզ
 արթունս և սլաարաստս ՚ի ժամ ա
 ռաւօտու ընդ սուրբս քո : Այլ ընդ
 նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ
 ընդ հօր և ընդ հօգւոյդ սրբոյ սյժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Սաղ լեանք :

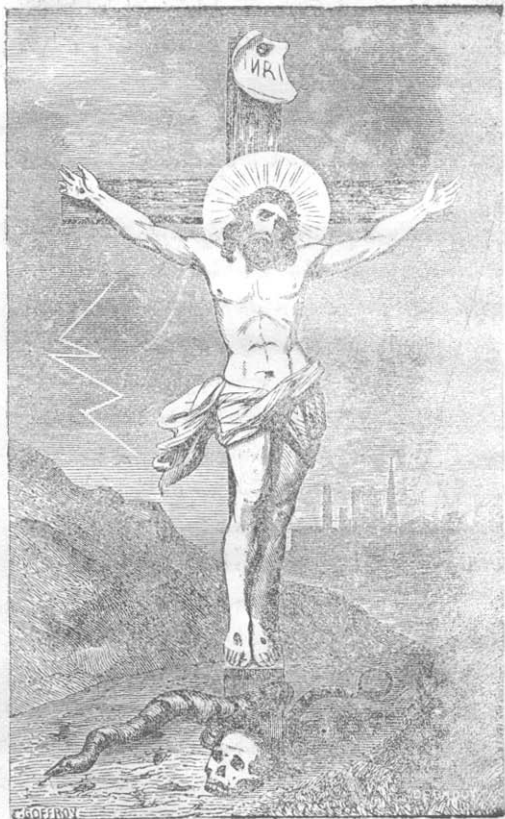
Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստո
 վանութեամբ անդադար փառաւ
 րեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հո
 գիդ սյժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
 ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԲ

Սաղմոս յաստի . օրհնութեան :

Իբրեւ զի բարի է խորայելի անձ , և
ոչք ուղիղ են սրտիւք :

Բայց զի իմ վոքբ մի եւս սասանեալ
էին ոտք , սակաւիկ մի և դայթակ
զեալ էին գնացք իմ :

Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս , զխա
ղաղու թիւն մեղաւորաց որպէս տե
սանէի , զի ոչ դոյր վրէպ մահու նոցա :

Հաստատուն են տանջանք նոցա . ՚ի
վաստակս մարդկան չեն նոքա , և ըստ
մարդկան ոչ տանջեսցին :

Վասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբար
տաւանու թիւն . արկին զիւրեամբք
զամբարչտութի և զանիրաւութիւն
իւրեանց :

Նչցէ որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւութի
նոցա , զի գնացին նոքա ըստ խորհր
դոց սրտից իւրեանց :

խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ .
 և զապիրատութիւն 'ի բարձունս
 խորհեցան :

Եւ զին յերկինս զբերանս իւրեանց , և
 զլեզուս իւրեանց ամէին զերկրաւ :
 Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի
 այսրէն . և աւուրք իմ լի կատարեալ
 գացին 'ի նոսա :

Ասացին՝ զիա՞րդ գիտաց աստուած .
 կամ գուցէ՞ արդեօք գիտութիւն առ
 'ի բարձրելոյն :

Ահա՛ մեղաւորք են և յաջողեալ է
 նոցա . կան և ունին զմեծութիւն
 աշխարհի :

Ասացի՛ 'ի զուր ուրեմն արդարացու
 ցի զսիրտ իմ , լուացից սրբութեամբ
 զձեռս իմ . և եղէ ևս խոշտանկեալ
 զօրհանապաղ . և կշտամբանք իմ ընդ
 անաւօտս :

Թեպէ՛ս և ասէի՛ թէ այսպէս սխա
 մեցից . ահաւասիկ յազդ որդւոց քոյ՝
 որոց և ուխտեցից :

Ի մտի եդի , թէ սակայն և այս ջան է
 առաջի իմ , մինչեւ մահից 'ի սրբու

Թիւնն աստուծոյ և ՚ի միտ առ ից ըղ-
կատարած նոցա :

Սակայն վասն նե՛նդու թեան նոցա տա-
րադ իր արասցես զնոսա , և կործա-
նեցես զնոսա յամբարտաւանու թե-
իւրեանց :

Իսկ զիսորդ եղեն յաւեր յանկարծա-
կի . սասակեցան սրակասեցան կորեան
վասն անօրէնու թե՛ իւրեանց , և եղեն
որպէս երազք զարթուցելոց :

Տէր ՚ի քաղաքի քու մ՛ զդատկերս նոցա
անարդեացես . զի հուր բորբոքեցաւ
՚ի սրտի իմում , և երիկամունք իմ
այլագունեցան :

Լչս արհամարհեալ եղէ , և ոչ գիտա-
ցի . որպէս զանասուն համարեցայ
առաջի քո , և ես յամենայն մամ ընդ-
քեզ եմ :

Կարսք զաջոյ ձեռանէ իմմէ , ՚ի խոր-
հուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ , և
միտօք ընկալար զիս :

Օ ի՛նչ կայ իմ բնաւ յերկինս , կամ
՚ի քէն զի՛նչ եւս խնդրեցից յերկրի :
Նուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ .

աստուած սրտի իմոյ, բաժին իմ աս-
տուած յառ իտեան :

Եհաւասիկ ոյք հեռի արարին զան-
ձինս իւրեանց ՚ի քէն, կորիցեն. սա-
տակեցես զամենեւեան՝ ոյք ասլըս-
տամբ և զեն ՚ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ աստուած բարի է,
և զնել առ տէր զյոյս իմ :

Պատմել զամենայն օրհնու թիւնս քո,
՚ի դրունս դստեր սիօնի :

Տունք իդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԳ

Իմաստոս-Իի-ն յաստի :

Ինդէր մերժեցեր աստուած իսպառ,
բարկացաւ սրամտութիւն քո ՚ի վե-
րայ իաշին արօտի քո :

Յիշեա զժողովուրդ քո, զոր ստացար
՚ի սկզբանէ. վրկեցեր զվիճակ ժո-
ռանդու թեան քո :

Եւստն սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու
՚ի սմա. համբարձ զձեռն քո ՚ի վերայ
ամբարտաւանութեան նոցա իսպառ :
Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբ-

բու թեան քում. սարժեցան ասելիք
 քո 'ի մէջ բարեկենդանու ե իւրեանց :
 Լեզին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս , և
 ինքեանք ոչ ծանեան զելս 'ի վերուստ :
 Արտէս յանտառի փայտատօք կոտո-
 բեցին զգրուես նորա , 'ի միասին փայ-
 տատօք և մրձօք կործանեցին զնա :
 Այրեցին 'ի հուր զսրբու թի քո յերկ-
 ըրի . սղծեցին զսորան անուան քս :
 Ասացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նո-
 ցա 'ի միասին , եկայք լեցուսցուք
 զամենայն տօնս աստուծոյ յերկրէ :
 Աշանս մեք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ եւս
 գուցէ մարգարէ . և զմեզ ինչ որ ոչ
 ճանաչիցէ :

Անչեւ յերբ աստուած՝ նախասէ
 թշնամին , բարկացուցանէ հակառա-
 կորդն զանուն սուրբ քո :
 Ինդէր դարձուցանես զձեռն քս , և
 զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իստլառ :
 Աստուած թաղաւ որ մեր յառաջ քան
 զյաւիտեանս , որ արարեր զփրկու-
 թիւն 'ի մէջ երկրի :
 Ի՞՞՞՞ հաստատեցեր զօրու թեամբ քով

զծով, դու խորտակեցեր զգլուխս վիշապին չապին ՚ի վերայ ջուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխս վիշապին, և ետուեր զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

Դու քղկեցուցեր զսղբիւրս և զվատակս : դու ցամաքեցուցեր զգետս

սաստիկս :

Քո է արև և քո է գիշեր . զոյս և զարեւ դու արարեր, և դու հաստատեցեր զամենայն սահմանս երկրի,

զգարուն և զամառն դու ստեղծեր :

Եւ յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախատեսց զտէրզ . ժողովուրդ անբզ

դամ բարկացոյց զանուն սուրբ քո :

Մի մատնէր գազանաց զանձն՝ որ խոտավան տանի առ քեզ, և զանձինս անանկաց քոյ մի մառանար խալտա :

Հայեաց յուխա քո, զի լցան սուռնք արիւշէլոց յերկրի անիրաւու թէամբ :

Մի դարձցի անանկն ամաչեցեալ . այլ աղքատք և անանկք օրհնեսցեն զսու

նուն սուրբ քո :

Եւ ի սատուած և դատեալ զգաւտաստանս քո՝ յիշեալ զնախատինս՝ որ

յանզգամէն զօրհանապազ :
 Աի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց ,
 ամբարտաւ անու թիւն ասեւեաց քոց
 վերասցի հանապազ :
 Տունք իր : Գորղայս խզ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ

Ի հապարաճ , ի' ապահաներ . ընդ օրհնոսիւնս :
 Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորեսպանեաց :

Սաստովան եղիցուք առ քեզ ասա
 ուած . խոստովան եղիցուք և հար
 դասցուք զանուն սուրբ քո :
 Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո .
 յորժամ ժամ առից , ես ուղիղ դա
 տեցից :

Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք
 նորա , ես հասատեցի զսիւնս նորա :
 Ըսացի անօրինաց , թէ մի անօրինիք .
 և մեղաւորաց , թէ մի բարձրացա
 ցանէք զեղջիւրս ձեր :

Աի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղ
 ջիւրս ձեր , և մի խօսիք զաստուծոյ
 անիրաւ ու թիւն :

Օ՛ր ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից
 և ոչ յանաստեղ լերանց . այլ աստ
 ուած դատաւոր է :

Օ՛յս խոնարհ առնէ , և զսոյն բարձ-
 րացուցանէ . բաժակ 'ի ձեռին տեսուն
 գինի լի անաստեղ արկեալ . և խոնարհ
 հեցուցանէ յայսմանէ յայս :

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեցի . և
 արբցեն զնա ամ մեղաւորք երկրի :
 Եւ ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ա-
 սացից աստուծոյ յակորայ :

Օ՛ ամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փրշ-
 րեցես . և բարձր եղիցի եղջիւր
 արդարոյ :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԵ

Ի հապարած , ընդ օրննու-լի-ննս . Տի' ապախաներ :
 Սաղմոս յասափ . երգ առ ասորէսփանեայս :

Յոյտնի է 'ի հրէաստանի աստուած ,
 և յիսրայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղեւ 'ի խաղաղութեան տեղի նորա .
 և բնակութիւն նորա 'ի սիօն :

Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն

աղեղան, զղէն զտուր և զճակատս,
մարտ :

Սուստու ևս դու որանչելապէս լե-
րանցն յաւիտենից . խռովեցին ա-
մենեքեան որք անմիտք են սրտիւք .
ննջեցին գբունս իւրեանց, և ինչ ոչ
գտին :

Մենայն արք ՚ի մեծութեան ձեռաց
իւրեանց . ՚ի սաստէ քու մմէ ասաւ
ուած յակորբայ ննջեցին, և ոչք հե-
ծեալ էին ՚ի ձիս :

Պու ահաւոր ևս, և սով կարէ կալ ա-
ռաջիքո. որպէս երեւեցար դու յերկ-
նից, յայանի եղեւ բարկութիւնքո :
Երկիր երկեալ և սարսեցաւ ընդ
յառնեն յաստուծոյ ՚ի դատաստան,
ընդ ապրեցուցանել զամենայն հեղս
երկրի :

Խորհուրդ մարդկան խոստովան առ-
նին առ քեզ, և ծածկեալք իմաստու-
թեամբ օրհնեցեն գրեզ :

Սեփոս դէք, և կոտարեցէք տեառն
աստուծոյ մերոյ ամենեքեան որք շուրջ
էք զնվառ :

Մատուցէք սխտարագս ասաւորին, ո՛ր
քաղէ զհողիս ի շխանաց, ասաւոր է
նա քան զամ թագաւորս երկրի :

Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ 42

Ի հարարած . շանն ի դիմաւորաց . Սաղմոս յաստի :

Չայնիւ իմով ես առ աէր հարդացի .
ձայնիւ իմով առ աստուած , և նայե-
ցաւ առ իս :

Յաւուր նեղու թեանն իմոյ զաստուած
խնդրեցի ձեռօք իմովք . և ՚ի գիշերի
առաջի նորա ոչ խաբեցայ :

Ոչ համէր մտիթարել անձն իմ . յիշեցի
զաստուած՝ և ուրախ եղէ . հոգայի , և
նուազիւր յիս հոգի իմ :

Վամանեցին պահուց աչք իմ . խռո-
վեցայ և ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զա-
ւուրսն զառաջինս , և զամսն յաւի-
տենից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմում .
հոգայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ :

Միթէ յաւիտենից մերժեսցէ զիսմբ .
և ո՞չ եւս յաւելցի ՚ի հաճիլ և եւս :

Կամ խօստու արդեւոյն՝ զողորմութիւն
 իւր յինչն, կամ կատարեաց զքան իւր
 ազգէ մինչեւ յազգ։

Կամ մոռացի՞ գթալ աստուած իմ և
 եւս, կամ արդեւոյն՝ զգթութիւն իւր
 բարկութեամբ իւրով։

Կացի՞ թէ այժմ սկսայ, այս է նորո՞
 գումն աջոյն բարձրելոյ։

Յիշեցի զգործս տեառն ՚ի սկզբանէ,
 յիշեցի զսքանչելիս նորա։

Խորհեցայ յամենայն գործս քո, և ՚ի
 ձեռագործս քո խորհեցայ։

Կտուած, ՚ի սրբութեան են ճանաչ
 պարհք քո, ո՞վ է աստուած մեծ՝ որ
 պէս զաստուած մեր, դու ևս աստ
 ուած, որ առնես զսքանչելիս։

Յուցեր ժողովրդեան քում զղորու
 թիւն քո, փրկեցեր բազկաւ քով ըզ
 ժողովուրդս քո, զորդիան յակորայ և
 յովսեփաւ։

Տեսին դքեզ ջուրք աստուած, տեսին
 դքեզ ջուրք՝ և երկեան, և խորք խը
 ուովեցան ՚ի ձայնէ ջուրց բազմաց։

Չայն ետուն ամպք, քանզի և նեայր

քո գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անաւի :
 Երեւեցան փայլատիւնք քո արեւ
 դերաց . խառնեցաւ և դողաց երկիր :
 Ի ծովու են ճանապարհք քո , և շա
 ւիղք քո 'ի ջուրս բազումս . և հետք
 քո ոչ երևիս :

Առաջնորդեցեր սրպէս խաչին ժողո
 վըրդեան քո 'ի ձեռն մախէսի և ա
 հարունի :
 Տունք ժբ : Գորշայս ԼԷ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ

Ի Խաբարած . Իմաստութիւն յաստի :

Կայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս
 իմ . խանարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի
 բանս բերանոյ իմոյ :
 Բացից առակաւ զբերան իմ , և խո
 սեցայց զառակս 'ի սկզբանէ :
 Արպէս լուարք և ծանեարք զայս , և
 հարքն մեր պատմեցին մեզ :
 Աշինչ ծամկեցաւ յօրդւոյնոցս յազգ
 յայլ , պատմեղ զօրհուս թիս անառն .
 գորուի և զբանչե լիս իւր զօրարար :

Հաստատեաց զվկայու թիւն իւր առ
 յսիրք, և օրէնս եղ ՚ի վերայ ի սրայէ լի:
 Արինչ միանգամ պատու իւրեաց հարցն
 մերաց, զու զանկէլ զայս սրդւոց իւր
 բեանց, զի ծանխցեն յազգ յայլ:

Արդիք որք ճնանին, յարիցեն և պատ
 մեացեն զայս սրդւոց իւրեանց, զի զի
 ցեն առ աստուած զյոյսս իւրեանց, և
 մի մտասցին զգործս աստուծոյ:

Օպատու իրանս նորա խնդրելով խըն
 դրեացեն, և մի եղիցին սրպէս և հար
 բըն իւրեանց:

Ազգ չար և դառնացող, ազգ որ սչ ուղ
 ղեաց զսիրտ իւր, և սչ հաստատեաց
 առ աստուած զհալի իւր:

Արդիք երբեմի լիաձիգք և պնդա
 ձիգք, յաւաւր պատերազմի կապար
 ճրս դարձուցին:

Աչ կային նորա յուխախ տեսան, և
 լատ իրաւանց նորա սչ կամեցան գնալ:
 Կռացան զերախախ նորա և զսքան
 շէլիսն՝ զոր եցոյց նոցա:

Առաջի հարց նոցա զոր արար զսքան
 շէլիս իւր յերկրին եզխապանջւոց և

Ի դաշտին տայանու :

Եւ հերձ զծովն՝ և անցոյց զնոսա . և
կոցոյց զջուրսն որպէս ՚ի տիկս :

Եւ աջնորդեաց նոցա ամպով ՚ի տուէ,
և զամենայն գիշեր ՚ի լոյս հրոյ :

Եւ հերձ զվէ մն յանապատին, և ետ ըմ
պել նոցա որպէս ՚ի խորոյ մեծէ :

Եւ հան զջուրսն ՚ի վիմէն, և հոսեաց
որպէս զգետս զջուրսն :

Սահայն յաւելին ՚ի մեզանչել, և եւս
բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Փորձեցին զաստուած ՚ի սիրտս իւր-
եանց, ՚ի խնդրել զկերակուր անձանց
իւրեանց :

Տրանջեցին զաստուածոյ և ասացին . մի
թէ կարճ իցէ աստուած պատրաս-
տել սեղան յանապատի :

Քանզի հարկանէր զվէ մն՝ և հոսէին
ջուրք, և վտակք խաղային ՚ի նմանէ :

Եւ զէ հոց եւս կարասցէ տալ նա մեզ .
կամ պատրաստեսցէ՝ սեղան ժողովսը
դեան իւրոյ :

Ստան սյսորիկ լուաւ զայս սէր և
յատաղեաց, հուր բորբոքեցաւ ՚ի

յակովք . և բարկութիւն եւ ՚ի վերայ իսրայէլի :

Օ ՚ի ոչ հաւատացին յաստուած , և ոչ յուսացան ՚ի փրկութիւն նորա :

Հրաման ետ ամարոց ՚ի վերուստ , և զդրունս երկնից եբաց , և տեղեաց ՚ի նոսա զմանանայ ՚ի կերակուր :

Օ հաց երկնից ետ նոցա , զհաց հրեշտակաց կերան մարդիկ . և իջոյց ՚ի նոսա կերակուր ՚ի լիութիւն :

Եհան զհողմն հարաւոյ , և էած զօրութեամբ իւրով զհիւսիսիւ :

Տեղեաց ՚ի նոսա միս որպէս զհող . որպէս զաւազ ծովու զթռչունս թեւաւորս :

Եարկ ՚ի մէջ բանակի նոցա , և շուրջ զվրանօք նոցա :

Կերան և յագեցան յոյժ . և զցանկութիւն նոցա ետ նոցա , և ոչինչ կարօտ եղեն ՚ի ցանկութենէ իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք ՚ի բերանս իւրեանց էին , բարկութիւն յաստուծոյ եւ ՚ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս ՚ի նոցանէ , և զն

տիր ընտիրս իօրայէլի սատակեաց :
 Յայսմ ամենայնի մեղան և եւս . և
 ոչ հաւատացին սքանչելեաց նորա :
 Պակասեցան յաւնայնու թեան աւուրբ
 նոցա , և ամբնոցա փու թապէս անցին :
 Յորժամ սպանանէր զնասս , խնդրէին
 զնա . դառնային և առաօտ առնէին
 առ աստուած :

Յիշեցին՝ զի անօգնական էր նոցա .
 աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոյ :
 Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և
 լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա . և
 սիրօք նոցա ոչ էին սեղիղք ընդ նմա ,
 և ոչ հաւատացին ուխտի նորա :

Այլ նա ինքն դժած էր . քաւէր ըլ-
 մեղս նոցա , և ոչ ատաղանէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարիու-
 թիւն իւր . և ոչ բորբօքէր զամենայն
 սրամտու թիւն իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա . հողի
 որ ելանէ , այլ ոչ եւս դառնայ :

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա
 յանաստաի . և բարկացուցին զբար-
 ձրեալէ յանջողի :

Գարձան և փորձեցին զաստուած, և զսուրբն իսրայէլի զայրացուցին:

Ոչ յիշեցին զձեռն նորա, յաւուր յորում փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց նեղչաց նոցա:

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին եգիպտացւոց և ՚ի դաշտին տայանու:

Դարձոց յարիւն զգետս նոցա, և զանձրեւս նոցա, զի մի արբցեն:

Առաքեաց ՚ի նոսա շանաճանձ և եկեր զնոսա, և գորտիւ ապականեաց զնն:

Եւ ժանկոյ զպտուղս նոցա, և զլաստակս նոցա մտրախոյ:

Եւ հար կարկառիւ զայգիս նոցա, և ըզթղենիս նոցա եղեմամբ:

Սատնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նոցա, և զստացուածս նոցա հրով դաանեաց:

Առաքեաց ՚ի նոսա զսրտմտու թի բարկու թեան իւրոյ, զսրտմտու թիւն ըզբարկու թիւն և զնեղու թիւն:

Առաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հրեշտակի չարի, և դիմեցոյց ՚ի նոսա զսրտմտու թիւն բարկու թե իւրոյ:

Ոչ անխայեաց 'ի մահուանէ զանձի-
նըս նոցա . և զանասունս նոցա 'ի մահ
մատնեաց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպ-
տացւոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոց
նոցա 'ի յարկս քամայ :

Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովոր-
դեան իւրոյ , և եհան զնոսա որպէս
զհօտ յանապատ :

Ըռաջնորդեաց նոցա յուսով , և ոչ
երկեան . և զթշնամիս նոցա ծով
ծածկեաց :

Եհան զնոսա 'ի լեառն սրբու թէ իւրոյ ,
'ի լեառն այն՝ զոր ստացաւ աջ նորա :
Սերժեաց յերեսաց նոցա զհեթա-
նոսս . և վիճակեցոյց 'ի նոսա զվիճակ
ժառանգութեան իւրոյ , և բնակե-
ցոյց 'ի յարկս նոցա զազգն իսրայէլի :
Փորձեցին դառնացուցին զաստուած
բարձրեալն , և զվկայու թիւն նորա ոչ
պահեցին :

Գարձան խոտորեցան որպէս և հարբն
իւրեանց , դարձան և եզեն որպէս
զաղեղն թիւր :

Գարձեալ բարկացուցին զնա ՚ի բա-
գինս իւրեանց, և դրօշերովք իւրեանց
նախանձ արկին նմա :

Ի ուսու աստուած, և արհամարհեաց
զնոսա, և անարգեաց յոյժ զխորացել :
Մերժեաց յիւրմէ զխորանն ՚ի սե-
լով, զխորանն՝ զոր բնակեցոյց ՚ի մէջ
մարդկան :

Մատնեաց ՚ի գերու թիւն զզօրութիւնս
նոցա և զգեղս նոցա ՚ի ձեռս թըշ-
նամեաց նոցա :

Արգել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր, և
զժառանգութիւն իւր անտես արար :
Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր, և
վասն կուսանաց նոցա ոչ ոք սգացաւ :
Քահանայք նոցա անկան ՚ի սուր, և
զայրիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր :

Չարթեալ որպէս ՚ի քնոյ տէր, որ-
պէս հզօր զի թափէ զգինի :

Եհար յեսս զթշնամիս իւր, և նա-
խաաինս յաւիտենից արտօր զնոսա :

Մերժեաց նա զխորանն յովսեփու, և
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Այլ ընտրեաց նա զազգն յազայ :

դէտաւն սիճն, զոր և սիրեաց :
 Ե ինեաց որպէս միեղջիւրու ի զսրբու
 թիւն նորա . յերկրի հաստատեաց ըզ
 նա յաւիտեան :

Բնորեաց զգաւ իթ ծառայ իւր, և
 ընկալաւ զնա ՚ի հօտէ խաշանց, ՚ի
 վերջին ծնելոցն ընկալաւ զնա :

Հովուել զյակօք ծառայ իւր, և զնա
 րայէլ ժառանգութիւն իւր :

Արածէր զնոսա իմաստու թեամբ սրբ
 ախի իւրոյ . յանմեղու թիւն ձեռաց
 իւրոյ առաջնորդէր նոցա :

Տաւր հգ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ

Սարճոս յասափ :

Աստուած մտին հեթանոսք ՚ի ժա
 ռանգութիւն քս . սղծեցին զտաճար
 սուրբ քս :

Արարին զերուսաղէմ որպէս զհիւզս
 մրգապահաց . արկին զգիտիւնս ծա
 ռայից քոց Կէշ թռչնոց երկնից, և
 զմարմինս սրբոց քոց դազանաց երկրի :

Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր
շուրջ զերուսաղէմաւ . և ոչ որ էր
որ թաղէր զնոսա :

Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մե-
րոց . ծաղը և այսն կատականաց այ-
նոցիկ , որք շուրջ էին զմեօք :

Մինչեւ յերբ տէր՝ բարկանաս դու
խապաւ , բորբոքեսցի որպէս հուր
նախանձ քս :

Հեղ զբարկու թիւն քո ՚ի վերայ աղ-
բաց՝ որք դքեզ ոչ ճանաչեցին . ՚ի վե-
րայ թաղաւ որայ՝ որք զանուն քո ոչ
կարգացին . զի կերին զյակոբ և զտե-
ղի նորա աւերեսցին :

Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս . վաղ-
վաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւն
քս տէր , զի աղքատացաք յոյժ :

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝
վասն փառաց անուան քոյ :

Տէր փրկեա զմեզ , և քաւեա զմեզս
մեր վասն անուան քոյ :

Մի երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս ,
թէ ուր է աստուած նոցա :

Այլ յայանի ինչ լիցի ՚ի վերայ հե-

Թանոսաց առաջի աչաց մերոց , առ
 'ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից
 քոց՝ որ և հեղաւ :

Մտցէ առաջիքո հեծուծիւն կապե-
 լոց . ըստ մեծութեան բազկի քո շա-
 հեա դու զորդիս սպանելոց :

Հատո դրացեաց մերոց եօթնսրատիկ
 'ի ծոց նոցա , զնախատինս իւրեանց
 զոր նախատեցին զքեզ տէր :

Մէք ժողովուրդ և խաչն արօտի քոյ ,
 խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւի-
 տեան , ազգէ յազգ պատմեսցուք
 զօրհնութիւնս քո :

Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԹ

Ի կարարած . 'ի վերայ զառանցելոցն վիպո-
 ՒԽ .
 Սաղմոս աստիայ . 'ի վերայ երո՞վպացոցն :

Ար հովսեւեստ իսրայէլի՝ նայեաց . որ
 առաջնորդես սոյ խաչին յովսեփաւ :

Ար նստիս 'ի քրօվրէս՝ յայանեաց ա-
 ռաջի եփրեմի , բենիամիսի և մա-
 նասէի :

Օտրթո զզօրութիւնս քո , և եկ 'ի

Կեցուցանել զմեզ :

Մտուած զօրութեանց, դարձո ըզմեզ, երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ, և

Կեցուք :

Տէր աստուած զօրութեանց, մինչեւ յերբ բարկանաս յաղօթս ծառայից

քոց :

Տամբեցեր մեզ հաց արտասուաց, և արբուցեր մեզ արտասուս չամիտլ :

Մարեր զմեզ նախատինս դրոցեաց մերոց, այսն կատականաց թշնամեաց

մերոց :

Մտուած զօրութեանց, դարձո ըզմեզ, երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ, և

Կեցուք :

Մյգի յեգիստոսէ փոխեցեր, հաներ զհեթանոսս՝ և զնոսս անկեցեր, և

առաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և ելից զերկիր . ծածկեաց զլերինս հովանի նորա, և բարունակ նորա ըզմայրս աստուծոյ :

մայրս աստուծոյ :

Չգեաց զորթ իւր մինչեւ 'ի ծով, մինչեւ 'ի գետս են շառաւիղք նորա :

Ընդէր քահկեցեր զցանկ նորա, և կը
թեն զնա անցաւ որք ճանապարհի:

Ըստականեաց զնա խող անտառի, և
երէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա:

Ըստուած զօրու թեանց, դարձ հայ
եաց յերկնից և աւես, այց արա սյ-
գւոյս այսմիկ, և դարման տար սմա,
զոր անկեաց աջ քս:

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրա-
ցուցեր զնա 'ի քեզ, այրեցեալ 'ի
հուր և աւերեալ, 'ի սասանէ քում-
մէ կորիցէ:

Եղկցի ձեռն քո 'ի վերայ առն, աջ
քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր զօ-
րացուցեր զնա 'ի քեզ:

Ոչ եւս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի
քէն. կեցուսցես դու զմեզ, և զա-
նուն քո տէր կարդասցուք:

Ըստուած զօրու թեանց, դարձս ըզ-
մեզ. երեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ, և
կեցցուք:

Տունք թը:

ՍԱՂՄՈՍ 2

Ի կուարած . Հասն հնչանայ . Սաղմոս յաստի .
 Կնգերորդ շահախոյ :

Յնծայեք առ անձ , օգնական է մեր .
 ազաղակեցեք առ աստուած յակորայ :
 Եռեք սաղմոս , և տաք օրհնութիւն .
 սաղմոս ասայեք նմա 'ի ձայն քաղց-
 րութեան :

Փոխ հարեք 'ի գլուխս ամսոց , յաւար
 նշանաւ օրի տարեկանայ մերոց :

Հրաման է այս խորայելի , և իբաւ ունի
 են աստուծոյ յակորայ :

Վկայութիւնն յովսեփաւ՝ զոր եղ ընդ
 նմա . որպէս ելանէր նա յերկրէն ե-
 գիստոսցւոց , լեզու զոր ոչ գիտէր՝
 լուաւ :

Ի բաց արար 'ի բերանց զթիկունս
 նորա , և զձեռս նորա յօրթ և 'ի թի-
 ճառայելոյ :

Ի նեղութեան կարգացեր առ իս՝ և
 փրկեցի զքեզ . լուայ քեզ 'ի գաղա-
 նութենէ մրրկին , և փորձեցի զքեզ
 'ի վերայ ջուրցն հակառակաւ թեան :

Եւ յուր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմք քեզ,
 և իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ :

Այլ եւս եղիցինք քեզ աստուածք առ
 ժամայնք, և մի երկիրսպառանիցես
 դու աստուծոյ օտարի :

Եւ եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի
 զքեզ յերկրէն եգիպտացւոց, բաց
 զԷբրան քո՝ և լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի ի-
 մում, և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :
 Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ
 կամաց սրտից իւրեանց, զի գնացին
 նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց :

Օ ի թէ ժողովրդեանն իմոյ լուեալ էր
 ինձ, կամ իսրայէլի զճանապարհս իմ
 գնացեալ էր :

Արպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր
 իմ զթշնամիս նորա, և ՚ի վերայ նեղ-
 չաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք սեռան ստեցին նմա, և ե-
 ղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :
 Կերակրեաց զնոսա ՚ի սլարարտու թէ
 ցորենոյ, և ՚ի վիմէ մեղր յագեցոյց նց :

ՍԱՂՄՈՍ 2Ա

Սաղմոս 2-րդ :

Ըստուած եկաց 'ի ժողովս աստուծոց,
 և 'ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Մինչեւ յերբ դատէք անիրաւութիւն .
 և ակն առնուք մեղաւորաց :

Գատ արարէք որբոյն և այրւոյ . իրաւ
 ւունս արարէք տնանկին և խոնարհի :

Ըպրեցուցէք զազբասն և զտնանկն,
 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Ոչ իմացան և ոչ 'ի միտ տռին , 'ի
 խաւարի գնացին , և շարժեցան ա-
 մենայն հիմունք երկրի :

Ես աստոցի՝ թէ աստուածք իցէք , կամ
 որդիք բարձրելոյն ամենեքեան :

Գուք ահաւադիկ որպէս զմարդիկ
 մեռանիք , և որպէս զ'ի յիշխանաց
 անկանիք :

Ըրի աստուած , և դատեա զերկիր .
 զի դու ժողանգեացես զամենայն
 հեթանոսա :

Տունք Ը : Գորդայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ 28

Օրհնող-իկան . Սաղմոս յաստի :

Աստուած ո՞քեզ նմանիցի . մի լռեր
և մի դադարիր աստուած :

Օ, ի ահա թշնամիք քո գոչեցին, և ասե-
լիք քո համբարձին զգլուխս իւրեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորաման-
կեցին զգիտութիւն . խորհեցան 'ի
վերայ սրբոց քոց և ասացին :

Եկայք սատակեցուք զնոսա յազգաց,
և մի յիշեցի անուն իսրայելի և եւս :
Խորհեցան միաբանութեամբ 'ի միտ-
սին . և վասն քո ուխտ արարին :

Բանակք եղովմայեցւոց և իսմայե-
լացիք, մովաբ և հազարացիք :

Գերազ՝ ամօն՝ ամազէկ, և սյլազգիքն
ամենայն բնակչօքն հանդերձ ծուրայ :

Եւ և ասուր եկեալ էր ընդ նոսա .
ամենեքեան սքրա զօրափիզն էին որ-
դուցն զովոսայ :

Արա զնոսա որպէս զմաղիամ, որ-
պէս զսիսարայ . և որպէս զարին 'ի
ծործորան կիսօնի :

Սատակեցան նորա յականս դուրսոյ ,
 և եղեն որպէս զաղբ երկրի :

Արա զիշխանս նոցա որպէս զօրէքն ,
 զէքն , զղէքէէ , և զսաղմանա , և զա-
 մենայն իշխանս նոցա :

Այք սասացին՝ ժառանգեցուք ՚ի մեզ
 զսրբու թիւնն աստուծոյ :

Աստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զա-
 նիւ , և որպէս զեղէգն սա աջի հողմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս , որ-
 պէս բոց՝ զի կիզու զլերինս :

Այսպէս հալածեցես զնոսա մրրկաւ
 քով , և բարկու թեամբ քով խռովե-
 ցուցես զնոսա :

Եւ ից զերեսս նոցա անարգանօք , և
 խնդրեցեն զանուէն քո տէր :

Ամաչեցեն և խռովեցին յաւիտեա-
 նրս յաւիտենից , և ամօթալից կո-
 ռիցեն :

Օ՛անհիցեն զի անուէն քո տէր է , և
 դու միայն բարձրեալ ես ՚ի վերայ
 ամենայն երկրի :

Տունք ժր :

ՍԱՂՄՈՍ 27

Ի հապարած . վասն հեշանայն . որդեացն ի որխայ .
Սաղմոս Դաւիթի :

Արպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօրութեանց ,
ցանկայ և փափաքի անձն իմ 'ի գտելիքս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցեն առ աստուած
կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եգիտ իւր տուն . և տատրակ
զըոյն՝ ուր դիցէ զճագս իւր :

Սեղան քո տէր զօրութեանց , թաղաւորիմ
և աստուած իմ :

Լըրանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ են 'ի տան
տեառն , յաւիտեանս յաւիտենից
օրհնեսցեն զքեզ :

Լըրանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր 'ի քէն է .
ելս եզ 'ի մաի իւրում 'ի հովտէս
տրամութեան 'ի տեղւոջ՝ յուրում
ուխանաց :

Օրհնութիւն ստասցի՝ որ զօրէնս դնէ .
գնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն .
և երեւեսցի աստուած հրեշտակաց
'ի սիօն :

Տէր աստուած զօրութեանց՝ լուր ազօթից իմոց . ունկն դիր ան յակոբայ :
 Բնդունող ես դու մեր , տես աստուած
 և նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ :
 Ասան զի լաւ է ինձ մի օր 'ի դաւիթս
 քո , քան զհազարս :

Բնորեցի ես ընդ աղբ կալ 'ի տան
 աստուծոյ առուել , քան բնականալ
 'ի յարկս մեղաւորաց :

Օղորմութիւն և զճմարտութիւն
 սիրէ տէր աստուած մեր . զչնորհս
 և զփառս տացէ :

Տէր ոչ սրահաս տունէ զօղորմութիւն
 իւր յայնցանէ , որ գնան յանբծու-
 թեան :

Տէր աստուած զօրութեանց , երա-
 նեալ է այր՝ որ յուսայ 'ի քեզ :
 Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ 2Դ

Ի հապարած . որդ-ոյն իրիայ . Սաղմոս Կա-նի :

Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դար-
 ձուցեր զգերութիւն յակոբայ :
 Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան

քոյ, և ծածկեցեր զամ՝ մեղս նոցա :
 | Դեցուցեր զամենայն սրամտու թիւ
 քո . և դարձար 'ի բարկու թէ՛ սրտու
 մտու թեան քո :

Դարձ առ մեղ աստուած փրկիչ մեր,
 և դարձո զսրամտու թիւնս քո 'ի մէնջ :
 Սի՛ յաւիտեան բարկանար մեղ տէր,
 և մի՛ ձգեր զբարկու թիւն քո ազգէ
 մինչեւ յազգ :

Ըստուած դու դարձեալ կեցուցես
 զմեզ . և ժողովուրդ քո ուրախ եղի
 ցի 'ի քեզ :

Տոյց մեզ տէր զողորմու թիւնս քո, և
 զփրկու թիւնս քո տուր մեզ :

| Դու աք զինչ խօսի տէր աստուած մեր,
 խօսեսցի զխաղաղու թի՛ ժողովրդեան
 իւրոյ առ սուրբս իւր, և առ այնոսիկ՝
 ոյք դարձեալ են առ նա սրաիւք :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր
 փրկու թիւն նորա . բնակիլ փառաց
 նորա յերկրի մերում :

Աղորմու թիւն և ճշմարտու թիւն պա
 տասէսցին . արդարու թիւն և խաղա
 զու թիւն համբուրեսցին :

ՂԷմարտու թիւն յերկրէ բուսաւ . ար-
 դարու թիւն յերկնից երեւեցաւ :
 Տէր տացէ զքաղցրութիւնս , և երկիր
 մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարու-
 թիւն տաւ ի նորա գնասցէ . զիցն
 'ի ճանապարհի զգնացս իւր :

Տունք ժբ : Գորղայս խղ :

ՍԱԼՄՈՍ 2Ե

Սաղմոս Դա-Լի . Աջօրէ երեկոյնի :

Խանարհեցո տէր զուսկն քո և լուր
 ինձ , զի տղքատ և տնանկ եմ ես :
 Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր . և
 փրկեա զճառայս քո աստուած իմ ,
 որ 'ի քեզ յուսացայ :

Ողորմեա ինձ տէր , զի առ քեզ աղա-
 զակեցի զօրհանապաղ . ուրախ արա
 զտնձն ծառայի քո , զի առ քեզ տէր
 համբարձի զանձն իմ :

Օ ի դու տէր՝ քաղցր և ուղիղ ես .
 բազում ողորմ առ ամենեւեան , որք
 կարդան առ քեզ :

Աւնին դիր տր աղօթից իմոց, և նայեա
 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան իմոց կարգացի
 առ քեզ, և լուար ինձ :

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր,
 և ոչ ոք է որպէս զգործս քո :

Օյամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկես
 ցեն և երկիրսպագցեն առաջի քո, և
 փառաւոր արասցեն զանուն քո յա
 ւիտեան :

Սեճ ես դու տէր, և առնես սքան
 չելիս. և դու միայն ես աստուած :

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի
 քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան
 քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ եր
 կնչիլ յանուանէ քում մի :

Խոստովան եղէց առ քեզ տր աստուած
 իմ բոլորով սրտիւ իմով. փառաւոր
 արարից զանուն քո յաւիտեան :

Սեճ եղեւ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն
 քո տէր, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի
 դժոխոց ներքնոց :

Աստուած, անօրէնք յարեան 'ի վե
 րայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին

զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ
աստուած առաջի իւրեանց :

Այլ դու տէր աստուած իմ, գթած
ես և ողորմած, երկայնամիտ բազում
ողորմ և ճշմարիտ . նայեա առ իս և
ողորմես ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո
զորդի աղախնոյ քո , և արա առ իս
նշան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի
թարեցեր զիս :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ 22

Սաղմոս օրհնութեան . որդոցն կորիսայ :

Հիմունք նորա ՚ի լեռան սուրբ նորա .
սիրէ տէր զդրունս սիօնի՝ առաւել
քան զամենայն յարկան յակոբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո ,
ահաւազիկ քաղաքդ աստուծոյ :

Յիշեցի զաահաբ և զբաբիլօն՝ ոյք ճա-
նաչեն զիս . ահա սյլաղգիք և ծուր՝ և
ժողովուրդք հնդկաց, սոքա եղեն անդ :

Աիծնի ասի մայր, և մարդ ճնաւ 'ի նմա, և ինքն հիմուենս էարկ 'ի նմա բարձրեալն:

Տէր պատմեցէ գրովք ժողովորդեան, իշխանացս այսոցիկ՝ ոյք եղեն անդ:

Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան, որոց բնակուածիւն 'ի քէն է:

Տունք Ղ:

ՍԱՂՄՈՍ ԶԷ

Ի կապարած. վասն մաղաղէլեայ իմաստութի. զէ եպ պապասխանի եման իմաստութի իսրայէլէ:

Տէր աստուած միակուծեան իմոյ, 'ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո:

Սացեն աղօթք իմ առաջի քո սիր, խոնարհեցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Օ, ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ 'ի դժօխս մերձեցան. և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ, որք ի-

ջանեն 'ի գուր:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և 'ի մեռեալս ազատ:

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն 'ի գեղեզմանս:

Օրրս դու ոչ յիշեցեր, նորա 'ի ձե-
ռանէ քու մէջ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն 'ի խա-
ւարի և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրամտութի քո ,
զմմ զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :
Հեռի արարեր յինէն զճանօթս իմ .
և եղին զիս նշաւակ իւրեանց :

Սասնեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ
տկարացան յաղքոտութենէ :

Եղաղակեցի առ տէր զօրհանապագ ,
և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Սիթէ մեռելոց առնիցես զսքանչե-
լիս քո . կամ բժիշկք յարուցեալ խոս-
տովան առնիցին առ քեզ :

Սիթէ պատմեսցէ ոք երբէք 'ի գե-
րեզմանի զսղօրմութիւնս քո , կամ ըզ-
ճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան :

Սիթէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքան-
չելիք քո , կամ արդարութիւն քո
յերկիր մուսցեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . ա-
ռաւօտու աղօթք իմ ժամանեցեն
առ քեզ :

Մինչդեռ տէր մերմէս զանձն իմ, կամ
 դարձուցանես զերեսս քո յինէն :
 Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի
 մանկութենէ իմմէ. 'ի բարձրութենէ
 խոնարհեցայ և ափշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո .
 արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր
 ամենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս
 իմ և զճանօթս իմ, վասն թշուա-
 ռութեան իմոյ :

Տունք ի : Գորղայս իս :

ՍԱՂՄՈՍ 2Ը

Իմաստ-բիւն եմանայ յեղբայելացոց :

Օ ողորմութիս քո տէր յաւիտեան
 օրհնեցից, ազգէ յազգ պատմեցից
 զճճմարտութիւնս քո բերանով իմով :
 Ասացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութք
 շինեսցի, յերկինս պատրաստ եղիցի
 ճճմարտութիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ
դաւթի ծառայի իմոյ :

Յաւխտեան հաստատեցից զղաւակ
քո , և շինեցից աղգէ յաղգ զաթոռ
քո :

Խոստովան եղևցին երկինք սքանչե-
լեաց քոց տէր , և ճշմարտութիւն քո
յեկեղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է յամպս որ հաւասարի քեզ . կամ
ո՞վ նմանիցի տեառն յորդիս ան :

Աստուած փառաւորեալ է 'ի խոր-
հուրդս սրբոց իւրոց . մեծ և ահա-
ւոր 'ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են
զնովաւ :

Տէր աստուած զօրութեանց , ո՞ նմա-
նի քեզ . հզօր ես դու տէր , և ճշ-
մարտութիւն քո շուրջ է զքեւ :

Դու տիրես զօրութեանց ծովու , և
զխառովութիւն ալեաց նորա դու ցա-
ծուցանես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վի-
րաւորս զամբարտաւանս , 'ի զօրու-
թիւն բազկի քո՝ ցրուեցեր զթշնա-
միս քո :

Քո են երկինք՝ և քո է երկիր . զաշխարհս լիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւօիս և զհարաւ դու արարեր . թաքօր և հերմոն յանուն քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ՝ և քո է զօրութիւն . զօրասցի աջ քո , և բարձր եղիցի ձեռքն քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ է աթոռ քո . ողորմութիւն և ճշմարտութիւն գնասցեն առաջի երեսաց քոց :

Լիրանի ժողովրդեան , որ դիտեն զօրհնութիւնս քո տէր . 'ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն , և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապազ . և յարդարութեքում բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես տէր . և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :

Ի տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն իւրայէլի թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդօրդիս քո և ասացեր . եղից զօգնու-

Թիւն իմ 'ի վերայ հզօրին , և բարձր
արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդենէ
իմնէ :

Գաի զդառ իթ ծառայ իմ , և իւղով
սրբով իմով օծի զնա :

Ղեռն իմ ընկալցի զնա , և բաղուկ իմ
զօրացուսցէ զնա :

Ա'ի մեղիցէ նմա թշնամի , և որդի ա
նորէնու թեան մի չարչարեացէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նո
րա , և զատելիս նորա 'ի պարտու
թիւն մասնեցից :

Ղշմարտու թիւն իմ և ողորմու թիւն
իմ ընդ նմա , և յանուն իմ բարձր
եղիցի եղջիւր նորա :

Եղից 'ի ծավու զձեռն նորա , և 'ի
վերայ գետոց զիջ նորա :

'Նա կարգացցէ առ իս՝ հայր իմ ես
գու , աստուած ընդունող փրկու
թեան իմից :

Ես անդրանիկ արարից զնա , և բարձր
քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմու ի
իմ , և ու իտ իմ հաւ աստարիմ ընդ նմա :

Հատուակեցից յաւիտեանս յաւիտեանից զգաւակ նորա , և զաթոռ նորա որպէս զաւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նոցա զօրէնս իմ , և յիրաւունս իմ ոչ կամեցին դնալ :

Թէ զարդարու թիս իմ անարգեցեն , և զպատուիրանս իմ ոչ պահեցեն :

Հարից դաւազանաւ զանօրէնու թիս նոցա , և տանջանօք զանիրաւու թիւնս նոցա :

Իսպց զսղորմու թիւն իմ ոչ արգելցի ՚ի նոցանէ , և ոչ նենգեցից ճշմարտութեան իմում , և ոչ անարգեցից զուխտ իմ . և ինչ որ ելանէ ընդ շրթութունս իմ , զայն ոչ արհամարհեցից :

Մի անգամ երգուայ ՚ի սրբութի իմ ,

Թէ դաւթի ես ոչ ստեցից :

Օգաւակ նորա յաւիտեան կացցէ , և աթոռ նորա որպէս զարեգակն առաջի իմ , և որպէս զուսին զի հաստատեալ է յաւիտեան վկայ հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ՝ դու մերժեցեր և անարգեցեր , և ընդ վայր հարեր զօճեալ քո :

Վարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէ քում
 մէ . պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նր :
 Վակեցեր զամենայն պարիսպս նորա ,
 և եդեր զամուրս նորա ՚ի դողումն :
 Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճա-
 նապարհի . և եղեւ նա նախատ դրա-
 ցեաց իւրոց :

Վարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա . և
 ուրախ արարեր զամ թշնամիս նորա :
 Վարձուցեր զօգնութի ՚ի սրոյ նորա ,
 և ոչ ընկալար զնա ՚ի ստտերազմի :
 Նսարգեցեր զսրբութիւն նորա , և
 զաթառ նորա յերկիր կործանեցեր :
 Նուազ արարեր զաւուրս ժամանա-
 կաց նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :
 Սինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս
 քո իսպառ . բորբոքեսցի որսէս հուր
 բարկութիւն քո :

Իսկ արդ յիշեա և տես՝ թէ ո՞վ է իմ
 հանդիսա . միթէ ՚ի զուր ինչ ստեղ-
 ծեր զամենայն որդիս մարդկան :
 Ո՞վ է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ
 զմահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի
 ձեռաց դժոխոց :

Ո՛ւր են սղորմու թիւնք քո տէր ա-
ռաջինք, զոր երդուար դաւ թի ճըշ-
մարտու թեամբ քով:

Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ, զոր
ընկալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց:

Օ՛րր նախատեցին թշնամիք քո տէր.
նախատեցին վախանակ օժեւոյ քոյ:

Օրհնեալ տէր աստուած յաւ իտեանս
յաւ իտենից. եղիցի եղիցի:

Տունք խը:

Կանան Գորգայս է: Սաղմս ժղ: Տունս յիւր:

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Լսայեալ որդոցն Անուկայ:

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առա-
ւօտ առնել առ քեզ աստուած:

Վասն զի լոյս են հրամանք քո 'ի վե-
րայ երկրի. ուսարուք զարդարու-
թիւն բնակիչք երկրի:

Կարկեսցի ամբարիշան, և այլ ոչ եւս
ուսցի առնել յերկրի զարդարութի
ճշմարտութեան:

Բարձրի ամբարիշտն յերկրէ , և մի
անսցէ զփառս աստուծոյ :

Տէր բարձր ես և բազուկքո հզօր , և
նորա ոչ գիտացին :

Օ՛անիցեն ամաչեսցեն , և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . և արդ

հուր զթշնամիսքո կերիցէ :

Տէր աստուած մեր՝ տուր մեզ զխա
ղաղութիւնքո . զի ըստ ամենայն
գործոց մերոց հասուցաւ մեզ :

Տէր ամձ մեր՝ ստացիր զմեզ . զի բաց
իքէն զայլ ոք ոչ գիտեմք , և զանուն
քո անուանեմք զօրհանապաղ :

Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութիւն
այլ ոչ տեսանիցեն , և ոչ բժիշկք
յարուցանիցեն :

Վասն այսորիկ ածեր հարեր սատա
կեցեր և ջնջեցեր զամենայն արու
մանուկ նոցա :

Յաւել տէր զչար ՚ի վերայ չարի նոյ .
և ած զչար ՚ի վերայ անօրինաց երկրի :

Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ .
զի փոքր մի նեղութիւն է խրատքո
ի վերայ մեր :

Արսէս երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան, և առ ցաւս
իւր ճշիցէ :

Լ՛յնպէս եղաք սիրելւոյ քու մտէր .
յահ և յերկիւղ քո յղացեալ երկնե-
ցաք, և ծնաք զհոգի փրկութեանքո :
Ոչ եւս կործանեսցուք մեք, այլ կոր-
ծանեսցին անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք՝ և կենդանացին
ամբն, որք եղեալ են ՚ի գերեզմանս :

Օյարթիցեն ցնծացեն, և ուրախ
եղիցին դագարեալք յերկրի :

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ ՚ի քէն, այդ
բժշկութիւն է նոցա . բայց երկիրն
ամբարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ, գնա մուտ
՚ի շտեմարանս քո, և փակեա զդրու-
նըս քո առաջի երեսաց քոց :

Փախիր և թագիր առ ժամանակ մի,
մինչեւ անցցէ բարկութիւն տեառն :

Փառք հօր և որդւոյ և :

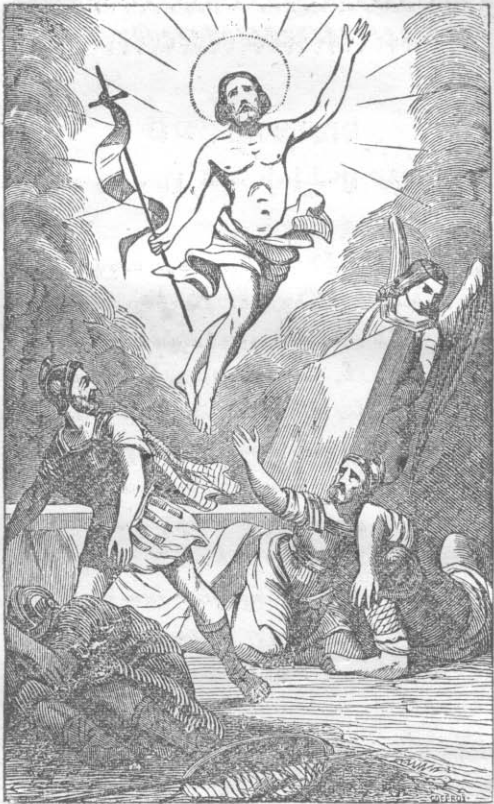

ՄԱՂԹԱՆԻ

Խաղաղութեանց տուող քրիստոս ,
 զխաղաղութի և զերկնային ողորմու-
 թիւն քո պարգեա յարարածս քո :
 Վարդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ
 անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն
 խաչի քո պատուականի , տէր ընկալ
 զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Օչարողն և զաղօխն ՚ի վերջն Երանեալ
 իանոնիս Գոյետս ՚ի 40 երեսն :

ՍԱՂՄՈՍ 2Թ

ԱՂՏԻՎ ՄՈՒԼԵՒԻ առն Աստուծոյ :

Տէր ապաւեն եղեր մեր աղգէ մինչեւ յաղգ . մինչեւ լերինք հաստատեալ էին , և մինչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զամենայն տիեզերս :

Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես . մի դարձուցաներ զմարդ 'ի սառստանս . և ասացեր , դարձարուք առ իս որդիք մարդկան :

Հազար ամ յաչս տեառն որպէս օրերեկի՝ զի էանց . որպէս պահ մի գիշերոյ . և ամբ նոցա անարգութեամբ եղիցին :

Ինդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին . ընդ առաւօտս որպէս դալարի զուարճացին և ծաղկեցին . ընդ երեկոյս թարշամեցին՝ չորացին և անկցին :

Նուազեցաք մեք ՚ի բարկու թէ քում մէ , և ՚ի սրտմտու թենէ քում մէ խը
 ուովեցաք :

Եդեր զմեզս մեր առաջի քո , և ըզ-
 կեանս մեր ՚ի լոյս երեսաց քոց :

Ըմենայն աւուրք մեր նուազեցան . և
 ՚ի բարկու թենէ քում մէ խոովեցաք :

Վամանակ ամաց մերոց անդադար որ-
 պէս սարդի . և թիւ աւուրց ամաց
 մերոց ՚ի նոսա՝ եօթանասուն ամ :

Ըպար թէ առաւել եւս՝ ու թսուն ամ .
 և որ ինչ աւելի է քան զայն , ցաւօք
 և հեծու թեամք :

Եկն ՚ի վերայ մեր հեծու թիւն , և խը-
 րատեցաք . իսկ արդ ո՞ գիտասցէ ըզ-
 ղօրու թիւն բարկու թեան քո , և կամ
 յահէ քում մէ զսրտմտու թիւն քո հա-
 մարեցի :

Ըյսպէս ցոյց ինձ զաջ քո . և որ խո-
 նարհ են սրտիւք զիմաստու թիս քո :

Վարձ տէր՝ մինչեւ յերբ . մխիթա-
 րեաց ՚ի ծառայս քո :

Ըցաք առաւօտու ողորմու թեամք
 քով . ցնծացաք և ուրախ եղաք՝ զա-

մենայն աւուրս կենաց մերոց :
 Աւրախ եղաք փոխանակ աւուրցն ,
 յորս խոնարհ արարեր զմեզ , և ամա-
 ցըն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :
 Հայեա տէր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գոր-
 ծըս ձեռաց քոց , և առաջնորդեա
 որդւոց նոցա . եղիցի լոյս տեառն
 աստուծոյ 'ի վերայ մեր :
 Օգործս ձեռաց մերոց՝ ուղիղ արա
 'ի մեզ տէր , և զգործս ձեռաց մերոց
 յաջողեա մեզ :

Տունք ԺԿ :

ՍԱՂՄՈՍ Զ

Օրհնո-լի-ն գովո-լի-ան Դա-լի :

Ար բնակեալն է յօգնութիւն բարձ-
 րելոյն , ընդ հովանեաւ աստուծոյ
 յերկինս հանգիցէ :

Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես ,
 ապաւէն իմ աստուած , և ես յու-
 սամ 'ի նա :

Աս փրկեացէ զիս յօրոգայթէ որսու-
 ղին , և 'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :
 Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զբեզ . 'ի

հովանի թեւոց նորա յուսացից ։
 Արպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճըշ
 մարտութիւն նորա ։

Աչ երկիցես դու յերկիւզէ գիշերի ,
 և ոչ 'ի նեւեմէ՝ որ թռչի 'ի տուէ ։

Յիրէ որ շքի 'ի խաւարի , 'ի գայթակ
 զու թենէ գիւ ին 'ի հասարակ աւուր ։
 Կնկցին 'ի կողմանէ քու միէ հազարք ,
 և բիւրք ընդ աջմէ քու միէ , և առ
 քեզ ինչ ոչ մերձեցին ։

Ի այց միայն սչօք քովք հայեսցիս դու ,
 և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես ,
 զի դու տէր յոյս իմ ես ։

Օքարձրեալն արարեր քեզ ասլաւէն .
 զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք . և տան
 ջանք մի մերձեցին 'ի յարկս քս ։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
 վասն քո , 'ի պահել զքեզ յամենայն
 ճանապարհս քո ։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ ,
 զի մի երբէք հարցես զքարի զտան քո ։

Ի վերայ իժից և քարբից գնացես
 դու , և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
 և զվիշապն ։

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից
 զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ
 զանուէն իմ :

Կարդացէ առ իս , և ես լուայց նմա .
 և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա .
 երկայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից
 նմա զփրկութիւն իմ :

Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԱ

Սաղմոս օրհնութեան առոր շաբաթաց
 'ի Դաւիթ :

Բարի է խոստովան լինիլ տեառն , և
 սաղմոս տսել անուան քում բարձրել :

Պատմել առաւօտու զօղորմութիւնս
 քո , և զճշմարտութիս քո 'ի գիշերի :

Տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ , 'ի ձայն
 օրհնութեան գովել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս
 քո , և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծաւ

ցայց :

Արպէս զի մեծ են գործք քո տէր ,
 և յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Այր անղգամ զայս ոչ ծանիցէ, և
անմիտն զայս ոչ առնու ՚ի միտ:

Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ,
ի ծաղկիլ այնոցիկ՝ ոյք գործեն զա-
նօրէնու թիւն:

Սատակեսցին յաւիտեանս յաւիտե-
նից. և դու բարձրեալ ես յաւի-
տեանս տէր:

Օ ի ահա թշնամիք քո տէր, զի ահա
թշնամիք քս կորիցեն. ցրուեսցին ա-
մենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնու թիւ:
Ի արձր եղիցի որպէս միեղջերու ի եղ-
ջիւր իմ, և ծերու թիւն իմ ՚ի ձէթ
սրարարտու թեան:

Ետես ակն իմ ՚ի թշնամիս իմ, ոյք
յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ չարու-
թեամբ, ՚ի նոսա լուիցէ ունկն իմ:

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղ-
կեսցին. որպէս զմայրսն լիբանանու
բազումք եղիցին:

Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն, և
ի գաւիթս այ մերոյ ծաղկեսցին:

Եւս և բազումք եղիցին ՚ի ծերու-
թիւն սրարարտու թեան. գիրգք և

փափուկք եղիցին 'ի պատմել . ուղիղ
է տէր աստուած մեր , և ոչ գոյ 'ի
նմա անիրաւութիւն :

Տունք ժդ : Գորդայս խզ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ

Յառարն առաջին շաբաթն , յոր հասարակե-
յաւ երկիր . օրհնութիւն գովութեան Դաւիթ :

Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն
զգեցաւ . զգեցաւ տէր զօրութիւն ,
ընդ մէջ իւր էամ :

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սա-
սանեցի . պատրաստ է աթոռ քո , 'ի
սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :

Ըմբարձան գետք տէր , և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց . և յարիցեն
գետք 'ի գնացս իւրեանց :

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց , սքանչելի
եղեն զբօսանք ծովու :

Սքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս .
վկայուէց քոց մեք յոյժ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ,
ընդ երկայն աւուրս :

Տունք զ՝

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ.

Սաղմոս Դաւիթի . չորէն շաբաթուր :

Ըստուած վրէժխնդիր , նոր աստուած
վրէժխնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատես զերկիր . հաստ
զհատուցումն ամբարտաւանից :

Մինչեւ յերբ մեղաւորք տէր , մինչեւ
յերբ մեղաւորք պարծեցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւու թի .
խօսեցին ամենեքեան՝ ոյք դործեն
զանօրէնու թիւն :

Օ՛ ժողովուրդս քո տէր խոնարհ ա-
րարին , և զժառանգու թիւնս քո չար-
չարեցին :

Օ՛ այրին և զպանդուխտն սպանին ,
զորքն կտորեցին և ասացին . ոչ տե-
սանէ զայս տէր , և ոչ ՚ի միտ առնու
աստուած յակորայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց , և
անմիտք՝ մինչև յերբ ոչ առնուք ՚ի միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ին-
քըն ոչ լուիցէ , կամ որ ստեղծ զակն՝
ինքն ոչ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս , որպէս թէ ոչ
յանդիմանեսցէ , որ ուսուցանէ մար-
դոյ զգիտութիւն , տէր ճանաչէ ըզ-
խորհուրդս մարդկան , զի են ըն-
դունայնք :

Երանի՛ մարդոյ՝ զոր խրատես դու
տէր , և յօրինաց քոյ ուսուցանես
դու նմա :

Ցածուցանես դու նմա զաւուրս չա-
րութեան , մինչեւ փորեացի խորխու-
րատ մեղաւորի :

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր , և
զժառանգութի իւր ոչ առնէ անտես :

Սինչեւ դարձցին իրաւունք յարդա-
րութիւն , ընկալցին զնա տմենեքեան
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ո՞վ յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարաց .
կամ ո՞վ հաւասարեացի ինձ ՚ի վերայ
այնոցիկ , ոյք գործեն զանօրէնութի :

Եթէ ոչ տեսան օգնեալ էր ինձ , փո-
քըր մի եւս բնակեալ էր անձն իմ
ի դժօխս :

Թէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք
իմ , ողորմսւ թիւն քո տէր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մը-
խիթարութիւն քո ուրախ առնէր
զանձն իմ :

Այի հաւասարեացի քեզ աթոռ անօ-
րէնութեան , ո՛ր պատճառէ զվաստա-
կըս ընդդէմ հրամանի :

Որսացին զանձն արդարոյ , և զարիւն
անբից պարտաւոր առնէին :

Եւ զէւ տէր ասլաւէն իմ , աստուած
օգնական յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէ-
նութեան նոցա , և ըստ չարութեան
նոցա կործանեցէ զնոսա տէր աստ-
ուած մեր :

Տունք իա :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԴ

( ) Ընդ-Լի-ն Գոլ-Լի-ն Դա-Լի :

Եւ կայք ցնճասցուք ՚ի տէր , աղաղա-
կեցուք առ աստուած փրկիչ մեր :

Կանխեցուք առաջի նորա խոստովա-
նութեամբ , և սաղմոսիւք աղաղա-
կեցուք առ նա :

Ըստուած մե՛ծ է , և տէր թաղա-

Լոր մեճ ՚ի վերայ ամենայն երկրի :
 Ի ձեռս նորա են ամ տիեզերք երկրի ,
 և բարձրու թիւնք լերանց նորա են :
 Նորա է ծով՝ և նա արար զնա , և
 զցամաք ձեռք նորա ստեղծին :
 Եկոյք երկիրսպազցուք նմա . անկցուք
 և ըսցցուք առաջի տեառն արարչին
 մերոյ :

Նա ինքն է տէր աստուած մեր . մեք
 յողովուրդք ձեռին նորա , և խաչն
 արօտի նորա :

Եյսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք , մի՛
 խտտացուցանէք զսիրտս ձեր՝ որպէս
 ՚ի դառնութեան :

Յաւուրն փորձութեան յանապատին
 ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր , քըն-
 նեցին զիս , և տեսին զգործս իմ ըզ-
 քառասուն ամ :

Գանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և ա-
 սացի՝ միշտ մտորեալ են սրտիւք . և
 նոքա ոչ ծանեան զճանապարհս իմ :

Արպէս երգուայ ՚ի բարկութեան ի-
 մում , թէ մտցեն ՚ի հանդիստ իմ :

Տունք ժառ : Գորղայս Լ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Սաղմոս Դա-վի . Ի Ժամանակի զի Գաճարն
 շինեցաւ յեք Գերու-խեանն :

( ) օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն նոր .
 օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

( ) օրհնեցէք զտէր՝ և օրհնեցէք զա-
 նուն նորա . աւետարանեցէք օր ըստ
 օրէ զփրկու թիւն նորա :

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս նո-
 րա , յամենայն ժողովուրդս զսքան-
 ջելիս նորա :

Մեծ է տէր՝ և օրհնեալ է յոյժ . ա-
 հարկու է նա ՚ի վերայ ամ կաոց :

Ըմենայն կուռք հեթանոսաց դեւք
 են . այլ տէր զերկինս արար :

Խոստովանու թիւն և վայելչու թիւն է
 առաջի նորա . սրբու թի և մեծ վայել-
 չու թիւն ՚ի սրբու թեան նորա :

Մատուցէք տեառն տոհմք ազանց .
 մատուցէք տեառն զփառս և զպա-
 տիւ . մատուցէք տեառն զփառս ա-
 նուան նորա :

Եւ զի ստորագրա՛նք և մտէք ՚ի սրահս նորա . երկիրագրէք տեսան ՚ի դաւաճութեան նորա, և խառնեցի յերեսաց նորա ամենայն երկիր : Եւ զի հեթանոսս՝ թէ տէր թագաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհ զի մի սատանեացի . և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ : Աւրախ եղիցին երկինք, և ցնծացէ երկիր . զուարճացի ծով լըիւ իւրով . ցնծացեն դաշտք, և ամենայն որ է ՚ի նոսա :

Յայնժամ ցնծացեն ամենայն ծառք անտառի յերեսաց տեսան՝ զի գայ, և գայ նա ՚ի դատել զերկիր :

Դատէ զաթեղերս իրաւամբք, և զժողովուրդս ամ ճշմարտութիւն իւրով :

Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԶ

Սաղմոս ԴԻԻ . Ի Ժամանակի զի երկրն հասարակեցաւ :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Եւսկ և մէգ շուրջ են զնովաւ . յիրաւ
 ւուենս և յարդարութիւն ուղղեալ է
 ասթու նորա :

Հուր առաջի նորա գնասցէ , և սյ-
 րեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա :

Երեւեցան փայլատախուհիք նորա տիե-
 ղերաց . ետես՝ և սասանեցաւ երկիր :

Երկինք որպէս մամ հալեացին յերե-
 սաց տեսան , յերեսաց տեսան ամե-
 նայն երկիր :

Պատմեցեն երկինք զարդարութիւն
 նորա , և տեսցեն մամ ժողովուրդք
 զփառս նորա :

Եւսկեացեն ամենեքեան այք երկիր-
 պագանեն կուոց , և այք ստարծին ՚ի
 դրօշեալս իւրեանց :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն հրեշ-
 տակք նորա , զի լուաւ և ուրախ ե-
 ղեւ սիօն . և ցնծասցեն դստերք յու-
 գայ վասն իրաւանց քոց տէր :

Օ ՚ի դու բարձրեալ ես ՚ի վերայ ա-
 մենայն երկրի . յոյժ բարձրացար ՚ի
 վերայ ամենայն կուոց :

Ոյք սիրէք զտէր , ատեցէք զչարու-

Թիւն . սրահէ տէր զանձինս սրբոց
 իւրոց , 'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեա-
 ցէ զնոսա :

Լոյս ծագեաց արդարոց . ուղղոց սրբ-
 տից եղեւ ուրախու թիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի աէր . և
 խոստովան եղերուք յիշատակի սրբ-
 բու թեան նորա :

Տունք ժր :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Սաղմոս դաւիթի օրհնութեան :

(Օրհնեցէք զտէր յօրհնու թիւն նոր ,
 զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ
 սուրբ իւր :

Եցոյց տէր զփրկու թիւն իւր , առ աջի
 սողաց յայտնեաց զարդարու թի իւր :

Յիշեաց ողորմու թեամբ իւրով զյա-
 կոր , ճշմարտու թեամբ իւրով զսուռնն
 իսրայելի . և տեսին ամենայն ծագք
 երկրի զփրկու թիւն սատու ծոյ մերոյ :

Ղաղակեցէք առ տէր նմ երկիր . օրհ-
 նեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերոյ օրհնու թեամբ, օրհնու թեամբ և ՚ի ձայն սաղմոսաց :

Ի ձայն օրհնու թեան կռածոյ փողոյ, օրհնու թեամբ ցնծու թեամբ և ՚ի ձայն եղջեր փողոյ . աղաղակեցէք առաջի թագաւորին տեառն :

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա . և գետք ծափա հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Երինք ցնծասցեն առաջի տեառն, զի դոց զի հասեալ է տէր ՚ի դաւ տել զերկիր :

Դատէ զաշխարհս արդարու թեամբ, և զժողովուրդս իւր ուղղու թեամբ :
 Տունք Ժ : Գորդայս ԼԷ :

ՍԱԼՄՈՍ ԶԸ
 Սաղմոս Դաւիթի :

Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժողովուրդք . որ նստիս ՚ի բրավրէս, սասանեցաւ երկիր :

Տէր 'ի սիօն մեծ է, և բարձր է 'ի
 վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուանքում մե-
 ծի, զի ահաւոր և սուրբ է, և պատիւ
 թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն .
 զիրաւունս և զարդարութիւն յակո-
 բայ դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր .
 երկիր պագէք պատուանդանի օտից
 նորա զի սուրբ է :

Մովսէս և ահարոն երիցունք նորա .
 սամուէլ ընդ այնոսիկ, այք կարգան
 զանուն նորա :

Կարդային առ տէր և նա լսէր նոցա,
 և 'ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւնս նորա և ըզ-
 հրամանս զոր ետ նոցա :

Տէր աստուած մեր՝ դու լսէիր նոցա,
 աստուած՝ դու քաւիչ լինէիր նոցա .
 և վրէժինդիր 'ի վերայ ամենայն գոր-
 ծոց նոցա :

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր .
 երկիրպագէք 'ի լեառն սուրբ նորա ,

դի սուրբ է տէր աստուած մեր :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԹ

Սաղմոս խոսարձանո-թեան Դա-թի :

Աղաղակեցէք առ տէր ամենայն եր-
կիր . ծառայեցէք տեառն ուրախու-
թեամբ :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ .
ծաներուք՝ զի նա է տէր ԹՃ մեր :
Նա արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք
Ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա :

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութեամբ , և օրհնութեամբ ՚ի
յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն , և օրհ-
նեցէք զանուն նորա :

Քաղցր է տէր , յաւիտեան է ողոր-
մութիւն նորա . ազգէ մինչև յազգ է
ճշմարտութիւն նորա :

Տունք Դ :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ
Սաղմոս Դավիթ :

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից զքեզ տէր . սաղմոս սասցից և ՚ի միտ առից :

Ճանապարհ ամբիժ մինչեւ եկեօցեաւ իս . զի գնացի ես յամբժու թեան սրտի իմոց ՚ի մէջ տան իմոց :

Ոչ եղի առաջի աչաց իմոց զիրօս անիրաւութեան . ոյք առնէին զանօրէնութիւն , ասեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրտիւ . խոտորեալ յինէն անզգամին , և ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր քաղտ զընկերէ իւրմէ , զնաբացէ ՚ի բաց հալածէի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք և ագահ սրտիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Ընք իմ ՚ի հաւատացեալս երկրի , զինացին նոքա ընդ իս :

Որ գնայր ՚ի ճանապարհ ամբիժ , նապաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր ՚ի մէջ տան իմոց՝ որ առ-

նէր զամբարտաւանութիւն . որ խօսէր զանիրաւութիւն , չէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց իմոց :

Ինք առաւօտս ստանանէի զամենայն մեղաւորս երկրի . զի տատակեցից ՚ի քաղաքի տեառն զամենեւեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Տունք Վ : Գորգայս իդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ

Ըշօ՛ն ուրիշ . իբրեւ յանձրասցի՝ առաջի տեառն սփռեացէ զնորոգածս իւր :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց , աղաղակ իմ առ քեզ եկեացէ , և մի գարձուցաներ զերեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոց խանարհեցս առ իս զունկն քո . յորում աւուր հարդամ առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպասեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ , և ոսկերք իմ որպէս խախ չորացան : Հարաց ես որպէս խոտ՝ և ցամաքե-

ցաւ սիրտ իմ, մաւացայ ուտել ըզ-
 հաց իմ 'ի ձայնէ հեծու թեան իմոյ :
 Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ, նմա-
 նեցայ հաւալասան անապատի :
 Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, արք-
 նեցայ և եղէ ես որպէս ճնճղուկ
 միացն 'ի տանիս :
 Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
 նապաղ, և գովիչք իմ ինև երդնուին :
 Օմոխիր որպէս զհաց կերի, և զլմ-
 պելին իմ արտասուօք խառնեցի :
 Յերեսաց բարկու թեան սրտմաու-
 թեան քո, զի դու բարձրացուցեր,
 և խոնարհեցուցեր զիս :
 Լուրբք իմ որպէս հովանի անցին, և
 ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :
 Դու տէր յաւիտեան կրաս, և յիշա-
 ստակ քոյ ազդէ մինչեւ յազգ :
 Դու յարուցեալ գթացիս 'ի մերաց
 սիծի, ժամանակ գթալոյ նորա հա-
 սեալ է ժամ :
 Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս
 նորա, և 'ի հողս նորա գթացին :
 Երկիցեն հեթանոսք յանու անէ քու մ

մէ , և ամենայն թագաւորք երկրի
 'ի փառաց քոց :

Շինէ տէր զսիօն . և երեւեսցի փա-
 ռօք իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և
 ոչ արհամարհեաց զխնդրուածս նոյ :

Վրեացի այս յազգ յայլ . ժողովուրդ
 զոր ստացեալ է , օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբու-
 թենէ իւրմէ . տէր յերկնից յերկիր
 հայեցաւ :

Եւսել զհեծու թիւն կապելոց , և ար-
 ձակել զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն , և
 զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ :

Ժողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին . և
 թագաւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապար-
 հի զօրութեան իւրոց . զնուազութի
 աւուրց իմոց ասա ինձ , և մի համեք
 զիս 'ի կէս աւուրց իմոց . զի ազգէ
 յազգ են ամք քո :

Եւկղբանէ տիր զհիմունս երկրի հաստաւ
 տեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք են :

Նորա անցանեն, և դու կաս և մնաս
յաւ խտեան :

Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշեցին,
և որպէս զվերարկուս փոխեցես ըզ-
նոսա, և փոխեցին :

Բայց դու նոյն ինքն ես, և ամբ քո
ոչ անցանեն, որդիք ծառայից քոց
բնակեցին ՚ի նմա, և զաւակի նոցա
յաւ խտեան յաջողեցի :

Տունք իդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ

Սաղմոս Դաւիթի :

( ) Բնեա անձն իմ զաէր, և ամենայն
ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

( ) Բնեա անձն իմ զաէր, և մի մոռա-
նար զամենայն աուրս նորա :

Մ քաւէ զմեզս քո, բժշկէ զամենայն
հիւանդու թիւնս քո :

Ս' փրկէ յապականու թենէ զկեանս
քո, պսակէ զքեզ ողորմու թեամբ
և զթու թեամբ :

Ս' ընու ՚ի բարու թենէ զցանկու թիւն
քո, նորոգեցի որպէս արծուոյ մանկ
կու թիւն քո :

Լուսնէ սղորմու թիւնս տէր, և իրա
 ւունս ամենայն զսկեւոց:

Եւցոյց տէր զճանապարհս իւր մովտէ
 սի, և սրբւոցն խորայէլն զկամս իւր:

Կթած սղորմած է տէր, երկայնա
 միտ և բազում սղորմ:

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և ոչ
 յաւիտեան սրահէ սխա:

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր,
 և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում
 հատոյց մեզ:

Եւլ որպէս քարձր են երկինք յերկրէ,
 այնպէս զօրացոյց տէր զսղորմութիւն
 իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմը
 տից, այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ զա
 նօրէնութիւնս մեր:

Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց
 իւրոց, այնպէս գթասցի տէր յեր
 կիւղածս իւր:

Օ ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր,
 և յիշեաց թէ հոյ եմք:

Մարդոց ոմ խոսոյ են աւուրք իւր,
 որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղիկ:

Շնչէ՛ ՚ի նմա հողմ, և ոչ է՛ և ոչ եւս
 երեւի տեղի նորա :

Ի այց ողորմութիւն տեսան մնայ յաւ-
 շիտեանս յաւիտենից ՚ի վերայ եր-
 կիւղածաց իւրաց, և արդարութիւն
 նորա յորդուոց մինչեւ յորդիս :

Այք պահեն զուխտս նորա, յիշեն
 զպատուիրանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթու-
 իւր . արքայութիւն նորա ամենեւ-
 յուն ասիւի :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք
 նորա՝ հզօրք զօրութեամբ, սք առ-
 նէք զքան նորա ՚ի լեւել ձայնի պատ-
 գամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք
 նորա, պաշտօնեացք և արարողք կա-
 մաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամ գործք նորա, զի
 ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն
 նորա, օրհնեա տնձն իմ զտէր :

Տունք իւր : Գորդայս իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ.

Սաղմոս Դաւիթի . ՚ի վերայ աշխարհագործ
արարածոց :

( ) Եհնեսա անձն իմ զտէր . տէր աս-
տուած իմ մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանու թիւն և մեծ վայելչու թի
զգեցար , արկեալ զլոյս որպէս զօթոյ .

ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան , և
արկեր ՚ի վր ջուրց զվերնայարկս նորա :

Ո՛րնէ յամպս զգնացս իւր , և չքի
նա ՚ի վերայ թեւոյ հողմոց :

Ո՛րար զհրեշտակս իւր հագիս , և
զպաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ հաս-
տատու թեան իւրոյ , զի մի սասա-

նեացի յաւիտեան :

Խորք որպէս զգետս վերարկու է նր .
՚ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն , և ՚ի ձայ-
նէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :

Ելանեն լեռնանան և իջանեն դաշ-
տանան , ՚ի տեղի յոր հաստատեցեր
զնոսա :

Սահման եղեր՝ և ոչ անցանեն, և ոչ
եւս դառնան ՚ի ծածկել զերկիր :

Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս,
՚ի միջոյ լերանց գնասցեն ջուրք :

Արբուցանել զամենայն գաղանս վայ-
րի . յադեցցին յիւրք ՚ի ծարաւս իւ-
րեանց :

Լնդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն,
և ՚ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւ-
րեանց :

Արբուցանէ զլերինս ՚ի շտեմարանաց
իւրոց . ՚ի սղաղոյ դործոց իւրոց լցցի
երկիր :

Բուսուցեր զխոտ ՚ի լերինս, զդարա-
րի ՚ի ծառայու թիւն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ
տանէ . իւզ զուարթ, և հաց հաս-
տատէ զսիրտ մարդոյ :

Յագեցցին ծառքն անտառի, և մայր-
քրն լիբանանու՝ զորս դու անկեցեր :

Լնդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն,
և բոյն արագ լի ապաւէն է նոցա :

Երկնք բարձունք են եղջերուաց, և
վէմք արաւ էնք հաղաստակաց :

Արարե՛ր զլուսին մի ժամանակի . արե-
գակն ծանեալ զժամ մտանեւոյ իւրոյ :

Արարե՛ր զհաւար՝ և եղև գիշեր . ՚ի
նմա գնան մի գազանք անտառի :

Կորիւնք առ իւծուց մունչեն և յա-
փշտակեն , և խնդրեն յատուծոյ ըզ-
կերակուրս իւրեանց :

Ի ծագել արեւու ժողովին , և ՚ի մօ-
րիս իւրեանց դադարին :

Ելանէ մարդ ՚ի գործս իւր , և ՚ի վա-
տակս ձեռաց իւրոյ մինչեւ յերեկոյ :

Արպէս զի մեծ են գործք քստէր ,
զմի ինչ իմաստու թեամբ արարեր . և
չցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Այս ծով մեծ և անդորր . ՚ի սմա են
սողունք , որոց ոչ գոյ թիւ . գազանք
մեծամեծք և մանուկք , ՚ի սմա և
նաւք գնան . վիշտայն զոր ստեղծեր
խաղալ նովաւ :

Ամենեքեան քեզ սպասեն , և դու-
տաս զկերակուր նոցա ՚ի ժամու :

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բանաս
զձեռն քո , և կերակրես զամենեւեան
կամօք քովք :

Գարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ՛ ,
 և խռովին . հանես զոգի 'ի նոցանէ ,
 սրակասին և 'ի հոգ դառնան :
 Առաքես զոգի քո և ստանաս զնոսա ,
 և նորոգես զերեսս երկրի :
 Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան . և
 տէր ուրախ եղիցի յարարածս իւր :
 Ա՛հայի յերկիր , և աայ դողալ սմա .
 մերձեցի 'ի լերինս , և ծխեցին :
 Օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ . սաղմսս
 ասացից այ խնոյ մինչեւ եմ ես :
 Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ .
 և ես ուրախ եղէց 'ի տէր :
 Պահասեցին մեղաւորք յերկրէ , և
 ամբարիշտք մի եւս գացին 'ի նմա .
 օրհնես անձն իմ զտէր :

Տունք ԼԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ

ԼԵՂ-ԻՍ :

Խոստովան եղերուք տեառն՝ և կար-
 դացէք զանուն նորա . և պատմեցէք
 'ի հեթանոսս զգործս նորա :
 Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա .

սրատմեցէք զամ սքանչելիս նորա , և
 գովէցարուք յանուն սուրբ նորա :
 Աւրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ այք
 խնդրեն զտէր . խնդրեցէք զտէր՝ և
 հզօրք եղերուք . և խնդրեցէք զերեսս
 նորա յամենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զորս ա-
 րար . զարուեստս և զիրաւունս բե-
 րանոյ նորա :

Օյաւակք արբահամեան ծառայք նր՝
 որդիք յակօբայ ընտրեալք նորա :

Նա ինքն է տէր աստուած մեր . յա-
 մենայն երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւխտենից զուխտ իւր , և
 զքանն՝ զոր սրատուիրեաց մինչեւ ՚ի
 հազար ամ :

Օուխան զոր եդ ընդ արբահամու .
 և զերդումն իւր ընդ իսահակայ :
 Հաստատեաց առ յակօբ զհրաման
 իւր , և առ իտրայէլ զուխտ իւր յա-
 ւխտենից :

Ըսէ , ձեզ ասց զերկիրն քանանու ,
 զվիճակ ժառանգութեան ձերոյ :

Օի էին նորա թուով սակաւք նը-

Լազք և սլանդուխտք 'ի նմա :
 Լնցին նորա ազգէ յաղգ , 'ի թագա-
 ւորութենէ 'ի ժողովուրդ յայլ :
 Այլ եթող մարդկան մեղանչել նոցա . և
 կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :
 Ս'ի մերձենայք ասէ՝ յօժեալս իմ , և
 'ի մարգարէս իմ մի մեղանչէք :
 Կոչեաց սով յերկիր նոցա , և զամե-
 նայն զօրութիւն հացի երեկ :
 Լաւքեաց առաջի նոցա այր . 'ի ծա-
 ռայութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :
 Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս նի .
 և էանց ընդ երկաթ անձն նորա :
 Սինչեւ եկեացէ բան նորա . և բան
 տեսուն փորձեաց զնա :
 Լաւքեաց թագաւորն և ելոյճ զնա .
 իշխան ժողովրդեան եթող զնա :
 Կայոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխանն
 'ի վերայ ամ ստացուածոց իւրոյ :
 Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն .
 և զձերս նոցա իմաստունս արասցէ :
 Լմուտ իսրայէլ յեգիպտոս . և յակօր
 սլանդխտեցաւ յերկիր քամայ :
 Լճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօ-

բացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :
 'Իարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողովուրդ իւր , և 'ի նենգել զճառայս
 իւր :

Առաքեաց զմովսէս ճառայ իւր , և
 զահարոն ընտրեալ իւր :

Եւ նոցա զքան նշանաց իւրոց , և
 զարուեստս իւր յերկիր քամայ :

Առաքեաց զխաւար՝ և խաւարեցոյց
 զնոսա , զի դառնացուցին զքան նորա :

'Իարձոյց յարիւն զգեաս նոցա , և
 սպան զամենայն ձկուես նոցա :

Եւաց յերկիր նոցա գորտ , և 'ի շտեմարանս
 թագաւորաց նոցա :

Ասաց՝ և եկն շանաճանճ՝ և մծեխ ընդ
 ամենայն սահմանս նոցա :

'Իարձոյց զանձրեւս նոցա 'ի կարկուտ .
 և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

Եւհար զայգիս և զթզենիս նոցա , և
 փշրեաց զամենայն ճառս սահմանաց
 նոցա :

Ասաց՝ և եկն մարախ , և խառնիճ՝
 զի ոչ գոյր նոցա թիւ :

Եւկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա , և

ստրառեաց զամենայն պտուղ անդոյ
նոցա :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա :

Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով .
և ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :
Սւրախ եղեւ եգիպտոս ընդ երանել
նոցա . զի անկաւ ահ տեառն 'ի վերայ
նոցա :

Սփռեաց ամոզ՝ հալանի առնել նոցա
'ի սուէ . և հրով լոյս տայր նոցա 'ի
գիշերի :

Խնդրեցին՝ և եկն լորամարգի . և հա
ցիւ երկնից լոյց զնոսա :

Եհար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք , և
գնացին գետք ընդ անջրդիս :

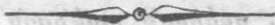
Յիշեաց զբան իւր սուրբ , որ ընդ
աբրահամու ծառայի իւրոյ :

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութք ,
և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :

Ետ նոցա զգաւ առս հեթանոսաց . 'ի
վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց
զնոսա :

Օ ի սրահեացեն զվկայու թիւնս նորա,
 և զօրէնս նորա խնդրեացեն :

Տունք խոյ : Գորղայս հը :

ՍԱՂՄՈՍ ճԵ

Օրհնո-նի-ն սաղմոսաց Դա-նի :

Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի
 քաղցր է . զի յաւիտեան է ողորմու-
 թիւն նորա :

Ո՞ խօսեսցի զղօրութիւնս տեառն .
 լսելի արասցէ զամենայն օրհնութիս
 նորա :

Երանի՛ ոյք սրահեն զիրաւունս , և
 առնեն զարդարութիւն յամ ժամ :

Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողո-
 վրդեան քոյ , և այց արա մեզ ՚ի փր-
 կու թեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտ-
 րելոց քոց . ուրախ եղիցուք մեք յու-
 րախութիւն ազգի քոյ , և գովիցուք
 մեք ՚ի ժառանգութեան քում :

Սեղաք մեք ընդ հարսն մեր , անօրի-
 նեցաք և յանցեաք :

Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան
զսքանչելիս քո , և ոչ յիշեցին զբա-
զում ողորմութիւնս քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն իւ-
րեանց ընդ ծով կարմիր , փրկեաց ըզ-
նոսա վասն անուան իւրոյ , զի ծանի-
ցեն զզօրութիւնս նորա :

Սաստեաց 'ի ծով կարմիր' և ցամա-
քեցաւ . առաջնորդեաց նոցա ընդ
անդունդս որպէս ընդ անապատս :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց
նոցա , և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց
Թշնամեաց նոցա :

Օւսմկեաց ծով զնեղիչս նոցա , և մի
'ի նոցանէ ոչ ասլրեցաւ :

Հաւատացին բանի նորա , և օրհնե-
ցին զօրհնութիւնս նորա :

Վաղվաղեցին և մոռացան զգործս նո-
րա , և ոչ անապցին խօրհրդոց նորա :

Յանկացան զցանկութի յանապատի ,
և փորձեցին զաստուած յանջրդի :

Եւ նոցա զինդրուածս նոցա , առա-
քեաց զլիութիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զմովսէս 'ի բանակի ,

և զհաճարոն սուրբ տեառն :
 Բայցաւ երկիր և եկուլ զգաղան , և
 ծածկեաց զբանական զարիրոնի :
 Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա , և
 բոց մաշեաց զմեղաւորս :
 Արարին զորթն 'ի քորեք , և երկիր
 սլագին սլատկերի , և փոխեցին զփա-
 ալս իւրեանց 'ի նմանու թիւն որթու
 խոտակերի :
 Սուտցան զսփ կենտրարն իւրեանց ,
 որ արար զմեծամեծս յեգիպտոս , և
 զսքանչելիս իւր յերկիր քամայ , և
 զահ իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն :
 Ասաց սատակել զնոսա , եթէ ոչ մով-
 սէս ընտրեալն կայր առաջի նոցա :
 Իարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկու-
 թիւն նորա , զի մի սատակեցին նոքա :
 Անարգեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ
 հաւատացին բանի նորա :
 Տրանջեցին 'ի բանակս իւրեանց , և
 ոչ լուան ձայնի տեառն :
 Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա ,
 հարկանել զնոսա յանապատի :
 Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթաւ

նոսս . ցրուեցի զաւակ նոցա ընդ
գաւառս :

Պղծեցան նորա 'ի բէլիեգովը , զի կե-
րին զղոհեալ և զմեռելոսի :

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց .
և յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :

Լ'դա եկաց 'ի մէջ փենէհէս , քառեաց
և արգելու մահ . համարեցաւ նմա

յարգարու թիւն ազգէ յազգ մինչեւ
յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ջուրցն
հակառակու թէ . չարչարեցաւ մով-

սէս վասն նոցա , զի գառնացուցին
զհոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և
ոչ սատակեցին զազգն՝ զոր տսաց նո-

ցա տէր :

Խտռնակեցան ընդ հե թանոսս , և ու-
սան զգործս նոցա . ծառայեցին կռոց

նոցա , և եղև նոցա 'ի գայթակ-
ղութիւն :

Օրհնեցին զուստերս և զզստերս իւ-
րեանց դիւաց , և հեղին զտրիւն ամ-

բիծ :

Արիւն ուստերաց և դատերաց իւրեանց՝ զոր զօհեցին կռոյն քանանու :
 Շաղախեցաւ երկիր յարե՛նէ նոցա ,
 և պղծեցան ՚ի գործոց նոցա , զի սու
 ռընկեցան ՚ի գնացս իւրեանց :
 Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր ՚ի
 վերայ ժողովրդեան իւրոյ , և գարշեցոյց
 զժառանգութիւն իւր յոյժ :
 Կատնեաց զնոսա ՚ի ձեռս հեթանոսաց .
 տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց ,
 և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա .
 և խնարհ եղին ՚ի ներքոյ ձեռաց նոցա :
 Բազում անգամ փրկեաց զնոսա , և
 նոքա դառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդ
 զրս իւրեանց , և կորացան յանօրէն
 նու թեան իւրեանց :
 Հայեցաւ տէր ՚ի նեղութիւնս նոցա ,
 ՚ի լսել ձայնի աղօթից նոցա :
 Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըսա
 բազում ողորմութեան իւրում . և
 ետ զնոսա ՚ի դժութիւնս առաջի ա
 մենայն գերջաց նոցա :
 Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր . և

ժողովեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :
 Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբ-
 քոյ , և սպարձեսցուք յօրհնութիս քո :
 ( ) Բհնեալ տէր աստուած իսրայէլի ,
 յաւիտեանս յաւիտենից :
 Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն ,
 եղիցի եղիցի :
 Տունք իդ :

Կանանս Գ. սբղայս է : Սաղմս Ժէ : Տունս յԺդ :

Ա Ղ Օ Թ Վ

Եղիցի արքայի հրէասպանի , 'ի ժամանակի
 յորում հիւանդացաս , և յարեա 'ի հիւան-
 դոմբենէ իւրի :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց
 իմոց , թէ գնացի ես 'ի դրունս դը-
 ժոխոց :

Թողի զամենայն յետին իմ , և ասացի՝
 թէ այլ ոչ եւս տեսից զփրկու թիւն
 տեառն յերկրին կենդանեաց , և ոչ
 եւս տեսից զմարդ բնակչօք իւրովք
 հանդերձ :

Պահասեցայ ես յազգատահմէ իմմէ .
այսուհետեւ թողի լքի զամենայն ըղ-
կեանս իմ :

Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ,
որպէս զայն՝ որ քակէ զտաղաւար . և
եղէ ես որպէս զօտայն սատարաց
մերձ ՚ի հատանիլ :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յա-
ռաւօտէ որպէս ՚ի ձեռս տռիւծու .
այնպէս խորտակեաց մանրեաց զոս-
կերս իմ, զի յառաւօտէ մինչ ՚ի գի-
շեր մատնեցայ :

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճշեցի, որ-
պէս զազաւնի՝ այնպէս մնչեցի, զի
նուաղեցան աչք իմ ՚ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր աս-
տուած իմ՝ որ փրկեաց զիս, և փա-
րատեցոյց յինէն զցաւս անձին իմոյ :
Տէր, վասն այսորիկ սրաւմեցաւ քեզ .
զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր
զհոգի իմ . մխիթարեցայ և կեցի :

Եհա ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դառ-
նութիւն իմ . փրկեցեր զանձն իմ,
զի մի կորեացյ . և ընկեցեր յետոյ

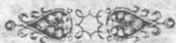
զամենայն զմեզս իմ :

Օ ի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս են , խոստովան առնին առ քեզ . և ոչ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ . և ոչ յուսասցին ՚ի ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան , ոյք իջանեն ՚ի դժոխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր . որպէս և ես այսուհետեւ մանկունս ճնայց , որք սրատեսցեն զարդարութիւնս քո՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Ես ոչ եւս դադարեցից օրհնել ըզքեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս կենաց իմոց՝ յանդիման տաճարիդ աստուծոյ :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆԻ

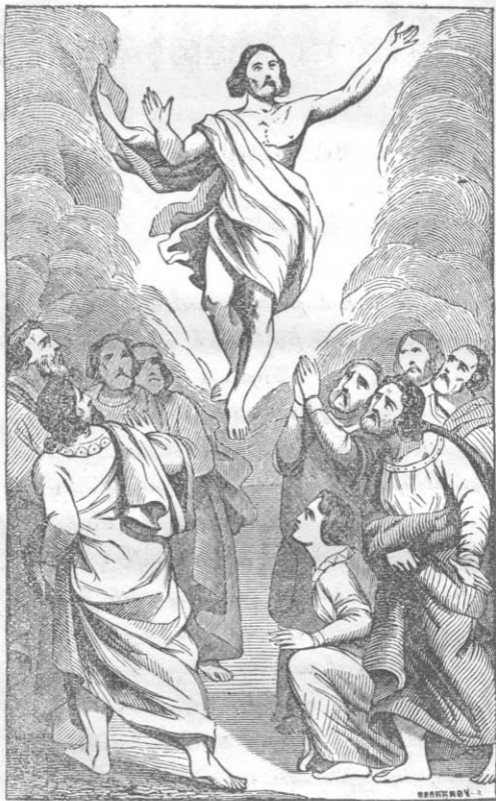
Յոյս կենդանութեան, յոյս և ապա-
ւէն փրկութեան տէր յիսուս փրկիչ,
փրկեա և փարատեցո զճաւս անձին
իմոյ :

Մարդասէր տէր, լիան սրբուհւոյ
անարատի մօր քոյ և կուսի, և լիան
խաչի քո սրատուականի, տէր ընկալ
զազաչանս մեր, և կեցո զմեզ :

Օ չարոյն և զաշօխ ՚ի վերջն երկինք սրատ-
մեն կանոնին Գպրեա ՚ի 85 երեսն :

ՍԱՀՄՈՍ ՃԶ

ԱԷԼԻՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղ-
ցրը է, զի յաւիտեան է ողորմու թիւն
նորա :

Ասացեն փրկեալք տեառն, զորս փրկ-
կեաց 'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Յամենայն գաւառաց ժողովեաց ըս-
նոսա, յարեւելից և յարեւմտից, 'ի
հիւսիսոց և 'ի ծովէ :

Մոլորեցան նոքա յանապատի յանջր-
դի ճանապարհի, և քաղաք բնակու-
թեան ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան, և անձինք
նոցա 'ի նոսին նուաղեցան :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
իւրեանց, և 'ի վշտաց նոցա փրկեաց
զնոսա :

Առաջնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ
 ուղիղ, զի երթիցեն 'ի քաղաք բնա-
 կութեան իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմու-
 թեանց նորա, և սքանչելեաց նորա
 որդիք մարդկան :

Օ, 'ի յապեցոյց զանձինս քաղցեալս,
 և զանձինս կտրօտեալս լի արար բա-
 րու թեամբ :

Ոչք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ըստ-
 ւերս մահու, կապեալ էին յաղքա-
 տութեան որպէս յերկաթս :

Օ, 'ի դառնացուցին զբանն աստու-
 ծոյ, և զխորհուրդս բարձրելոյն բար-
 կացուցին :

Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոյ սիրտք նոցա .
 տկարացան և ոչ ոք էր՝ որ օգնէր նոց :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան
 իւրեանց : 'ի վշտաց նոց եհան զնոսա :

Փրկեաց զնս 'ի խաւարէ և 'ի ստուե-
 րաց մահու, և խղեաց զկապանս նոց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմու-
 թեանց նորա, և սքանչելեաց նորա
 որդիք մարդկան :

Օ ի փշրեաց զգրունս սղնձիս , և ըզնիգս երկաթիս խորասկեաց :

Օ գնեաց նոցա ՚ի ճանապարհի անօրէնութեան իւրեանց . զի վասն մեզաց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց գարչէին սիրաքնոցա . մերձեցան մինչեւ ՚ի գրունս մահու :

Մըազակեցին առ տէր ՚ի նեղութեան իւրեանց , ՚ի վշտաց նոցա ասրեցոյց զնոսա :

Մասքեաց զբան իւր և բժշկեաց ըզնոսա , և փրկեաց զնոսա յապակա նութենէ իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն օղորմութեանց նորա , և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Մատուցեն նմա սպասարագ օրհնութեան , և սպտմեացեն զգործս նորա ցնծութեամբ :

Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւուք , և անէին զգործս ՚ի ջուրս բազումս :

Նսքա տեսին զգործս տեառն , և զսքանչելիս նորա ՚ի խորս անդնդոց :

Արար զանապատն 'ի ճահիճս ջուրց, և
 զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս ջուրց :
 Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շե-
 նեցին քաղաք բնակութե՛ն իւրեանց :
 Արեցին արտս և տնկեցին այգիս , և
 արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :
 ( ) Բնեաց զնոսա՝ և բաղմացան յոյժ .
 և անասունք նոցա ոչ նուազեցան :
 Նուազեցան նոքա և չարչարեցան 'ի
 նեղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :
 Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխա-
 նաց նոցա . մոլորեցոյց զնոսա յանա-
 պատի և ոչ 'ի ճանապարհի :
 ( ) Գնեաց տնանկին յաղքատութեան .
 և առաջնորդեաց որպէս խաչին ազ-
 գի նոցա :
 Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին . և
 ամենայն անօրէն խոցէ զբերան իւր :
 Ա՛յ է իմաստուն՝ որ պահեացէ զայս ,
 և 'ի միտ առցէ զողորմութիս տեառն :

Տունք իբ :

Արար զանապատն 'ի ճահիճս Զուրց, և
 զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս Զուրց :
 Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շի-
 նեցին քաղաք բնակութե՛ն իւրեանց :
 Վարեցին արտս և տնկեցին այգիս , և
 արարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :
 ( ) Բնեաց զնոսա՝ և բաղմացան յոյժ .
 և անասունք նոցա ոչ նուազեցան :
 Նուազեցան նոքա և չարչարեցան 'ի
 նեղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :
 Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխա-
 նաց նոցա . մտորեցոյց զնոսա յանա-
 պատի և ոչ 'ի ճանապարհի :
 ( ) Գնեաց տնանկին յաղքատութեան .
 և առաջնորդեաց որպէս խաչին ազ-
 գի նոցա :
 Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին . և
 ամենայն անօրէն խոցէ զբերան իւր :
 Ա՛յ է իմաստուն՝ որ պահեացէ զայս ,
 և 'ի միտ առցէ զողորմութիս տեառն :

Տունք իբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԵ

Օրհնո-թի-ն Սաղմոսաց Դա-թի :

Պատրաստ է սիրտ իմ տատուած ,
պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղ-
մոս տսել . քեզ փառօք իմովք :

Չարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմո-
սիւք և օրհնութեամբ , և ես զար-
թեաց տառաօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
տէր , և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմու-
թիւն քո , մինչեւ յամպս է ճշմար-
տութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ան , և
յամենայն երկրի են փառք քո :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո , կեցո
աջով քոյ՝ և լուր մեզ :

Մտուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ
իւրմէ , բարձր եղէց՝ բաժանեցից
զսիւքէմ , և զհովիտսն յարկաց չա-
փեցից :

Իմ է գաղսցադ՝ և իմ է մանատ ,
եփրեմ հզօրիչ դլսոյ իմոյ :

Յուդոյ թագաւոր իմ, մովաք աւա-
զան յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և
ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :

Մտարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ
ով առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ յե-
դովմէ :

Եթէ ոչ դու աստուած, որ մերմե-
ցեր զմեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ
զորս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութե,
զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն, և
նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

Տանք ժո :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ

Ի հապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Ըստուած օրհնութեան իմոյ մի լը-
ռեր, զի բերան մեղաւորի՝ բերան
նենգաւորի բացաւ 'ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւո-
րաւ, և բանիւ ստերութեան սյա-
շարեցին զիս :

Մարտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց
 փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս ,
 այլ ես յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ շար փոխանակ ընդ
 բարւոյ , ատելութիւն փոխանակ սի-
 րոյ իմոյ :

Կացո 'ի վերայ նորա մեղաւոր , սա-
 տանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատա-
 պարտեալ , և աղօթք նորա 'ի մեղս
 դարձցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազ , և զայ-
 ցելութիւն նորա զայն այլ տարցէ :

Եղիցին որդիք նորա որք , և կինն նո-
 րա սյրի . սահեացին փոփոխեացին .
 որդիք նորա մուրողք եղիցին , և ել-
 ցեն 'ի բնակութենէ իւրեանց :

Քննեացէ փոխատու զամենայն ինչս
 նորա , և յափշտակեացեն օտարք ըզ-
 վաստակս նորա :

Այլ գոցի օգնական նմա . և մի ոք ո-
 շորմեացի 'ի վերայ որքոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա 'ի սատակումն ,
 և յազգէ ջնջեացի անունն նորա :

Յիշեացին մեզք հօր նորա առաջի
տեառն . և մեզք մօր նորա մի ջըն-
ջեացին , և եղիցին առաջի տեառն
յամենայն ժամ :

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա ,
փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել զօ-
ղորմութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ .
սպանանել զայն , որ խոնարհ է սրտիւ :
Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ոչ
կամեցաւ զօրհնութիւն , հեռի եղի-
ցի ՚ի նմանէ :

Օգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ .
մտցէ որպէս ջուր ՚ի փոր նորա , և որ-
պէս ձէթ ընդ ոսկերս նորա :

Եղիցին նմա որպէս հանդերձ՝ զի ա-
գանի , որպէս գօտի՝ որ ածի հանա-
պաղ ընդ մէջ :

Լ. 10 գործ է այնոցիկ , այք չարախօս
կային զինէն առ տէր , և այք խօսէին
չար զանձնէ իմմէ :

Լ. 11 գուռ տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ
տնուան քու՛մ , զի քաղցր է սղորմու-
թիւն քո . և փրկեսս զիս , զի աղքատ

և անանկ եմ ես :

Ահա իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում .
և ես որպէս սառեր 'ի խռսափիլ
իմում սրահասեցայ , և թօթափեցայ
որպէս մարտիս :

Օ՞ուճնկք իմ տկարացան 'ի պահոյ , և
մարմին իմ այլադուճեցաւ յիւզոյ :

Եղէ ես նախատ նոցա , տեսին զիս՝ և
չարժեցին զգլուխս իւրեանց :

Օ՞չնեա ինձ տէր անձ իմ , և փրկեա
զիս ըստ ողորմութեան քում :

Օ՞անիցեն զի ձեռն քո այս է , և դու
տէր արարեր զայս :

Նորա անիծանեն , և դու օրհնեսցես .
ոյք յարուցեալ են 'ի վերայ իմ , զա
մօթ կրեսցեն . այլ ծառայ քո ուրախ
եղիցի 'ի քեզ :

Օ՞գեցցին զամօթ՝ ոյք չարախօս կային
զանձնէ իմմէ , և արկցեն որպէս կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Եւ յի ես խոստովան եղէց առ տէր
յոյժ բերանով իմով . և 'ի մէջ բազ
մաց օրհնեցից զքեզ :

Օ՞ի եկաց նա ընդ աջմէ անանկին , 'ի

փրկել զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն
 զանձն իմ :
 Տունք իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ.

Ի հապարած . Սաղմոս դաւիթի :

Լսաց տէր ցատեր իմ, նիստ ընդ աջ
 մէ իմմէ, մինչեւ եգից զթշնամիս քո
 սլատուանդան ստից քոց :

Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ
 քեզ տէր՝ ի սիօնէ, և տիրեսցես դու
 ի մէջ թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան .
 ի վայելչութիւն սրբոց քոց
 յարգանդէ յառաջ քան զարուսեսակ
 ձնայ զքեզ :

Երգուաւ տէր՝ և ոչ եւս զըջացի,
 թէ դու ես քահանայ յաւիտեան՝
 ըստ կարգին մեղքիսեղեկի, և տէր
 ընդ աջմէ քումմէ :

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան
 զթագաւորս . դատէ զհեթանոսս, և
 բազում առնէ զհարուածս . և խոր-
 տակեսցէ զգլուխս բազմաց յերկրի :

Օրու զիսա 'ի Ճանապարհի արբուսցէ .
վասն այսորիկ և բարձր արասցէ ըզ-
գլուխս :

Տունք զ : Գորղայս իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺ

ԸՆԷԼ-ԻՄ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով
սրաիւ իմով . 'ի խորհուրդս ուղղոց
'ի ժողովուրդս մեծ են գործք տեսան ,
և քննեալ են յամենայնի կամք նորա :
Խոստովանութիւն և վայելչութի են
գործք նորա . արդարութիւն նորա
մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց
ուղղոց . ողորմած գթած է տէր , կե-
րակուր տայ երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխա իւր .
զղօրութիւն գործոց իւրոց պատուի-
րեաց ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթա-
նոսաց . և գործք ձեռաց նորա՝ ար-
դարութիւն և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի պատ-
ուիրանք նորա . հաստատեալ են յա-
ւխտեանս յաւխտենից . արարեալ են
ճշմարտութեամբ և ուղղութեամբ :
Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողովըր-
դեան իւրում . պատուիրեաց յաւ-
տենից զուխա իւր . սուրբ և ահեղ է
անուն նորա :

Այիզքն զգօնութե՛ք երկիւղ տեառն .
իմաստութիւն բարի ամենեցուն՝ ոյք
առնեն զնա . և օրհնութիւն նորա
մնայ յաւխտեանս յաւխտենից :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺԱ

Ա՛ւելու-իս . ՚ի վերայ ապաշխարո-ւթեան
անգեայ և զաբարիայ :

Արանեալ է այր՝ որ երկնչի ՚ի տեառնէ ,
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա , և
ազգ ուղղոց օրհնեսցի :
Փառք և մեծութիւն են ՚ի տան նո-
րա . արդարութիւն նորա մնայ յա-
ւխտեանս յաւխտենից :

Օտղեաց ՚ի խաւարի լայս ուղղաց,
ողորմած գթած և արդար է տէր:

Քաղցր այր՝ ողորմի և տայ փոխ. յօ-
րինէ զբան իւր ՚ի դատաստանի, զի
յաւ խտեան նա մի սասանեացի:

Յիշատակ յաւ խտենից եղիցի արդա-
րին. ՚ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ:

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ
աստուած:

Հաստատեալ է սիրտ նորա, և նա մի
երկիցէ մինչև տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր:

Սիռեաց՝ և ետ աղքատաց, արդա-
րու թիւն նորա մնայ յաւ խտեանս յա-
ւ խտենից, և եղջիւր նոցա բարձր ե-
ղիցի փառօք:

Սեղաւորն տեսցէ և բարկացի, զա-
տամուէս իւր կրճտեսցէ և հալեացի,
և ցանկու թիւն մեղաւորաց կորիցէ:

Տունք թ:

ՍԱԼՄՈՍ ՃԺԲ

ԼԷԼԻՊ:

() րհնեցէք մանկուէք զտէր, և օրհ-
նեցէք զանուն տեառն:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայ-
սրմհեակ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև 'ի մուտս արեւու-
օրհնեալ է անուն տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց
տէր, և յերկինս են փառք նորա :

Ով է օրայէս տէր աստուած մեր 'ի
բարձունս բնակեալ, և զխոնարհս
տեսանէ յերկինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղբատս յերկրէ, և
բարձր տանէ զտառ անկեալս յաղբե-
լս : Եւ զայն աստուածաց :

Նստուցանէ զնոսա ի շխանս ընդ իշ-
խանս ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ու-
րախամիտ, օրայէս մայր օրդւովք
բերկրեալ :

Տաւիք ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԺԳ.

ԱՆԷՆ-Ի՝ :

Յեւանէ ըն իսրայելի յեզիպտոսէ տա-
նըն յակովբայ 'ի ժողովրդ ենէ այլ
ազգեաց :

Եղեւ հրէաստան սրբութիւն նորա,
 և իսրայէլ իշխանութիւն նորա :

Օտլ ետես և փախեաւ, և յորդա-
 նան անդրէն դարձաւ :

Երինք ցնծասցեն որպէս խոյք, և
 բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :

Օյն է քեզ ծով, զո՞ տեսեր և փա-
 խեար. կամ դու յորդանան՝ զի՞ դար-
 ձար անդրէն :

Երինք՝ ցնծասցէք որպէս խոյք, և
 բլուրք որպէս գառինք մաքեաց :

Յերեսաց տեառն սասանեցաւ եր-
 կիր, յերեսաց աստուծոյ յակորայ :

Մդարձոյց զվէմն ՚ի վտակս ջուրց,
 և զապառամն յաղբերակունս :

Մի մեզ տէր՝ մի մեզ, այլ անուան
 քում տուր զփառս, վասն ողորմու-
 թեան և ճշմարտութեան քոյ :

Մի երբէք ասասցեն ՚ի հեթանոսս,
 թէ ո՛ւր է աստուած նոցա :

Ատուած մեր յերկինս և յերկրի, զա-
 մենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
 են, ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին, և ոչ խօսին. աչս ունին, և ոչ տեսանեն:

Լիանջս ունին, և ոչ լսեն. ունչս ունին, և ոչ հաստունեն:

Չեսս ունին, և ոչ շօշափեն. ոտս ունին, և ոչ գնան. և ոչ գոյ բարբառ ՚ի կոկորդս նոցա:

Նման նոցա եղիցին, ոյք արարին ըզնոսա. ամենեքեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նոսա:

Տունն խորայելի յուսացաւ ՚ի տէր. օգնական և ընդունող է նոցա:

Տունն ահարոնի յուսացաւ ՚ի տէր. օգնական և ընկերող է նոցա:

Երկիւղածք տեառն յուսացան ՚ի տէր, օգնական և փրկիչ է նոցա:

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ. օրհնեաց տէր զտունն խորայելի. օրհնեաց տէր զտունն ահարոնի:

Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր, ըզփոքրիունս և զմեծամեծս:

Յաւելցէ ՚ի ձեզ տէր, ՚ի ձեզ և յորդիս ձեր:

Օրհնեալ էք դուք ՚ի տեառնէ, որ

արար զերկինս և զերկիր :
 Երկինք երկնից տեառն են : և զեր-
 կիրս ետ որդւոց մարդկան :
 Այ թէ մեռեալք օրհնեցեն զքեզ
 տէր , և ոչ ամենքեան՝ ոյք իջանեն
 ՚ի դժօխս :
 Այլ կենդանիքս օրհնեցուք զքեզ
 տէր , յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան :
 Տունք իշ : Գորդայս ծր :

ՍԱՀՄՈՍ ՃԺԴ
 ԼԷԼ-ԻՊ :

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօ-
 թից իմոց . զի խանարհեցոյց զունկն
 իւր առ իս , և ես յաւուրս իմ կար-
 դացի առ նա :
 Շրջեցան զիննեւ երկունք մահու , և
 վիշտք դժօխոց գտին զիս :
 Օնեղութիւն և զանձկութիւն գտի ,
 և զանուն տեառն կարդացի :
 Ա՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած ան-
 մեր ողորմի՛ և տահէ զտղայս տէր :

Եւ խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս .
 դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո , զի
 տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ , զա-
 չքս իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի
 դայթակղու թեռնէ , հաճոյ եղէց առաւ-
 ջի տեառն յերկրին կենդանեաց :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺԵ

ԼԷԼԻՒՄ :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես
 խոնարհ եղէ յոյժ :

Եւ ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ
 ամենայն մարդ սուտ է :

Օ՛հինչ տաց տրիսուր տեառն , ընդ
 ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ :

Օ՛բաժակ փրկու թեան ընկալայց , և
 զանուն տեառն կարգացից :

Օ՛աղօթս իմ տեառն տաց առաջի
 ամենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեառն՝ մահ
 սրբոց իւրոց . ո՞ տէր ես ծառայ քո
 եմ , ծառայ և սրդի աղախնոյ քո :

Հատեր ղկապանս իմ. քեզ մատուցից
սլատարագ օրհնութեան, և զոնուն
տեառն կարդացից :

Օ աղօթս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա. 'ի դա-
ւիթս տան տեառն, և 'ի մէջքո ե-
րուսաղէմ :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԶ

ԱԷԼ-ԻՄ :

( ) օրհնեցէք զտէր ամենայն աղինք. դու-
վեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վե-
րայ մեր. և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԷ

ԱԷԼ-ԻՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի
է. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասացէ տունն իսրայէլի, զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա :

Ասացէ տունն ահարոնի, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ասացեն երկիւղածք տեառն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա:

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարդացի, և լուաւ ինձ յանդորր:

Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ երկեայց, զի՞ արասցէ ինձ մարդ:

Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից ՚ի թշնամիս իմ:

Բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան յուսալ ՚ի մարդիկ. բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան յուսալ յիշխանս:

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ, և անուամբ տեառն յաղթեցի նոցա:

Շրջելով շրջեցան զինեւ, և պաշարեցին զիս ՚ի միասին, և անուամբ տեառն վանեցի զնոսա:

Շուրջ եղեն զինեւ որպէս մեղուք, վառեցան բորբոքեցան որպէս փուշք ՚ի հուր. և անուամբ տեառն մերժեցի զնոսա:

Ի մերժելն դրդուեցայ, և եղէ մերձ ՚ի գլորիւ, և տէր ընկալաւ զիս:

Չօրու թիւն իմ և օգնութիւն իմ
 տէր, և եղեւ ինձ 'ի փրկութիւն :
 Չայն ցնծութեան փրկութեան՝ 'ի
 յարկս արդարոց :

Աջ տեառն արար զօրութիւն, աջ
 տեառն բարձր արար զիս, և աջ տեառն
 արար զօրութիւն :

Աջ մեռայց, այլ կեցից՝ և պատմեցից
 զգործս տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր, և 'ի
 մահ ոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զգրունս արդարութե՛ն,
 զի մաից ընդ այն, և խոստովան եղէց
 տեառն :

Այս դուռն տեառն է, և արդարք
 մտանեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի լուար
 ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Վէմն զոր անարգեցին շինողքն, նա
 եղեւ գլուխ անկեան :

Ի տեառնէ եղեւ այս, և է սքանչելի
 առաջի աչաց մերոց :

Այսօր է՝ զոր տրար տէր, եկայք ցըն-
 ծասցաւք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա :

Ո՞ տէր փրկեա, ո՞ տէր առաջնորդեա .
 օրհնեալ որ գալոց ես յանուն տ՛նն,
 և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տեառն :
 Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ .
 արարէք տօնս ուրախութեան կան-
 խաւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոց :
 Աստուած իմ ես դու՛ և խոստովան
 եղէց քեզ . աստուած իմ ես դու՛
 և բարձր արարից զքեզ :
 Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար
 ինձ, և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :
 Խոստովան եղերուք տեառն, զի բարի
 է . զի յաւիտեան է ողորմութի՛նորա :
 Տունք իւր : Գոբղայս խգ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԸ

ԱԷԼ-ԻՊ :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհ-
 հի, և ոյք գնան յօրէնս տեառն :
 Երանի ոյք քննեն զվկայութիւնս նո-
 րա, բոլորով սրտիւ իւրեանց խլնդ-
 րեացեն զնա :

Ոչ թէ ոյք գործեն զանօրէնու թիւն,
 'ի ճանապարհս նորա գնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս
 քո 'ի պահել ինձ յոյժ :

Լըրանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճա-
 նապարհք իմ, 'ի պահել ինձ- զար-
 դարու թիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, 'ի զգուշա-
 նալ ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղղու-
 թիւն սրտի իմոյ, որպէս ուսայց զի-
 րաւունս արդարու թեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի, մի թողուր
 զիս մինչ իսպառ :

Ի՞նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա-
 պարհս իւր, այլ 'ի պահել զքանս քո :

Իսլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ,
 մի մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թագուցի զքանս քո,
 որպէս զի մի մեղայց քեզ :

( ) րհնեալ ես դու տէր, ուսո ինձ
 զարդարու թիւնս քո :

Շրթամբք իմովք պատմեցից զամե-
 նայն իրաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս Վկայու թեանց քոց զը-
 ւարճացայ, որպէս յամենայն 'ի մե-
 ծու թեան :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և ըզ-
 գուշացայ 'ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մու-
 ռացայ զբանս քո :

Հատո ծառայի քում, զի կեցից և
 պահեցից զբանս քո :

Օ արթս զաչս իմ, և նայեցայց 'ի ըս-
 քանչեւիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թա-
 գուցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափագեաց անձն իմ 'ի ցանկալ ինձ
 յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից, անի-
 ճեալ՝ ոյք խոտօրեցան 'ի պատուի-
 րանաց քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախատինս և
 զարհամարհանս, զի զվկայու թիւնս
 քո խնդրեցի :

Քանզի նստան իշխանք և չարախօ-
 սէին զինէն, այլ ծառայ քո խորհէր
 յիրաւունս քո :

Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին ,
 և խորհուրդք իմ արդարութիւնք քո :
 Սերձեցաւ անձն իմ 'ի հող , տէր կե-
 ցո զիս ըստ բանի քում :

Օ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ և
 լուար ինձ . ուստ ինձ զարդարու-
 թիւնս քո :

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց
 իմաստունն արա զիս , և քննեցից զըս-
 քանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրա-
 նալ . հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յի-
 նէն , և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քո
 ընտրեցի , և զիրաւունս քո ես սչ
 մտացայ :

Սերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո ,
 տէր մի յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
 թացայ , զի անդորր արարեր սրտի իմոյ :

( ) րէնսդէտ արա զիս տէր , 'ի ճանա-
 պարհս իրաւանց քոց . և խնդրեցից
 զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս , և քննեցից զօրէնս քո , և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով :

Լուաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատու իրանաց քոց , զի ընդ նոսա հաճեցայ : Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայու թիւնս քո , և մի յադահու թիւն :

Դարձո զաչս իմ , զի մի տեսից զնանքու թի . 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս : Հաստատեա ծառայի քում զբան քո յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս , զոր և կարծեցի . զի դատաստանք քո քաղցր են : Լհա ցանկացայ պատու իրանաց քոց . յարդարու թեան քում կեցո զիս :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմու թիւն քո տէր , և վրկու թի քո ըստ բանի քում : Տայ պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ : Այի 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմ մէ զբան ճշմարտու թեան մինչև յոյժ , զի յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յիմ ժամ , յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնացի ես յանդորրու, զի զպատուի-
րանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիս քո առաջի թա-
գաւորաց, և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սի-
րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուի-
րանս քո՝ զոր սիրեցի, և խորհէի
յարդարութեան քում :

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յու-
սացուցեր զիս :

Սա մխիթարեցէ զիս 'ի խնարհու-
թեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս :

Լմբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ :

Տրամութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւո-
րաց, և ոչք թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղ-
ւոջ պանդխտութեան իմոյ :

Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր,
և պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս,
զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Տունք ծղ :

ԱՅԸ-ԻՄ :

Բաժին իմ ես դու տէր , ասացի
պահել ինձ զօրէնս քո :

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ
իմով , ողորմեա ինձ ըստ բանի քում :

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դարձ
ուցի զոսս իմ 'ի վկայութիւնս քո :

Պատրաստեցայ և ոչ խառվեցայ , զի
պահեցի զպատուիրանս քո :

Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ .
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ դիշերի յառնէի խոստովան լի
նիլ առ քեզ , վասն իրաւանց և ար-
դարութեան քո :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղա-
ծաց քոց , որոց պահեալ էին զպատու-
իրանս քո :

Ողորմութեամբ տեսան լի եղեւ եր-
կիր . զարդարութիւնս քո ուսո ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի
քում տէր, ըստ բանի քում:

Օքաղցրութիւն, զխրատ և զգիտութիւն
ութիւն ուսո ինձ, զի 'ի սլատուիրանս
քո ես հաւատացի:

Սինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ
վասն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութիւն
քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո:

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբ
բարտաւանից, այլ ես բողոքով սրաիւ
իմով քննեցի զսլատուիրանս քո:

Սաճան որպէս կաթն սիրտք նոցա,
այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս,
որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո:

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան
զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ:

Չեռք քո արարին՝ և սաեղծին զիս,
իմաստուն արա զիս, և ուսայց զսլա
տուիրանս քո:

Երկիւ զածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ
եղիցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ:

Օանեայ տէր՝ զի արդարութեամբ

են դատաստանք քո . յիրաւի խոնարհ
հեցուցեր զիս :

Եւ զիցի ողորմութի քո 'ի մխիթարել
զիս , ըստ բանի քում զճառայս քո :

Եւ կեցցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից ,
զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Մահչեցցեն ամբարտաւանք՝ որք 'ի տաւ
ըսպարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես

հոգացայ 'ի սպտուիրանս քո :

Խրատեցցեն զիս երկիւղածք քո , և
ոյք ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եւ զիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութե
քում , զի մի ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս
քո , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում . ա-
սացի՝ երբ մխիթարեացէ զիս :

Եւ զէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի , զի զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մօռացայ :

Բանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո .
երբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հա-

լածչաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուր-
դըս , այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :

Ըմենայն սլատուիրանք քո ճշմարիտ
են . 'ի նանիր հալածեցին զիս , ոգ-
նեա ինձ :

Փոքր մի եւս՝ և կորուսանէին զիս
յերկրի . այլ ես ոչ թողի զսլատուի-
րանս քո :

Ըստ ողորմութե քում կեցո զիս , և
սլահեցից զվկայութիս բերանոյ քո :

Յաւիտեան տէր՝ բան քո կայ յեր-
կինս , ազգէ մինչեւ յազգէ ճշմար-
տութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամե-
նեքեան ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան-
խաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի 'ի
խոնարհութեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարու-
թիւնս քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես և կեցո զիս , զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սարսեցին մեղաւորք 'ի կորու-
սանել , զի զվկայութիւնս քո ես 'ի
միտ առի :

Յամենայն հատարածի տեսի զվախ
 ճան, յոյժ անդորր էին ինձ պատուի-
 րանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զօրհանա-
 պազ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արա-
 րեր զիս 'ի պատուիրանս քո, զի յա-
 լիտեան իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաս-
 տուն եղէ, զի վկայու թիւնք քո խօսք
 իմ էին :

Քան զծերօն իմաստուն եղէ, զի ըզ-
 պատուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
 գելի զոտս իմ, որպէս զի պահեցից
 զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտարեցայ, զի
 դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք
 քո, քան զվեղը բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ա-
 տեցի զամենայն ճանապարհս չարաց,
 զի դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Ղրադ են բանք քո ոտից իմոց, և

լոյս տան շաւղաց իմոց :

Երդուոյ և հաստատեցի, զի սլահեցից զամենայն իրաւունս արդարու-

թեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. տէր կեցո

զիս ըստ բանի քում :

Բնդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա տէր,

և զիրաւունս քո ուսո ինձ :

Լ'նձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ,

և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ. 'ի

սլատու իրանայ քոց ես ոչ մոլորեցայ :

յառանգեցից զվկայութիւնս քո յա-

ւխտեան, զի ցնծութիւն է սրտի

իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել

զարդարութիւնս քո յաւխտեան, վա-

սըն հատուցման :

Օ, անօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո

սիրեցի :

( ) գնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես

'ի բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և քննե-

ցից զսլատու իրանս աստուծոյ իմոյ :

( ) գնեա ինձ ըստ բանի քուժմ' և կեցո
 զիս , և մի յամօթ առնել զիս 'ի յու
 սոյ իմմէ :

( ) գնեա ինձ և ապրեցո զիս , և խոր
 հեցայց յիրաւունս քո յիմ ժամ :
 Անարգեցեր զամենեւեան՝ որք ապրու
 տամքք եղեն յարդարութեանց քոց :
 զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք
 նոցա :

Յանցաւ որս համարեցայ զամենայն
 մեղաւորս երկրի . վասն այսորիկ սի
 բեցի զպատուիրանս քո :

Ի՛նչեւեւա ընդ երկիր զ քո զմար
 մին իմ , զի 'ի դատաստանաց քոց եր
 կեայց յոյժ :

Տունք կդ :

ԱՆԷՆ-ԻՄ :

Արարի իրաւունս և արդարութիւն .
 մի մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց :
 Ինկալ զծառայս քո 'ի բարի , զի մի
 ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Ապաստեցին աչք իմ փրկութեան քուժմ'

տէր, և բանից արդարու թեանքս :
 Ըրա բնդ ծառայի քում տէր ըսա ու
 զորմու թեանքում, զարդարու թիւ
 նրս քո ուսո ինձ :

Օտառայ քո եմ ես, իմաստուն արա
 զիս, և ծանեայց զվկայու թիւնս քո :

Եւամ է պաշտել զտէր, խափանեցին
 զօրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրա
 նրս քո, քան զամենայն ոսկի և ըզ
 տպագինն :

Ըմենայն պատուիրանք քո յաջողե
 ցան ինձ, զի ատեցի ես զճանապար
 հըս չարաց :

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն
 այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր
 է, և իմաստուն առնէ զտղայս :

Օքերան իմ բացի, և առի զհօգի,
 'ի պատուիրանս քո փափաքեաց ան
 ձըն իմ :

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ
 իրաւունս սիրողաց անուան քո :

Օճանապարհս իմ ուղիղ տրա ինձ

ըստ բանի քուժ, և մի սիրեացեն ինձ
ամենայն մեղք :

Փրկեա զիս 'ի զբարտու թենէ մարդ-
կան, և պահեցից զպատու իրանս քո :

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո ,
և ուստ ինձ զարդարու թիւնս քո :

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց , զի
ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Երդար ես դու տէր , և ուղիղ են
դատաստանք քո :

Պատու իրեցեր զարդարու թի վկայու-
թեանց քոց տր , և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մուս-
ցան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ
քո սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ , և
զարդարու թիս քո ես ոչ մուսացայ :

Երդարու թիւն քո՝ արդարու թի յա-
ւիտենից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղու թիւնք և վիշտք դաին զիս , և
պատու իրանք քո խօսք իմ էին :

Երդարու թք են վկայու թիւնք քո յա-
ւիտեան , իմաստուն սրտ և կեցո զիս :

Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով . լուր ինձ տէր , զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի :

Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա զիս ,
և պահեցից զվկայու թիւնս քո :

Կանխեցի տարաժամու՝ աղաղակեցի ,
և ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու , 'ի
խօսիլ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողոր-
մութեան քում . և յիրաւունս քո
կեցո զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զա-
նօրէնութիւն . զի յօրինաց քոց հե-
ռի եղեն :

Մերձ ես դու տէր , և ամենայն սրա-
տուիրանք քո ճշմարիտ են :

Ի սկզբանէ ծանեաց 'ի վկայութեանց
քոց , զի յաւիտեան հաստատեցեր
զնոսա :

Տես զիս՝ արհու-թիւն իմ , և փրկեա
զիս , զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Իատեա զգտտատանս իմ , և փրկեա
զիս . և ըստ բանի քում կեցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն ,
 զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Վթու թիւնք քո բազում են տէր , և
 ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս :

Բազում են , որք հալածեն և նեղեն
 զիս . 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խո-

տորեցայ :

Հայէի յանադորոյնս և մաշէի , զի
 զպատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի .
 տէր՝ ողորմութեամբ քո կեցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութի է ,
 յաւիտեան են ամենայն իրաւունք

արդարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր , և
 'ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես 'ի բանս քո , որպէս այն՝
 որ գտանէ աւար բազում :

Օմեղս ատեցի և անարգեցի , և զօ-
 րէնս քո սիրեցի :

Եթէն անգամ յաւուր օրհնեցից ըզ-
 բեզ , վն իրաւանց և արդարութե քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ ,
 ոյք սիրեն զօրէնս քո , և ոչ գոյ 'ի

- Զոսա գայթակղու թիւն :
 Սպասեցի փրկու թեան քում տէր , և
 զպատուիրանս քո սիրեցի :
 Պահեաց անձն իմ զվկայու թիւնս քո ,
 և սիրեաց զնոսա յոյժ :
 Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայու
 թիւնս քո . զի ամենայն ճանապարհք
 իմ առաջի քո են :
 Մերձեցին խնդրուածք իմ առաջի
 քո տէր . ըստ բանի քում իմաստուն
 արա զիս :
 Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր ,
 և բանիւ քո փրկեա զիս :
 Բղիւեսցեն չրթունք իմ զօրհնութիս
 քո , յորժամ ուսուսցես ինձ զարդա
 րութիւնս քո :
 Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամ
 պատուիրանք քո արդարութք են :
 Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս .
 զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
 Ցանկացայ փրկու թեան քում տէր ,
 և օրէնք քո խօսք իմ էին :
 Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զբեզ . և
 իրաւունք քո օգնեսցին ինձ :

Մարտեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խնդրեա զճառայս քո , զի ըզպատուիրանս քո ես ոչ մտացայ :

Տունք ծղ :

Կանոնս Գորգայս է : Սաղմոս ժգ : Տունս յկր :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Լսայեայ կայծակնամարտոյ սորբ մարգարէին :

(Օրհնեցէք զաստուած յօրհնութի նոր , զի իշխանութիւն նորա 'ի բարձունս փառաւորի :

Եւ անուն նորա փառաւորեալ է 'ի ծագաց մինչեւ 'ի ծագս երկրի :

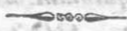
Այք իջանէին 'ի ծով նաւուք , կղղեք և ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Աւրախ եղիցի անապատն՝ և ամենայն բնակիչք իւր . ուրախ եղիցին բանակք՝ և բակք կեդարու . և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Ի գլխոց լեռանց գոչեացեն , տայցեն զփառս աստուծոյ , և գբաջութիւն նորա կղզիք պատմեացեն :

Տէր աստուած զօրութեանց դիմեալ
 դայ, զարթուցանել զպատերազմ,
 յարուցանել զնախանձ. փող հարկա-
 նել և գոչել ՚ի վերայ թշնամեաց իւ-
 րոց զօրութեամբ բազմաւ:

Ուրախ եղիցին երկինք ՚ի վերուստ,
 և ամպք ցօղեսցեն զարդարութիւն,
 ՚ի զխեցէ երկիր զողորմութիւն, և
 զօրդարութիւն՝ առ հասարակ բլղ-
 խեսցէ:

ԱՂՕԹԻՒՅ

Յոգնանո՞ւ մարգարէին:

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
 կարդացի, և լուաւ աստուած յան-
 գնդոց դժոխոց աղաղակի իմում:

Լուր տէր ձայնի իմում, զի ընկեցեր
 զիս ՚ի խորս ծովու. և շրջանք գետոց
 պաշարեցին զիս:

Վննայն զբօսանք քո և ալիք քո անցին
 ՚ի վերայ իմ, և ասացի՝ թէ մերժեցայ
 ուրեմն յերեսաց աչաց քոց:

Արդ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ 'ի տա-
 ճար սուրբ քո . զի հեղան զինեւ ջուրք
 մինչեւ յանձն իմ , և անդունդք ան-
 հնարինք պաշարեցին զես :

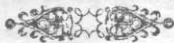
Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լե-
 րանց . իջի ես 'ի խորս երկրի , և տե-
 սի զնիգս նորա , զի էին որպէս աղիք
 յաւիտենից . և ելցեն յասպականու-
 թենէ կեանք իմ :

Աքքեզ տէր աստուած իմ , 'ի նուա-
 ղիլ անձին իմոյ կարգացի . և զքեզ
 տէր յիշեցի , և մտցեն աղօթք իմ 'ի
 տաճար սուրբ քո :

Չի այք պահէին զունայնութիւն և
 զստու թիւն , յողորմութենէ իւրեանց
 մերժեցան :

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստո-
 վան և զէց քեզ . մատուցից պատա-
 րագս տեառն , և կատարեցից զու խա-
 իմ 'ի փրկութեան :

Փառք հօր և սրբւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆԲ

Եկեացեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սուրբ քո . խոնարհեցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր :

Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի քո պատուականի , տէր ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Օգարոզն և զաղօթն ՚ի Վերջն Մի նախանձիր կանոնին Գրչես ՚ի 135 էրեսն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ

Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
կարգացի , և լուաւ ինձ տէր . փրկ-
կեաց զանձն իմ 'ի շրթանց նենգա-
ւորաց , և 'ի լեզուէ չարէ :

Օրհնութիւնս աստիճանաց :
Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Արպէս նետք հզօրի , զի մտեալ են
կայծակամբք կաղնուոյ :

Վայ ինձ՝ զի ընդ երկար եղեւ պան-
դխտութիւն իմ . և բնակեցայ ես 'ի
վրանս կեղտոյ :

Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ՝
ընդ այնոսիկ , ոյք ատէին զողջոյն :
Եւ եի խաղաղարար . յորժամ խօսէի ,
մարտնչէին ընդ իս :

Տունք 4 :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ

( ) Եհնո-Նի-նչ աստիճանայ :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուս-
տի եկեացէ ինձ օգնութիւն :

( ) Գնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկե-
ացէ , որ տրար զերկինս և զերկիր :

Մի տար 'ի ստասնութիւն զոտն քո ,
և մի ննջեացէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ
պահապանն իտրայելի :

Տէր պահեացէ զքեզ , և տէր ընկալցի
աջոյ ձեռամբն իւրով :

Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ ,
և մի լուսինն 'ի գիշերի :

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն ջու-
րէ , պահեացէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեացէ զմուտ և զել քո՝ յայ-
սլմհետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ

( ) Եհնո-Նի-նչ աստիճանայ :

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս , 'ի

տունն աեառն երթիցուք մեք :
 Հասեալ կային ոտք մեր՝ առ դրուհս
 քո երուսաղէմ :

Օ երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք,
 և բնակու թի իւր շուրջ զնովաւ :

Ընդ ելանէին ազգք՝ ազգք տեառն .
 ՚ի վկայութիւն իսրայէլի, խոստովան
 լինիլ անուան աեառն :

Ընդ արկեալ են աթոռք դատասաա
 նի, աթոռս արկեալ են ՚ի տան դաւ թի :

Հարցէք զողջաւնէ երուսաղէմի, և
 զշինութենէ՝ ոյք սիրէք զտէր :

Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօրութեան
 քում, և շինութիւն յաշտարակս յա
 մուրս քո :

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօ
 սեցոյ զխաղաղութիւն, վասն քոյ և
 վասն տան տեառն աստուծոյ մերոյ
 խնդրեցոք զքարութիւն ՚ի քէն :

Տունք Ը :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԻԲ

(Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Ընքեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ

բնակեալդ ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն
իւրոյ . և որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձե-
ռն ատկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
աստուած մեր , մինչեւ ողորմեցիս
'ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ տէր՝ ողորմեա մեզ , զի
բազում լցոյք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա-
խատանօք , որք նախատէին զմեզ , և
արհամարհանօք ամբարտաւանից :
Տունք ե :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԳ

( ) Ընդ-Բի-նի մասի ճանաց :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , ասացէ
խորայել , եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Ընդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր ,
կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրամառութեամբ նոցա
'ի վերայ մեր , ապա և ջուրք ուրեմն
ընկղմեցին զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր , ան-

ցին անձինք մեր՝ ընդ ուղիս անդա-
դարս ։

( ) Բհնեալ է տէր , որ ոչ ետ զմեզ յու-
րըս ատամանց նոցա ։

Լնձինք մեր ապրեցան որպէս ճընձ-
ղուկք՝ յորոգայթէ որսողաց ։

Որոգայթք նոցա փշրեցան , և մեք
ապրեցոք ։

( ) Գնու թի է մեզ յանուանէ տէառն ,
որ աւար զերկինս և զերկիր ։

Տունք Ը ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԴ

( ) Բհնու-թի-նէ աստիճանաց ։

Ո՛յուսայ ՚ի տէր , որպէս լեառն սիօն ,
մի սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնա-
կեալն է յերուսաղէմ ։

Լերինք շուրջ են զնովաւ . տէր շուրջ
է զժողովրդեամբ իւրով՝ յայսմ հետէ
մինչեւ յաւիտեան ։

Ոչ թողու տէր զգաւտղան մեղաւու-
րաց ՚ի վիճակս արդարոց . և արդարք
մի ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօ-
րհնու թիւն ։

Ի արի առնէ տէր բարեաց, և սյնոցիկ՝
 ոյք ու զիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալսն ՚ի յամիշտակու թի՛,
 տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ՝ ոյք
 դործեն զանօրէնու թիւն, իազաղու-
 թիւն ՚ի վերայ իսրայէլի :

Տունք է : Գորդայս ի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ

Օրհնութիւնս աստիճանայ :

Ի դարձուցանել տեառն զգերու թի՛
 սիօնի, և եղաք մեք միսի թարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդու-
 թեամբ, և լեզուք մեր ցնծու թք :

Յայնժամ ասացեն ՚ի հեթանոսս,
 մե՞ծ արար տէր զառնելն իւր ընդ նո-
 սա. մե՞ծ արար տէր զառնելն իւր ընդ
 մեզ. և մեք եղաք բերկրեալք :

Դարձո տէր զգերու թիւնս մեր՝ որ-
 պէս զուղիս ՚ի հարաւոյ. ոյք վարէ-
 լն արտասուօք, ցնծու թեամբ հըն-
 ձեացեն :

Երթալով երթային՝ և լային, ոյք բարձեալ տանէին զսերմանիս իւրեանց :
 Գալով եկեացեն՝ և ցնծացեն, ոյք առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :
 Տունք Ղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ

( ) Բնիկ-ի-նիս աստիճանաց :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն, 'ի նանիր վաստակին շինողք նորա :

Եթէ ոչ տէր պահէ զքաղաքն, ընդունայն աքնին պահասլանք նորա :

Ի նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ . արդ՝ արիք մինչեւ էք ննջեցեալք, և ոյք ուտէք զհաց ցաւոյ :

Ի ժամանակի՝ որպէս տացի քուն սիրելեաց իւրոց . ժառանգու թիւն աւրն՝ որդիք են, որոյ վարձք իւր են, այն է պտուղ որովայնի իւրոյ :

Որպէս նեաք 'ի ձեռս հզօրի, այնպէս են և որդիքն թօթափելոյ :

Երանի՛ որ ելից զցանկուի իւր 'ի նոցա նէ, մի ամաչեացեն՝ յորժամ խօսեսցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ դրանն :
 Տունք Ղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ

( ) Ըհնո-իի-նչ աստիճանաց :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին ՚ի տունէ , և գնան ՚ի ճանապարհս նորս :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . երանի է քեզ , և բարի եղիցի :

Կին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս տան քո . որդիք քո որպէս նորատունկ ձիթենւոյ՝ շուրջ զսեղանով քով :

Եւ յայէս օրհնեսցի ամենայն մարդ , որ երկնչի ՚ի տեառնէ . օրհնեսցէ ըլքեզ տէր ՚ի սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն երուսաղէմի՝ զամ աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս օրդւոց քոց , խաղաղութիւն ՚ի վերայ իօրայէլի :
Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԸ

( ) Ըհնո-իի-նչ աստիճանաց :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս ՚ի մանկու թենէ իմմէ , ասացէ իօրայէլ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
մանկու թենէ իմմէ , և ինձ ոչ յաղ-
թեցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք .
ընդ երկար արարին զանօրէնու թիւնս
իւրեանց :

Տէր արդար է , և խորտակէ զուլն
մեղաւորաց :

Ըմտչեօցեն և յետս դարձցին ամե-
նեքեան՝ ոյք ատեն զսիօն :

Եղիցին նոքա որպէս խոտ տանեաց ,
որ մինչև ՚ի բուռն եկեալ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն ,
և ոչ զդիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցա-
նէին առ նոքօք , թէ օրհնու թիւնս
տեառն ընդ ձեզ է . և օրհնեցաք ըղ-
ձեզ յանուանէ տեառն :

Տունք Ը :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԻԹ

(Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր , տէր՝
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ահանջք քո 'ի լսել զձայն ա-
զօթից իմոց :

Թէ զանօրէնու թիւնս իմ քննես տէր՝
տէր, իսկ ս' կարէ կալ առաջի քո, զի
'ի քէն է քաւու թիւն :

Վասն անուան քո համբերի տէր,
համբեր անձն իմ քանի քում, յու-
սացաւ անձն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու՝ մինչեւ յերե-
կոյ, 'ի պահէ առաւօտու՝ յուսացաւ
խորայել 'ի տէր :

Ի տեառնէ է ողորմութիւն քաղում,
և 'ի նմանէ է փրկութիւն, և նա
փրկեաց զխորայել յամենայն նեղու-
թեանց նորա :

Տունք Ղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼ

Օրհնո-թի-նս աստիճանաց :

Տէր՝ ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ
զբօսան աչք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և ոչ
ընդ պնտսիկ, ոչք սքանչելի եղեն քան
զիս :

Ի այց թէ խոնարհեցայ ես՝ որպէս մա-
նուկ սարսուցեալ ՚ի ստե՛նէ մօր իւ-
րոյ, և դարձ նորա անդրէ՛ն ՚ի նոյն :

Այլ թէ հստարտացուցի արդեօք զան-
ձրն իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն
անձին իմոյ . յուսացաւ իսրայէլ ՚ի
տէր յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք Գ . Գորղայս խգ .

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ

ԼԻԿ Է՛-Դ :

Յիշեա տէր զգաւ իթ, և զամենայն
հեղու թիւն նորա :

Որպէս երդուաւ տեառն, և ուխտս
եղ աստուծոյ յակորայ :

Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս սան իմոյ, թէ
ելից յանկողինս մահճոց իմոց :

Թէ սաց քուն աչաց իմոց, կամ նինջ
արտեւանաց իմոց, կամ հունդիստ ի-
րանաց իմոց . մինչեւ գտից զտեղն
յարկի տեառն աստուծոյ յակորայ :

Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթայ, և
դտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք 'ի յարկս նր', երկիրսպագցուք
 'ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ոտք նորա :
 Արի տէր 'ի հանգիստքո, դու և տա-
 պանակ կտակի սրբու թեանքո :
 Քահանայքքո զգեցցին զարդարու-
 թիւն , և սուրբքքո ցնծալով ցըն-
 ծասցեն :

Ստան դաւթի սիրելւոյքո , մի դար-
 ձուցաներ զերեսսքո յօժելոյքումս :
 Երդուաւ տէր դաւթի ճշմարտութիւն
 և ոչ ստեաց նմա . 'ի պաղոյ որովայնի
 նորա նստուցանել յաթոռ նորա :
 Թէ պահեսցեն սրդիքքո զօրէնս իմ ,
 և զվկայուիս իմ , զոր ուսուցից նոցա :
 Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յա-
 ւիտենից յաթոռքո :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն , և ընտրեաց
 բնակիլ 'ի նմա , ասէ՛ այս է հանգիստ
 իմ յաւիտեանս յաւիտենից . 'ի սմա
 բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :
 Օպրիս սորա օրհնելով օրհնեցից . և
 զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :
 Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկուի ,
 և սուրբքք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Լնդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դաւիթ .
 պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ :
 Թշնամեաց նր զգեցուցից զամօթ . այլ
 'ի վերայ նորա ծաղկեցի սրբութի իմ :
 Տունք ժէ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԼԵ

Երգ շ-ոյ :

Օր բարի , կամ զն վայելուչ , զի բը-
 նակին եղբարք 'ի միասին :
 Արպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ՝ և 'ի
 մօրուսն ահարոնի . և 'ի մօրուացն ի-
 ջանէ 'ի գրասպանս զգեստու նորա :
 Արպէս ցօղ՝ զի ցօղէ 'ի հերմանէ 'ի
 վերայ լերին սիօնի :
 Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութի ,
 և զկեանսն յաւիտեանից :
 Տունք Դ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԼԳ

Երգ շ-ոյ :

Ըստ օրհնեցէք մմ՝ ծառայք տեառն
 զտէր . ս կայք 'ի տուն տեառն , և 'ի
 դաւիթս աստուծոյ վերայ :

Ի դիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբութիւն , և օրհնեցէք զսէր :

Օրհնեցէ զմեզ սէր 'ի սիօնէ , որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք դ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԴ

ԱՅԸ-ԻՊ :

Օրհնեցէք զանուն տեառն , օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր , ո՛ր կայք 'ի տուն տեառն , և 'ի դաւիթս աստուծոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զտէր , զի բարի է . սաղմոս ասացէք անուան նորա , զի քաղցր է :

Օյակոբ ընտրեաց իւր սէր , և զիսրայէլ ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր . և տէր մեծ է քան զամենայն կուռս :

Օյամենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար տէր , յերկինս և յերկրի , 'ի ծով և յամենայն խորս :

Հանէ զամսս 'ի ծագաց երկրի . զփայլատակունս իւր յանձրեւս արար . և հանէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոյ :

Եւ հար զամենայն անդրանիկս եգիպտ
տացւոց, 'ի մարդոյ մինչև յանասուն :
Ըռաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր
'ի մէջքս եգիպտոս, 'ի փարաւոն և
յամենայն զօրս իւր :

Եւ հար զազգս բազումս, և սպան ըզ-
թագաւորս հզօրս :

Օսեհան թագաւոր ամուրհացւոց,
զուլգ թագաւոր բասանու, և զամե-
նայն թագաւորութիս քանանացւոց :
Եւ ա զերկիր նոցա 'ի ժառանգութի,
ժառանգութիւն ի սրայէլի ժողովըր-
դեան իւրոյ :

Տէր՝ անուն քո յաւիտեան, տէր՝ յի-
շատակ քո տղդէ մինչեւ յազգ :

Դաստէ տէր զժողովուրդս իւր, և 'ի
ճառացս իւր մխիթարի :

Կուռք հեթանոսաց սակի և արծաթ
են, ձեռագործք են որդւոց մարդ-
կան :

Բերան դոյ՝ և ոչ խօսին, տչք են՝ և
ոչ տեսանեն :

Եկանջք են՝ և ոչ լսեն, և ոչ դոյ շունչ
'ի բերանս նոցա :

Նման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին ըզ
նոսա . և տմենեքեան ոյք յուսա
ցեալ են ՚ի նոսա :

Տուն իօրացելի օրհնեցէք զտէր . տուն
ահարոնի օրհնեցէք զտէր :

Տուն զեւեայ օրհնեցէք զտէր . երկիւ
ղաձք տեառն օրհնեցէք զտէր :

( ) օրհնեալ տէր ՚ի սիօնէ , որ բնա
կեալն է յերուսաղէմ :

Տունք ի : Գորղայօ իդ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԵ

ԼԷԸ-ԻՊ :

Խոստովան եղերուք տեառն , զի բա
րի է . զի յաւիտեան է ողորմու ՚ի նորա :
Խոստովան եղերուք անյն աստուծոց .
զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :
Խոստովան եղերուք տեառն տերանց .
զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :
Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն .
զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :
Օ երկինս արար իմաստու թք իւրով .
զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ ջուրոց .
 զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Ըրար զլուսաւորս մեծամեծս միայն .
 զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Օրբեգակն արար իշխանական տուրն .
 ջեան զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Օլուսին և զաստեղս իշխանական գիշերոյ .
 զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Եհար զերկիրն եգիպտացւոց՝ անդրանկօք
 իւրովք հանդերձ . զի յաւիտեան է
 ողորմութիւն նորա :
 Եւ եհան զիսրայէլ 'ի միջոց նորա . զի
 յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Ի ձեռն բարձր՝ և 'ի բազուկ հզօր . զի
 յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Եհերձ զծովն մեծ , և բաժանեաց
 յերկուս մասունս . զի յաւիտեան է
 ողորմութիւն նորա :
 Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա . զի
 յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
 Բնկղմեաց զփարաւոն և զզօրս իւր
 'ի ծով կարմիր . զի յաւիտեան է ողորմութիւն
 նորա :
 Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ .

ՍԱՂՄՈՍ ԾԼԶ

Սուրբոս Կաթի . Ի յեռն երեփայի . անշան
յեբրայեցոցն :

Ըս գետս բաբելացւոց , անդ նըս-
տեաք և լայաք . որպէս յիշեցաք մեք
անդ զսիօն :

Ի մէջ ուռեաց նոցա՝ կախեցաք զկը-
տակարանս մեր :

Ընդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս
օրհնութեան . գերեվարք մեր ստի-
պէին զմեզ և ասէին :

( ) օրհնեցէք զմեզ յօրհնութենէն սի-
օնի . իսկ զիմորդ օրհնեսցուք զօրհ-
նութիւնս տեառն՝ յերկիր օտար :

Թէ մոռացայց զբեզ երուսաղէմ , մո-
ռասցի զիս աջ իմ :

Կցեսցի լեզու իմ՝ ի քիմս իմ , թէ ոչ
յիշեցից զբեզ . թէ ոչ նախ նուա-
գեցից զբեզ երուսաղէմ , սկիզբն ու-
րախութեան իմոյ :

Յիշեա աէր զորդիան եդովմայ՝ յա-
ւուրան երուսաղէմի :

Ոյք ասէին , քակեցէք քակեցէք :

մինչեւ 'ի հիմն հասուցէք :

Դուստր բարեւոյցուոց թշուառական .
երանի որ հատոյց զհատուցումն քո ,

զոր դու մեզ հատուցեր :

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո , և
եհար զբարի :

Տունք ժ :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԼԵ

Սաղմոս Դավիթի :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով
սրտիւ իմով . առաջի հրեշտակաց
սաղմոս ասացից քեզ :

Օ 'ի լուար զբանս բերանոց իմոց . եր-
կիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո . և
խոստովան եղէց անուան քում , վասն
ողորմութեան և ճշմարտութեան քո :
Անձ արարեր յամի զանուն սուրբ քո .
յորում աւուր կարդամ առ քեզ , վաղ-
վաղակի լուր ինձ , և բազում արտա-
ցես զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամ թափու-
ւորք երկրի . զի լուսն զբանս բերանոց
քո , և օրհնեսցեն զճանապարհս քո :

Սեփեմբեր 17-ին Կոստանտնուպոլսի մարտիկները, զինուորական տեսանկյունից, և զբարձրագույն ի հեռավորության ճանաչել:

Իմ կողմից ես ի մեջ ներգրավեցի, կեցուցեալ զիս ի բարկութենէ թրջ նամուրն:

Չգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ քո, և տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր սղորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի անտեսաւ առ ներ:

Տունք Ը: Գորզայս խո:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԸ

Ի Կարաբաճ. Սաղմոս Գրաւիի:

Տէր փորձեցեր զիս՝ և ծանեար զիս, դու ծանեար զնստել իմ և զյառնել իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ ի հեռավորանէ, զչաւիղս իմ և զփիճակս իմ դու քննեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր,

զի ոչ գոյ նենգութիւնն 'ի լեզուի ի մում :

Ըհա դու աէր՝ ճանեար զյեաինն իմ և զառաջինն իմ , դու ստեղծեր զիս , և եգեր զձեռն քո 'ի վերայ իմ :

Սքանչելի եղև զխաութիւնն քո յիննէն , զօրացաւ , և ոչ հանգարաւ մամա :

Յս երթայց ես յագոյ քումմէ , կամ յերեսաց քոց ես յս փախեայց :

Թէ ելանեմ յերկինս , դու անդ ես , և թէ իջանեմ 'ի դժոխս , և անդ մօտ ես :

Թէ առից զթելս իմ ընդ առաւօտս , և բնակեցայց յեզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :

Ըսայցի՛ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց զիս , կամ գիշեր՝ փոխանակ լուսոյ փափկութեան իմոյ :

Խաւարն 'ի քեզ ոչ խաւարեցի , և գիշերն օրակէս աիւ լուսաւոր եղիցի , և խաւար նորա օրակէս զլոյս նորա :

Իու ստացար զերիկամունս իմ , և ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի ահեղ
և սքանչելի ես , սքանչելի են գործք
քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Աչ թագեալ սակր իմ 'ի քէն՝ զոր ա-
բարեր 'ի ծածուկ . և կար զօրութե
իմոյ ընդ ստորինս երկրի :

Օ անգործս իմ տեսին աչք քո , և 'ի
զիրս քո ամենեքեան գրեցան :

Ի սուէ մոլորեցան , և ոչ որ էր որ
առաջնորդէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարու եղեն՝ բարեկամք
քո աստուած . և յոյժ զօրացան իշ-
խանք նոցա :

Թուեցի զնոսա , և քան զաւագ բազ-
մացան . զարթեաց , և արդ ընդ քեզ
եմ :

Թե սպանանես զմեզու որս՝ աստուած ,
արք արեան 'ի բաց եղերուք յինէն :

Ի հակառակու թիւն և 'ի նախանձ ,
առցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո :

Օ ասելիս քո տէր՝ ատեցի , և 'ի վերոյ
թշնամեաց քոց մաշեցայ :

Յատելու թիւն կատարեալ ատեցի
զնոսա , և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա զիս աստուած՝ և ծանիր ըզսիրա իմ, քննեա զիս՝ և ծանիր զաւելիս իմ. և տես թէ իցեն անօրէնութիւնք ՚ի ճանապարհս իմ, և առաջնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհս քո յաւիտենից :

Տունք իբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԹ

Ի հապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Ապրեցո զիս տէր ՚ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն ՚ի սիրտս իւրեանց, զօր ամենայն սլատրաստեցան ՚ի սլատերազմ :

Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զիս տէր ՚ի ձեռաց մեղաւորի, և ՚ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս : Խորհեցան խափանել զգնացս իմ. թագուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց .

շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ ըզ-
գայթակղութիւն :

Ասացի՝ տէր աստուած իմ ես դու ,
ունկն դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան ի-
մոյ , հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր սլա-
տերազմի :

Այլ մատներ զիս տէր 'ի ցանկութիւն
մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ .

Մի ընդ վայր հարկաներ զիս ,
Օ՛ի մի երբէք բարձրացին , և խոր-
հուրդք նոցա մի կատարեսցին . վախ-
ճան կատարածի նց՝ վաստակ չըթանց
իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա :

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս
հրոյ , և կործանեսցես զնոսա . 'ի տա-
ռասպանաց մի կարացեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի 'ի
վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք
իւր որսացեն 'ի կորուստ :

Օ՛անեայ զի առնես տէր՝ զդատաս-
տանս աղքատի , և զիրաւունս տը-
նանկի :

Արդարք գոհացեն զանուանէ քում

մէ, և բնակեացին ուղիղք առաջի
երեսաց քոց :

Տունք ժո :

ՍԱՀՄՈՍ ձԻՍ

Սաղմոս Դաս-Լի :

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ,
նայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից իմոց՝ ՚ի կարճ
դաշ իմում առ քեզ :

Ուղիղ եղևցին աղօթք իմ սոց խուճկ
առաջի քո տէր : Համբարձումն ձե՛
ռաց իմոց՝ պատարադ երեկոցի :

Վեր տէր՝ պահասպան բերանոց իմոց,
և դռուն ամուր շրթանց իմոց, զի մի
խտորեացի սիրտ իմ բանիւ չարու
թեան :

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս, ոյք դորձեն զանօրէնութիւն,
և ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա :

Իրատեսցէ զիս արդարն սղորմութիւն
և յանդ իման արացէ, իւղ մեղաւորի
մի՛ օձցէ զդուքս իմ, այլ աղօթք իմ
՚ի կամս նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին գատաւորք

Նոցա շուրջեն բանից իմաց, և քաղցր
բասցին:

Որպէս թանձրութիւն հողոյ, զի սըլի-
աեալ է ՚ի վերայ երկրի, ցրուեացին
սակերբ նոցա մերձ ՚ի դժոխս:

Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, ՚ի քեզ
յուսացայ, տէր՝ մի հաներ զհոգի
յինէն:

Պահեա զիս յորոգայթէ՝ որ թաղու-
ցաւ ինձ, ՚ի դայթակղութենէ գոր-
ծողին զանօրէնութիւն:

Անկցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք,
միայն եմ ես՝ մինչեւ անցից:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԽԱ

Իմաստութիւն Դաւիթ. Աղօթք, ՚ի Ժամանակի
ղէ էր ես յայրի անդ:

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
ձայնիւ իմով զոտէր աղաչեցի:

Սիրեցից առաջի տեառն զաղօթս
իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա
պատմեցից:

Ի նաւազիլ յինէն հողւոյ իմոց, դու

տէր ծանեար զշաւիղս իմ. 'ի ճանապարհ յոր և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ որ ճանաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ : Աղաղակեցի առ քեզ տէր՝ և ասացի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :

Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ եղէ յոյժ. ապրեցո զիս 'ի հաւրածչաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս : Տէր հան 'ի բանաէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարքն՝ մինչեւ հատուցես :

Տունք ը : Գորղայս ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԲ

Սաղմոս Դաւիթի, 'ի Ժամանակի զի հաւածէր զնա աբիսողոմ որդի նորա :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց ճշմարտութք քու :

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս 'ի խաւարի որսէս մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ընձն իմ որսէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ աէր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն 'ի գուր :

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես 'ի քեզ աէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և դնացից,

զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :
 Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր ,
 զի զքեզ աստուէն ինձ արարի :
 Ուստ ինձ առնել զկամս քո , զի դու
 ես աստուած իմ :

Հոգի քո բարի՛ առ աջնորդեսցէ ինձ
 'ի յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
 զիս , արդարու թեամբ քով հանցես
 'ի նեղու թենէ զանձն իմ :

Ազորմու թեամբ քով սատակեա աս-
 տուած զթշնամիս իմ , և կորո զամե-
 նայն նեղիչս անձին իմոց , զի ես ծա-
 ռայ քո եմ :

Տաւր 47 :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԽԳ

Սաղմոս Դաւիթի , սոս Գողթաի :

( ) Եհնեալ տէր աստուած իմ , որ ու-
 սոց զձեռս իմ 'ի սպտերազմ , և ըղ-
 մատունս իմ 'ի ճակատամարտ :

Ազորմու թիւն իմ և աստուէն իմ , օգ-
 նական իմ և փրկիչ իմ , աստուէն իմ ,
 և ես յուսամ 'ի նա , ո՛հ հնազանդ տա-

նէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :
 Տէր, մի է մարդ՝ զի յայտնեցար դու
 նմա . կամ որդի մարդոյ՝ թէ համա
 ըստ ինչ զնա :

Սարգ նանրոյ նմանեցաւ , և աւուրք
 նորա որպէս հալանի անցին :

Տէր՝ խոնարհեցո զերկինս և էջ, մեր-
 ձեա ՚ի լերինս՝ և ծխեսցին :

Փայլեա զփայլատակունս քո , և խը-
 ուովեա զնոսա . առաքեա զնետս քո ,
 և ցրուեա զնոսա :

Առաքեա զձեռն քո ՚ի բարձանց , և
 փրկեա զիս ՚ի ջուրց բազմաց , և ՚ի
 ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզ-
 նանրու թի , և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Ետուած՝ յօրհնու թիւն նոր օրհնե-
 ցից զքեզ , տաննադեաւ սաղմոսա-
 րանաւ սաղմոս տացից քեզ :

Ո՛ տացէ զփրկութիւն թագաւորոց
 մերոց , որ փրկելոցն իցէ զդաւիթ
 ծառայ իւր ՚ի սրոյ չարէ :

Փրկեա զիս՝ և ապրեցո զիս , ՚ի ձե-
 առաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզնանրու թի . և աջ նոցա աջ է մեղաց :
 Որոց ուսաներք իւրեանց որպէս նորատուենկ հաստատուն են 'ի մանկութենէ իւրեանց . դստերք նոցա զարդարեալ և սլաճուճեալ 'ի նմանութիւն տաճարի :

Հտեմարանք նոցա լի են՝ և բղխեն 'ի միմեանց . խաշինք նոցա բաղմածինք են , և բաղմանան 'ի գնացս իւրեանց , և անդեայք նոցա սարարութք են :

Ոչ գոյ խրամատու թի ցանկոյ նոցա , և ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա :

Լ'րդ երանեցից ժողովրդեան , որոյ այս այսպէս է . նա երանի ժողովրդեան , որոյ տէր աստուած է նոցա :

Տունք ժլ :

ՍԱԶՄՈՍ ՃԻՄԻ

Սաղմոս օրհնութեան շաբաթի :

Բարձր առնեմ զքեզ անձ իմ և թագաւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ, օրհանապաղ օրհնեցից զքեզ, և
գովեցից զանուն քո յաւիտեան՝ և
յաւիտեանս յաւիտենից :

Մեծ է տէր՝ և օրհնեալ է յոյժ, և
մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Ըզգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո,
և զգորութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ, մեծ վայելչութիւն փառաց սրբու-
թեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս
քո պատմեսցեն :

Օ, զօրութիւն անի քո ասացեն, և
զմեծութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ, յիշատակ բազում քաղցրութեան
քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ
քով ցնծասցեն :

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ
և բազում ողորմ :

Քաղցր է տէր առ ամենեւեան, և գը-
թութիւն նորա ՚ի վերայ ամենայն
արարածոց իւրոց :

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր՝ ա-
մենայն գործք քո, և սուրբք քո օրհ-
նեսցեն զքեզ :

Օ, փառս արքայութեան քո ասացեն,

և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն :
 Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրութեանս քո , և զփառս մեծ վայելչութեան արքայութեան քո :
 Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից , և տէրութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ :
 Հաւատարիմ է տէր յամբ բանս իւր , և արդար է յամենայն գործս իւր :
 Հաստատ է տէր զամենայն գոյթակղեալս , և կանգնէ զամենայն գլորեալս :
 Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան , և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամս :
 Տաս դու նոցա և կերակրին . բանաս զձեռն քո , և լցուցանես զամենեւեան քաղցրութեամբ համօք քովք :
 Արդար է տէր յամենայն ճանապարհս իւր , և սուրբ է յամ գործս իւր :
 Անբձ է տէր առ ամենեւեան , ոյք կարդան առ նա . առ ամենեւեան ոյք կարդան առ նա ճշմարտութիւն :
 Օհամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր , աղօթից նոցա լսէ , և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան՝ ոյք սիրեն
 զնա, և զամենայն մեղաւորս ստտա-
 կէ տէր :

Օ օրհնու թիւնս տեառն խօսեսցի բե-
 րան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կենդանի
 զանուն սուրբ նորա յաւիտեան, և
 յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք իր : Գօրղայս ծբ :

ՍԱԶՄՈՍ ձԽԵ

Լէլիա . անգեայ և զաւարիայ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր . օրհնեսցից
 զտէր ՚ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից
 աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Այլ յուսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդ-
 կան . զի սչ գոյ փրկու թիւն ՚ի նոսա :
 Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցին
 անդրէն ՚ի հող . և յայնմ աւուր կո-
 ռիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա :
 Երանի ազգի՝ որոյ տէր ան յակօբայ
 օգնական է նմա . և յոյս նորա ՚ի մտէր
 աստուած է :

Որ արար զերկինս և զերկիր . զծով,
 և զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո՛ւ պահէ զճշմարտութի յաւիտեան ,
 և առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց , և արձակէ զկա-
 պեալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց , և կանգնէ
 զգլորեալս տէր :

Տէր սիրէ զարդարս , տէր պահէ ըզ-
 պանդուխտս . զորքս՝ և զայրիս ըն-
 դունի տէր , և զճանապարհս ամբա-
 րըշտաց կորուսանէ :

Թ՛ադաւորեսցէ տէր յաւիտեան , աս-
 տուած քո սիօն ազգէ մինչև յազգ :

Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԶ

Ա՛լէլու-իա . անգեայ և զարարիայ :

( ) րհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղ-
 մոս . աստուծոյ մերում քաղցր եղի-
 ցի օրհնութիւն :

Շինէ զերուսաղէմ տիր . և զցրուեալ-
 սըն իսրայէլի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս , և սլասէ
զամենայն վերս նոցա :

Ո՛ր թուէ զբաղմու թիւն աստեղաց , և
զամենեւեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

Սե՛ծ է տէր՝ և մե՛ծ է զօրու թի՛ նորա .
իմաստու թեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Բնգունի զհեղս տէր , և խոնարհ առ
նէ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր :

Օրհնեցէք զաստուած խոստովանու
թեամբ . սաղմոս ասացէք նմա օրհ
նու թեամբ :

Ո՛ր զգեցոյց զերկինս ամսուովք , և սլաս
րաստ արար զանձրև իւր յերկիր :

Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս , և զդալարի
ի ծառայու թիւն մարդկան :

Ո՛ր տայ անասնոց կերակուր , ձագուց
ադռաւուց՝ ոյք կարդան առ նա :

Ոչ թէ ընդ զօրու թիւնս ձիոյ կամե
ցաւ տէր , և ոչ ընդ իրանս առն հրս
կայի հաճեցաւ :

Եւ չ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս
իւր , և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան
յողորմու թիւն նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՆԷ

Ընկը-իս . անգիտայ և զաչարիայ :

Գալեա երուսաղէմ զտէր :
 Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :
 Օ, ի շորացոյց զնիգօ դրանց քոց , և
 օրհնեաց զօրդիս քո 'ի քեզ :
 Ա եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութի .
 պարարտութի ցորենոյ լցոյց զքեզ :
 Ը ապէ զքան իւր յերկիր . վաղվաղ
 ընթանան պատգամք նորա :
 Ինէ զձիւն օրպէս զասր , և զմէդ
 օրպէս փռչի ցանեաց :
 Ըրկանէ զսառն օրպէս պատառօս . աւ
 ռաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :
 Ը ապէ զքան իւր՝ և հալէ զնսա .
 շնչեացեն հօզմք՝ և գնասցեն ջուրք :
 Պատմէ զքան իւր յակօբաց , զարդա
 բութիւն և զիրաւ ունս իօրայէլի :
 Աջ այսպէս արար ամենայն ազգաց
 տէր , և զդատաստանս իւր ոչ յայտ
 նեաց նոցա :

Տուիր ժ : Գորղայս ԼԷ :

Լ՛ճ-ախո-մայ մարգարէի :

Տէր, զլուր քո լուսայ և երկեայ .
 ատէր՝ նայեցայ 'ի գործս քո և զար-
 հուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանխցիս
 գու, 'ի մերձենալ ամացն յայանեա-
 ցիս, և 'ի հասանել ժամանակին ե-
 րեւեացիս :

Ի խռովել անձին իմոյ՝ 'ի ժամանակի
 բարկու թէ, զողորմու թիւն յիշեցես :
 Լստուած 'ի հարաւոյ եկեցցէ, և սքն
 'ի փառան լեռնէ :

Յայանեցեն երկինք զլայելու թիւն
 փառաց նոցա . և օրհնու թեամբ նո-
 րա լցան տիեզերք :

Ղառագայթք օրալէս 'ի լուսոյ հաւ-
 տան 'ի նմանէ, և եղջիւրք 'ի ձեռին
 նորա դտան . և անդ հաստատեցաւ
 զօրու թիւն փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք, և
 զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծա-
 մեծք 'ի թռչնոց :

Եկաց և չափեաց զերկիր . հայեցաւ
և զիտեաց զհեթանոսս :

Երկինք հալեացին , և անտառք վառ-
նեացին . յաւիտենից ճանապարհք՝
որք ՚ի սկզբանէն էին , կուրացին . և
՚ի նմանէ գողացի ամենայն երկիր :
Տեսի զբանակս քուչացւոց . խռովե-
ցան բնակիչք վրանայն մադիամու :
Աիթէ ՚ի վերայ գետոց բարկացին
գուտէր . կամ սրտմտութիւն քո ՚ի
վերայ գետոց , կամ բարկութիւն քո
՚ի վերայ ծովու :

Եւէր գու ՚ի կառս քո . հեծելութիւ
քո՝ վրկութիւն եղել յելանեւն քո :
Օտարթեաւ աղեղն քո . զնեոս կա-
պարճից քոց արբուցեր , զգետս ցլը-
ւեցեր , զերկիր գողացուցեր ՚ի սասա-
կութենէ անձրեւի , որք անցանեն
ընդ սա :

Ընդունդք աղաղակեցին մեծապէս .
լոյս փայլման արեգականն արգելաւ ,
և ծագումն լուսնին դադարեցաւ :
Այն ՚ի նշոյլս սլոբաց քոց գնտոցես , և
որպէս ՚ի լոյս փայլատակման սրոյ քո :

Բարկու թեամբ զարթիցես 'ի վերայ
երկրի, և դողու թեամբ կասցես ըզ-
հե թանոսս :

Լըբեւեցար 'ի փրկու թի ժողովրդեան
քո, 'ի փրկել զընտրեալս քո :

Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան
ամբարտաւանից, և մինչև յանդուն-
դըս ծովու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրու թեամբ քով՝
'ի զօրագլխացն մեղաւորաց, որք յու-
սացեալ էին յանդգնու թիս իւրեանց,
զի կերին զաղքատն 'ի գաղանխս :

Նռաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվա-
րըս քո, և խռովեցան յազթ ջուրք
անդնդոց :

Կայի ես՝ և դեւան աղիք իմ 'ի ձայնէ
բերանոյ իմոյ, եմուտ դողումն յու-
կերս իմ, և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Օչայս պահեսցես յաւուր նեղու թե,
ածել 'ի վերայ ազգի ամենայնի, որք
մարանչին ընդ ժողովրդեան քում :

Թղենի ոչ տացէ զսրտուղ իւր, և յայ-
գւոջ՝ բեր մի գացի, ձիթենիք սնաս-
ցին, և երկիր մի բուսուսցէ զգալարի :

Պակասեցին հօտք ՚ի ճարակաց . և
 եզինք մի գտցին առ մսուրս :
 Ես ՚ի տէր յուսացայ , ցնծացայց՝ և
 ուրախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ :
 Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն , և կա-
 ցոյց զոտս իմ ՚ի հաստատութեան . ՚ի
 վերայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց
 զիս , և հանգոյց զիս երազ երազ :
 Փառք հօր և սրբւոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Լ ուր մեզ տէր՝ լուր մեզ , անծային
 ողորմութեամբ և գթութեամբդ քո
 խնայեա յարարածս քո :
 Մարդասէր տէր , վասն սրբուհւոյ :

Օ չարոյն և զաշխա ՚ի վերջն Ողորմեա
 կանոնին Գպոյեա ՚ի 178 էրեան :

ՍԱԼՄՈՍ ՃԽԸ

Ա՛լէլուիա . անգեայ և զաչարիայ :

( ) Երհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնեցէք զնա 'ի բարձանց :

( ) Երհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա . օրհնեցէք զնա ամենայն զօրու թիւնք նորա :

( ) Երհնեցէք զնա արեգակն և լուսին . օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լայսք :

( ) Երհնեցէք զնա երկինք երկնից , և ջուրք որ 'ի վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք զանուէն տեառն :

Օ ի նա ասաց՝ և եղէն , հրամայեաց՝ և հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից . սահման եղ , և ոչ անցանեն :

( ) Երհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք և ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ , ձիւն և սառն , հողմ և մրրիկ , որք առնէք զքան նք :

Երկինք և ամենայն բարձունք , ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Գազանք և ամենայն անասունք, սու-
ղունք և ամ թռչունք թեւաւորք :
Թափաւորք երկրի և զօրք իւրեանց,
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի :
Երիտասարք և կուսանք, ծերք և տը-
ղայք՝ օրհնեցէք զանուն տեառն :
Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոս-
տովանութի նմա յերկինս և յերկրի :
Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովոր-
դեան իւրոյ . օրհնութիւն նմա յամ
սրբոց նորա, յորդւոցն իսրայէլի ժո-
ղովոյն՝ որ մերձ է առ տէր :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ

Ալեւ-իս . անգեայ և զաչարիայ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի ՚ի նոր,
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Ուրախասցի իսրայէլ յարարիչ իւր .
որդիք սիօնի ցնծասցեն ՚ի թագաւո-
րն իւրեանց :

Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութք,
սաղմոսիւք և օրհնութեամբ՝ սաղմոս
երգեցեն նմա :

Հաճի աէր ընդ ժողովուրդ իւր սբ ,
 և բարձր առնէ զհեղս ՚ի փրկութե :
 Պարծեցցին սուրբքն փառօք , և ցըն-
 ծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց . և
 բարձր արասցեն զաստուած բերա-
 նօք իւրեանց :

Սուր երկասյրի ետ ՚ի ձեռս նոցա ,
 առնուլ զհատուցումն ՚ի հեթանո-
 սաց , ՚ի յանդիմանութիւն ամենայն
 ժողովրդոց :

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապա-
 նօք , զզօրաւարս նոցա ձեռնակասօք
 երկաթեօք :

Առնել նոցա դատաստանս ըստ գրոց .
 և փառք այս են ամ սրբոց նորա :
 Տուիր Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺ

Ալիւ-իա . տնգեայ և զաւարիայ :

( ) Բհնեցէք զաստուած ՚ի սրբութեան
 նորա , օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատու-
 թեան ՚ի զօրութեան նորա :

( ) Բհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նորա , օրհ-
 նեցէք զնա ՚ի բաղուժ մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութե՛ ,
 օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհ-
 նութեամբ ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գո-
 վեցէք զնա ուրախութեամբ ։

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր , գո-
 վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի ։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան .
 ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր ։
 Տունք զ ։ Գորղայս իւ ։

Կանոնս յիւր ։ Չորք կանոնս Տունք ու յիւր ։

Միահամուռ սաղմոս՝ Գորղայս ծղ ։ Սաղմոս ճճ ։
 Տունք 'ի սնա՝ սնկք ։

Այս Սաղմոս ինքնագիր Դաւ-
 լի՛ է արքայոց
 լուոց ։ Ի Ժամանակի զի ել նա նահապտի
 ընդդէմ Գողթալու , առաջի սառուղայ՝ և
 ամենայն շորայն խորայելի ։

Փոքր էի ես յեղբարս իմ , և կրտսեր
 'ի տան հօր իմոյ . արած էի զխաշինս
 հօր իմոյ ։

Չեռք իմ՝ արարին զսաղմոսարան , և
 մատուռք իմ՝ կազմեցին զգործի օրհ-
 նութեան ։

Իսկ արդ՝ ո՞ն պատմեսցէ զայս տեսառն
 իմում. ինքնին տէր ամենայնի լուս-
 ցէ զամենայն :

Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր ,
 և համբարձ զիս 'ի հօտէ խաշանց հօր
 իմոյ, և էօծ զիս յօծումն իւղոյ իւրոյ :
 Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք ,
 և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Ելի ես ընդդէմ այլազգւոյն , և նը-
 զովեցի զկուռս նորա :

Հանի զտուսերն 'ի նմանէ , և հատի
 զգլուխ նորին , և բարձի զնախատինս
 յորդւոյն իսրայէլի :

Փառք հօր և որդւոյ և հօգւոյն սբյ :
 Այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

ՕՐՆՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Օրհնեալ ես տէր տառուած հարցն
մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն
քո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն
ընդ մեզ, արդար ես դու տէր, և ա-
մենայն գործք քո ճշմարիտ են :

Ղանապարհք քո ուղիղ են, և ամե-
նայն դատաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարու թեան ածեր 'ի
վերայ մեր, ըստ ամենայնի զոր ինչ ա-
ծեր 'ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոց
հարցն մերոց երուսաղէմի :

Արդարու թեամբ և յիրաւի ածեր
զայս ամենայն 'ի վերայ մեր՝ վասն մե-
զայ մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեալք աստտամբ
վինիլ 'ի քէն, մեղաք յամի և պատուի-
րանաց քոց մեք ոչ անսպաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս
պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս
գտցուք մեք 'ի քէն :

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր
ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դա-
տաստանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց
մերոց, անօրինաց, խստաց և ապրս-
տամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի
քան զսմ երկիր, մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ ըզ-
բերանս մեր, զի ամօթ և նախատինք
եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից :

Այլ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ՝ վասն
անուան քո, մի՛ ցբեր զուխոտս քո, և
մի՛ 'ի բացեայ առներ զողորմութիւնս
քո 'ի մէնջ :

Վասն արբահամու սիրելւոյ քո, ի-
սահակայ ծառայի քո, և իսրայէլի
սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ստացեր, բազմացից
զգաւակ ձեր որպէս զաս-
տեղօ երկնից բազմութեամբ, և որ-

պէս զաւարդ առ եզր ծովու :
 Եւ արդ տէր՝ նուազեցաք մեք քան
 զամենայն ազգս . և եմք տառապեալ
 յամենայն երկրի այսօր վասն մեզաց
 մերոց :

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝
 մարգարէ և առաջնորդ . ոչ ողջակէզք
 պատարագաց , և ոչ խուճիք օրինաց ,
 և ոչ տեղի պատարագս մատուցանե-
 լոյ առաջի քո , և զողորմութիւն դը-
 տանել 'ի քէն :

Եւ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով
 առապանաց , ընդունելի լիցուք մեք
 որպէս զողջակէզս խոյոց և զուարա-
 կաց , և որպէս բիւրաւորս գառանց
 պարարտաց :

Եւ յնպէս ընդունելի լիցին պատա-
 րագք մեր այսօր առաջի քո , զի կա-
 տարեալ գտցուք զկնի քո . և չիք ա-
 մօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն
 սրտիւք մերովք , երկնչիմք 'ի քէն , և
 խնդրեմք զերեսս քո . տէր՝ մի յամօթ
 առնել զմեզ :

Եւ արա առ մեզ ըստ հեզութեան
 քում, և ըստ բազում ողորմութեան
 քում, փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց
 քոց տէր, և փառաւորեսցի անուն
 քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ չարչա-
 րեն զճառսցս քո, ամաչեցեալ լիցին
 բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զօ-
 րութիւնք նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես տէր աստ-
 ուած միայն, որ փառաւորեալդ ես
 'ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած
 հարցն մերոց, գովեալ և առաւել
 բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
 քոց, գովեալ և առաւել բարձրա-
 ցեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց
 սրբութեան քո, գովեալ' :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոց ար-
 քայութեան քո, գովեալ' :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրուքէս'
 և հայիս յանդունդս, գովեալ' :

( ) Երհնեալ ես 'ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից . գովեալ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :

( ) Երհնեցէք ամենայն գործք տեառն
զտէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան :

( ) Երհնեցէք երկիրնք զտէր . օրհնեցէք
և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

( ) Երհնեցէք հրեշտակք տն , և ջուրք
որ 'ի վերայ երկնից զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք զօրութիւնք տեառն , ա-
րեգակն և լուսին զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք աստեղք երկնից , անձ-
րեւք և ցողք զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք ամենայն հողմք՝ հուր և
ջեր զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք ցուրտ և սոթ , ցող և
ձիւնարեր զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք սառն և սլարզ , եղեամն
և ձիւն զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք տիւք և գիշերք , լոյս և
խաւար զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք ամսք և փայլատակուեք՝
և երկիր զտէր . օրհնե՛ :

( ) Երհնեցէք լերինք բլուրք , և ամենայն բոյսք երկրի զտէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

( ) Երհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք՝ և գետք զտէր . օրհնե՛ք :

( ) Երհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք որ ՚ի ջուրս , և Թռչունք երկնից ըզտէր . օրհնե՛ք :

( ) Երհնեցէք գազանք և անասունք , և որդիք մարդկան զտէր . օրհնե՛ք :

( ) Երհնեցէ իսրայէլ զտէր . օրհնեցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :

( ) Երհնեցէք քահանայք զտէր . օրհնե՛ք :

( ) Երհնեցէք ծառայք տեառն զտէր . օրհնեցէք և՛ :

( ) Երհնեցէք անձինք , և շունչք արդարոյ զտէր . օրհնե՛ք :

( ) Երհնեցէք սուրբք՝ և խոնարհք սրտիւք զտէր . օրհնե՛ք :

( ) Երհնեցէք անանիա՝ տղարիա՝ և միսայէլ զտէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Մարիամո՛ւ Աստուածածնին ։

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և յըն-
 ծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ
 իմով ։

Եւ այսպէս ՚ի վերայ խոնարհութեան
 աղախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երա-
 նիցեն ինձ ամենայն աղգք ։

Երար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և
 սուրբ է անուն նորա ։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
 երկիւղածաց իւրոյ . և արար զօրու-
 թիւն բազկաւ իւրով ։

Յրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
 սրտից , և քակեաց զհզօրս յաթուոց ։

Օ խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս
 ելից բարութեամբ . և զմեծատունս
 արձակեաց ունայնս ։

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւ-
 րոյ , յիշելով զողորմութիւն իւր ։

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր, ընդ
 արբահամու, և զաւակի նորա յաւի-
 տեան :

ՕՐ ՀՆ ՈՒ ԹԻՒՒՆ

Օ, աչարիայի հօրն Հովհաննոս Պրպլի :

Օրհնեալ տէր աստուած ի սրայէ լի,
 որ յայց ել, և արար փրկու թիւն
 ժողովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկու թեան 'ի
 տանէ դաւ թի ծառայի իւրոյ, որպէս
 խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յա-
 ւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկու թիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի
 ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոյ :

Աննել ողորմու թի առ հարսն մեր, և
 յիշել զկոտակարանս սրբու թե իւրոյ :

Երգումն՝ զոր երգուաւ արբահամու
 հօր մերոյ, տալ մեզ առանց երկիւղի
 զփրկու թիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբու թեամբ և արդա-
 րու թեամբ առաջի նորա, զամենայն
 աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ մարգարէ բարձրելոյն
կոչեսցիր . գնասցես առաջի տեառն՝
սլատրաստել զճանապարհս նորա :

Տալ զգիտու թիւն փրկու թեան ժողովրդեան իւրոյ , ՚ի թողու թիւն աւնայն մեղաց մերոյ :

Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն աստուծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ մեզ արեգակն ՚ի բարձանց , լուսաւոր առնել զխաւար մեր :

Օագեւ լոյս ՚ի վերայ այսոցիկ , ոյք նստէաք ՚ի խաւարի , և ՚ի ստուերս մահու . ուղղել զոտս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութեան :

Աւօր՝ Սիմեոնի ծերունոյն :

Արդ արձակեա զճառայս քո տէր՝ ըստ բանի քում ՚ի խաղաղութեան . զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո , զոր սլատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց , և փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի :

ԱՂՕԹԻՔ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Մանասէի Լագաորին :

Տէր ամենակալ՝ աստուած արբահա-
մու, իսահակայ, յակոբայ և զաւակի-
նոցա արդարոց, ամենակալ տէր՝ Թող
զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր, և
զամենայն զարդնոցա, ամենակալ տէր
Թող զմեզս իմ :

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի-
քս, փակեցեր զխորս, կնքեցեր անա-
ւոր և փառաւորեալ անուամբ քով
սրբով, ամենակալ" :

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերե-
սաց անի զօրու Թե՛քս, ամենակալ" :

Ընբաւ է մեծ վայելչու թիւն փառաց
սրբու թեան քս, սաստիկ է բարկու-
թիւն սպառնալեաց քոց ՚ի վերայ մե-
զաւորաց, անչափ և անքննին են ողոր-
մու թի՛ք աւետեաց քոց, ամենա" :

Դու տէր բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազում ողորմ. և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենա՛:

Դու աստուած՝ ոչ եղեր ասպաշխարութիւն վասն արդարոցն՝ աբրահամու, իսահակայ և յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ՛:

Այլ եղեր ասպաշխարութի վասն իմ մեղաւորիս. զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ՛:

Չեմ արժանի հայիլ՝ և տեսանել ըզբարձրութիւնս երկնից, ՚ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամե՛:

Կորացեալ եմ ես ՚ի բռնութենէ կայանաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ՛:

Եարկացուցի զսրտմտութիւն, և ըզչար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի զցասումն անձին իմոյ. ամենակալ՛:

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ՛:

Անշայ՝ տէր մեղայ, և զանօրէնու թիս
իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ՝:

Աղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ թող ինձ
տէր, թող ինձ, և մի կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնու թեան իմոյ, ամենա՝:

Աի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տէր,
և մի յիշեր զչարիսն իմ, և մի պար-
տաւորեր զիս ընդ իջեալսն ՚ի ներքոյ
երկրի չարեօք. ամենակալ՝:

Օ, ի դու աստուած՝ աստուած ա-
պաշխարողաց ես, և յիս ցոյց զբա-
րերարու թիւնդ քո, որ անարժան եմ.
ամենակալ տէր՝:

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմու-
թեան քում, և ես օրհնեցից զքեզ
զամ աւուրս կենաց իմոց. ամենա՝:

Օ, քեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուար-
թունք երկնից, և քո են փառք յա-
ւիտեանս. ամէն:

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբչ:
Այժմ և միշտ և յաւի՛:

Աղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն տէր,
թող ինձ զմեղս իմ:

Բազում ողորմ տէր, ողորմեա ինձ:

Աստուած , քաւեա զիս զմեղաւորս
 'ի մեղաց և կեցո :

Արարիչ իմ և յոյս աստուած , գթա
 'ի մեղուցեալ ծառայս . և ողորմեա
 ինձ բազմամեղիս :

Ամէնօրհնեալ սրբուհի՛ և միշտ կոյս
 աստուածածին մարիամ , բարեխօսեա
 առ տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք աստուծոյ , բարե-
 խօսեցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն
 մեր մեղաւորացս :

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ ,
 ընկալ զաղաչանս մեր , զի 'ի քեզ են
 ապաւինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կեն-
 դանարար և պատուական խաչիւ քո
 տէր պահպանեա զմեզ :

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղու-
 թեան քո , որ եկեալ պահեացէ զմեզ
 անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեա
 զմեզ տէր՝ յիշեա զմեզ , յորժամ գաս
 արքայու թիւ քով , և ողորմեա մեզ :

ՆԱԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԻ ԽՐԱՏԱԿԱՆԻ

Յաղագս աղօթիցն, զոր արարեալ է Տեառն
 Ներսէսի եղբօրն Գրիգորիսի հայոց կաթողի-
 շէիսի :

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից՝
 մեծաց և փոքունց, զոր սլարտին ու-
 սանիլ ամենեքեան՝ և ուսուցանել ըզ-
 միմեանս. քահանայք՝ զժողովուրդս,
 հարք՝ զօրդիս, մարք՝ զդասերս, և
 ընկեր՝ զընկերն իւր : Այլ աղօթես-
 ցեն սովաւ յաւուրն հինգ անգամ՝
 երկուտասան ճնդրութեամբ ՚ի ժա-
 մուն, այսինքն՝ յառաւօտուն, ՚ի ճա-
 շուն, ՚ի հասարակ աւուրն, յերե-
 կոցին, և ՚ի հանգստեան : Այլ թէ
 սղերդ ոք լինիցի և ծուլանայ զհինգ
 ժամ աղօթս կատարել, աղօթեսցէ
 չորս անգամ, կամ երեք անգամ, կամ
 երկու անգամ, կամ մի անգամ յա-
 ւուրն. որ միայն ճանաչի թէ քրիս-

տոնեայ է , և զինքն ծանիցէ թէ աւ
րարած եմ աստուծոյ և երկրպագու
նորա : Այլ թէ զամենայն բանս աղօ
թիցն հեղգայ ուսանիլ , (որք և զսա
տանայական երգս բազումս փութով
ուսանին ,) ուսցի զկէս սորա , կամ
այլ նուազ . զի թէ տունս երիս ու
սանիցին 'ի սմանէ , և աղօթեցեն
երիս ճնրագրութեամբ 'ի ժամուն ,
ընդունելի է առաջի աստուծոյ :

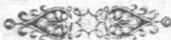
Ապա թէ որ 'ի քրիստոնէիցն անփոյթ
առնէ զսա յուսանելոյ և յաղօթելոյ ,
յանդիմանեցի և 'ի մոլոր ժողովոյն
այլազգեաց . որք զաղօթսն զոր ուսոյց
նոցա , 'ի սլատերազմունս անգամ ոչ
խափանեն՝ թող թէ 'ի խաղաղութե :
Իսկ մեր ժողովուրդք արտաքոյ աղօ
թից տեղւոյ բնաւ ոչ յիշեն զանունն
աստուծոյ . զի ոչ ունին փոյթ 'ի կարգս
աղօթից որպէս զաստուածապաշտս ,
այլ սիրեն զգատարկաբանութի քան
զաղօթս : Այլ թէ երբեմն գան ոմանք
յաղօթել առ քահանայն , կամ փա
կեալ բերանով կանգնին , կամ զրու

ցատրու թիւնս առնեն ընդ միմեանս .
 զի ոչ ինքեանք գիտեն բանս աղօթից ,
 և ոչ քահանայից միտ դնեն սաղմոսաց
 և պաշտամանց : Ատան այսր պատճա-
 ռի արարաք զաղօթս զայս պարզ և
 յստակ բառիւ վասն տխմարաց դիւ-
 բահաս լինելոյ , որ է սակաւ ըստ բա-
 նից՝ տունս քսան և չորս , ըստ ժամուց
 տունջեան և գիշերոյ , և ըստ տառից
 սրբոց մարգարէիցն , և զօրաւոր ըստ
 մտաց . զի զյուլովագոյն պէտս խընդ-
 բուածոց մերոց որ յաստուծոյ՝ ունի
 յինքեան , և տուաք ժողովրդեան մե-
 ռում յուսումն . զի ամենայն անձն
 քրիստոնէի ուսցի զսա , և ուր հան-
 դիպեացին ՚ի ժամ աղօթիցն՝ խօսես-
 ցին սովաւ ընդ սաստուծոյ , թէ յե-
 կեղեցի՝ թէ ՚ի տան՝ թէ յանդի՝ թէ
 ՚ի գործ ինչ՝ թէ ՚ի ճանապարհի :
 Ալ որք ուսանին զսա և աղօթեսցեն
 մտադրու թեամբ՝ ջերմեռանդ սրտիւ
 և արտասուօք , ամենայն խնդրուածք
 որ գրեալ են ՚ի սմա՝ կատարեսցին ՚ի
 կենդանու թեան և յետ մահու : Իսկ

որք արհամարհեն և ոչ ուսանին և ոչ աղօթեսցեն, ինքեանք տեսցեն ըզմնաս անձանց իւրեանց . մեք հատաք 'ի մէնջ զպատճառն՝ առնելով զաղօթս զայս . զի մի այլ եւս պատճառեսցեն թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից, վասն այնորիկ ոչ կամք յաղօթս : Եւ այց ծանիցեն այնպիսիքն, թէ սատանայ ոչ այնչափ ջանայ զայլ բարեգործութիւս մեր խափանել որչափ զաղօթս . զի գիտէ որ յաղօթիցն միայն ինքն հաւլածի 'ի մէնջ, և աստուած բնակէ 'ի մեզ : Եւրդ՝ մեք աղաչեսցուք զբարերարն աստուած բանալ զաչս մտաց ձերոց, յօժարութեամբ ուսանիլ ըզսա և աղօթել, և աստուծոյ սիրելի լինել :

Եւ յաղօթելն՝ զԳրիգորիս կաթուղիկոս հայոց, և զեղբայրն նորին ըզՆերսէս զաղօթիցս յօրինողն յիշեցէք 'ի քրիստոս : Եւ որք ընդ օրինակէք 'ի գիրս զաղօթս, գրեցէք և զխրատական բանս զայսոսիկ, և որք գրեն զսա՝ գրեսցին 'ի դպրութիւն կենացն

յաւիտենից : Այլ որք ուսանին և ա-
 ղօթեացեն , ողորմութիւն ընկալցին
 'ի քրիստոսէ . և որք ուսուցանիցեն
 զընկերս , վարձս առցեն յաստուծոյ :
 Այլ որք գրենն , մի առաւել քան զօ-
 րինակս՝ քան կամ գիր խառնեացեն ,
 և մի նուազ գրեսցեն , զի մի այլ և այլ
 լինիցին բանքն , այլ հաւասար լիցին
 ամենեքեան ուր և գրեսցին : Այլ տըխ-
 մաբքն 'ի գիրս՝ ուղիղ գրողացն տա-
 ցեն գրել . և քրիստոսի փառք յա-
 լիտեանս . ամէն :

ԱՂՕԹԻՔ

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՉԻՆ

ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Օրդարեալ է սրբոց Տեառն Ներսէսի
հայոց կաթողիկոսի :

Նաւատով խոստովանիմ և երկիր-
պագանեմ քեզ՝ հայր և որդի և սուրբ
հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն,
արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և
ամենայն եղելոց, և ողորմեա քո ա-
րարածոց և ինձ բազմամեղիս :

Նաւատով խոստովանիմ, և երկիր-
պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս,
միասնական սուրբ երրորդութիւն և
մի աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ
և հալածիչ խաւարի, հալածեա ՚ի
հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և ան-
գիտութեան, և լուսաւորեա զմիտս
իմ ՚ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ

'ի հաճոյս, և ընդունել 'ի քէն զխըն-
դրուածս իմ, և ողորմեա քո արարա-

ծոց և ինձ բաղմամեղիս :

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝
որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի
խնդիր մօլորեալ ոչխարին, մեղայ յեր-
կինս և առաջի քո, ընկալ զիս որպէս
զանառակ որդին, և զգեցս ինձ զպատ-
մուճանն զառաջին՝ զոր մերկացայ մե-
ղօք, և ողորմեա'' :

Արդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝
որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ՝
և առեր մարմին 'ի սրբոյ կուսէն մա-
րիամայ վասն մերոյ փրկու թեան, խա-
չեցար թաղեցար և յարեար 'ի մե-
ռելոց՝ և համբարձար փառօք առ
հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո,
յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յոր-
ժամ գաս արքայու թեամբ քով, և
ողորմեա'' :

Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝
որ իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատու-
նըն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտու-
թեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ

յերկինս և առաջի քո, մայրեա զիս
վերստին աստուածային հրով քով
որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զա-
ռաքեալսն, և ողորմեա՛ :

Ընեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք
իմովք, հոգւով և մարմնով իմով, մի
յիշեր զմեղս իմ զառաջինս՝ վասն ան-
ուանդ քում սրբոյ, և ողորմեա՛ :

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդ-
դով բանիւ և գործով, ջնջեա զձե-
ռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա զա-
նուն իմ ՚ի դպրութեան կենաց, և
ողորմեա՛ :

Վննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաւ
և ակամայ, գիտութեամբ և անգի-
տութեամբ, թողութիւն շնորհեա
մեղաւորիս, զի ՚ի ծննդենէ սուրբ ա-
ւազանին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ
եմ առաջի աստուածութեանդ քո
զգայարանօք իմովք, և ամենայն ան-
դամօք մարմնոյս, և ողորմեա՛ :

Վմենախնամ տէր, դիր սրահասպան ա-
չաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ եւս
հայիլ յարատ, և ականջաց իմոց՝ ոչ

ախորժեւ լսել զքանս չարութեան, և
բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստութիւն,
և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն,
և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրա-
ւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ 'ի
ճանապարհս անօրէնութեան, այլ
սեղանս զչարժութիւնս սոցա լինել միշտ
ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի,
և ողորմեա՛ւ:

Հուր կենդանի քրիստոս, զհուր սի-
րոյ քո՝ զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա
յանձն իմ, զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ
իմոյ, և սրբեսցէ զսիզճ մտաց իմոյ,
և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և
վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրբ-
տի իմում, և ողորմեա՛ւ:

Իմաստութիւն հօր յիսուս, տուր ինձ
իմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօ-
սիլ և գործել առաջի քո յամ ժամ,
'ի չար խորհրդոց 'ի բանից և 'ի գոր-
ծոց փրկեա զիս, և ողորմեա՛ւ:

Կամեցող բարեաց տէր կամարար,
մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ
գնալ, այլ առաջնորդեա ինձ լինել

միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց , և ողորմեա" :

Լ'բքայ երկնաւոր , տուր ինձ զարքայ ութիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց , և զօրացո զսիրտ իմ ատել ըզմեզս , և սիրել զքեզ միայն , և առնել զկամս քս . և ողորմեա" :

Խնամող արարածոց , սրահեա նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեզաց , 'ի փորձութեանց դիւաց , և 'ի մարդոց անիրաւաց , և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ , և ողորմեա" :

Պահասլան ամենայնի բրիստոս , աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի , 'ի նստիլ 'ի տան , 'ի գնալ 'ի ճանասլարհ , 'ի ննջել և 'ի յառնել , զի մի՛ երբէք սասանեցայց . և ողորմեա" :

Ըստուած իմ , որ բանաս զձեռն քո , և ընուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով , քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ , դու հոգա և պատրաստեա զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ

յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան . և
 ողորմեա՛ :

Դարձուցիչ մօլորելոց , դարձս զիս ՚ի
 չար սովորութեանց իմաց ՚ի բարի սօ-
 վորութիւն , և բեւեռեա ՚ի հոգի
 իմ զսոսկալի օր մահուն , և զերկիւղ
 գեհենին , և զսէր արքայութեանն , զի
 զղջացայց ՚ի մեղաց՝ և գործեցից զար-
 քարութիւն . և ողորմեա՛ :

Ըջբիւր անմահութեան , աղբերացո
 ՚ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխա-
 րութեան որպէս պոռնկին . զի լուա-
 ցից զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան
 զելանեղն իմ յաշխարհէս . և ողոր՛ :

Պարդեւիչ ողորմութեան , սարդեւե-
 եա ինձ ուղղափառ հաւատով և
 բարի գործով , և սուրբ մարմնոյ և
 արեան քո հազարդութեամբ գալ առ
 քեզ . և ողորմեա՛ :

Բարերար տէր , հրեշտակի բարւոյ
 յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ
 աւանդել զհոգի իմ , և անխռով ան-
 ցուցանել ընդ չարութի այսոցն՝ որ են
 ՚ի ներքոյ երկնից . և ողորմեա՛ :

Եւ յոյս ճշմարիտ քրիստոս , արժանաւ ու
 րեա զհոգի իմ աւրախաւ թեամբ տե-
 սանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման ա-
 ւուրն , և հանգչիլ յուսով բարեաց
 յօթեւանս արդարոց մինչև յօր մեծի
 գալստեան քո , և ողորմեա" :

Քառաւոր արդար , յորժամ դաս փա-
 սօք հօր դասել զկենդանիս և զմե-
 սեալս , մի մտաներ 'ի դատաստան
 ընդ ծառայի քում . այլ փրկեա զիս
 'ի յաւիտենական հրոյն , և լսելի արա-
 ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց
 յերկնից արքայու թիղ . և ողորմեա" :

Լ'մենողորմ տէր , ողորմեա ամենայն
 հաւատացելոց 'ի քեզ , իմոց և օտա-
 րաց , ծանօթից և անծանօթից , կեն-
 դանեաց և մեռելոց . շնորհեա և
 թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթո-
 զու թիւն՝ որ առ իս յանցանաց , և
 դարձո զնոսա 'ի շարեացն զոր ունին
 վասն իմ , զի ողորմու թեանդ քում
 արժանի եղիցին . և ողորմեա" :

Փառաւորեալ տէր , ընկալ զաղաչանս
 ծառայիս քո , և կատարեա 'ի բարի-

ղինդրուածս իմ . բարեխօսու թեամբ
 սրբուհւոյ աստուածածնին , և յով-
 հաննու մկրտչին , և սրբոյն ստեփան-
 նոսի նախավկային , և սրբոյն գրիգորի
 մերոյ լուսաւորչին . և սրբոց առա-
 քելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝
 մարտիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնա-
 ւորաց՝ հուսանաց՝ միանձանց՝ և ա-
 մենայն սրբոց քոց , երկնաւորաց և
 երկրաւորաց : Այլ քեզ փառք և եր-
 կրսպագու թիւն անբաժանելի սուրբ
 երրորդու թեանդ՝ յաւիտեանս յա-
 ւիտենից . ամէն :

ՄԱՆԹԱՆԻ ԶՕՐԱՒՈՐԻ

ԱՐՀԱԻՐԱՅ ԳԻՐԵՐԱՅՆՈՅ

ՍԵՔՆԻ ԳԻՐԿՐԻ ԿԱՐԵԿՅՈՅ ԽԱՅԵՒՆԷ

Բնկալ քաղցրու թեամբ , տէր աստուած հզօր , զգառնացողիս զաղաչանս , մատիր գթու թեամբ առ սրապառտալս զխմօք . փարատեա , ամենապարգեւ , զամօթական տխրու թիւնս . բարձ յինէն , ողորմած , զանբերելի ծանրու թիւնս . անջրպետեա , հնարաւոր , զմահացու կրթու թիւնս . աւարեա , միշտ յաղթող , զխաբողին հաճու թիւնս . բացատրեա , վերնային , զմոլելոյն մոռախուղ . կնքեա , կեցուցիչ , զկորուսչին ընթացմունս . ցրուեա , ծածկատես , զըմբռնողին չար գտմունս . խորտակեա , անքննին , ըզմարտողին գիմեցմունս : Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ

յարկիս , պարփակեա քո ձեռամբդ , զառաստաղ տաճարիս , գծագրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս , կերպարացո զքո նշանդ 'ի հետս ելից մաղթողիս , ամբացո քո աջովդ ըզհանգստեանս խշտի , մաքրեացես 'ի հաղբից զճածկարան անկողնոյս , սահեացես քո կամօքդ զուռաապեալ անձրն ոգւոյս , անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս , կացուսցես շրջափակ զպարզօրուդ երկնայնոյ , կարգեացես 'ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու : Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման 'ի խորութեան գիշերիս , բարեխօսութեամբ և հայցուածովք սրբուհւոյ աստուածածնիդ և ամենայն ընտրելոց : Ամիսփեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեանց զգայարանացս իմաստից՝ անզարհուրելի զետեղմամբ՝ 'ի ծփական խռովութեց , կենցաղական զբաղմանց , անբջական երազոց , խղճականաց ցնորից , յիշատակաւ քո յուսոյդ անմնասելի պաշտ-

տանեալ : Այլ սթափեալ վերստին 'ի
 ննջմանէ ծանրու թեան՝ ամենազգաստ
 արթնու թեամբ , հոգենորոգ զուար
 թու թեամբ 'ի քեզ արձանացեալ ,
 զայս ձայն մաղթանաց՝ բուրմամբ հա
 լատոց , քեզ ամենօրհնեալ թագա
 ւոր փառաց անձառից , փառաբանո
 զաց երկնագումար խմբից երգակ
 ցեալ՝ յերկինս առաքել : Օ, ի դու
 փառաւորեալ ես յամենայն արարա
 ճոց՝ յաւիտեանս յաւիտենից .

ամէն :

ԱՂՕԹՒՔ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

ՆՐԻՆ ԻՐԻՆ ԳՐԻԳՐԻ :

Ըստուած յաւիտենական, բարերար
 և ամենակալ, ստեղծիչ լուսոյ, և յօ-
 րինիչ գիշերոյ . կեանք ՚ի մահու, և
 լոյս ՚ի խաւարի . յոյս ակն ունողաց,
 և երկայնմտութիւն տարակուսելոյ :
 Ար ամենարուեստ իմաստութեամբ
 քո՝ դարձուցանես յայգ զստուերս
 մահու, աննուաղ ծագումն և ան-
 մուտ արեգակն . քանզի ոչ զօրէ ծած-
 կել զփառս տէրութեան քո խաւար
 գիշերոյ : Արում կրկնի ծունր երկըր-
 պագութեան ամենայն եղելոյ՝ երկ-
 նաւորաց և երկրաւորաց, և սանդա-
 րամեսականաց . որ լսես զհեծութի
 կապելոյ, և հայիս յաղօթս խոնար-
 հաց, և ընդունիս զխնդրուածս նո-
 ցա . աստուած իմ և թագաւոր իմ .
 կեանք իմ և ապաւէն իմ . յոյս իմ

և վստահութիւն իմ . յիսուս քրիս-
տոս աստուածդ ամենայնի . սուրբդ
հանգուցեալ 'ի հոգիս սրբոց , մխի-
թարութիւն վշտաց' և քաւարան մե-
ղուցելոց , որ գիտես զամենայն յա-
ւաճ քան զլինել նոցա . առաքեա ըզ-
պահաստանս զական զօրութիւն աջոյ քո ,
և փրկեա զիս յերկիւղէ դիշերի և 'ի
դիւէ չարէ : Արպէս զի զյիշատակ
սոսկալի և սուրբ քո անուանդ՝ միշտ
համբուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝ ըզ-
ձու թեան շնչոյ , կեցից պահպանեալ
ընդ այնօսիկ՝ որք կարդան դքեզ 'ի
բողոք սրտէ : Այլ 'ի դրոշմէ խաչի
քոցոյ նշանիդ , զոր աստուածային ա-
րեամբ քո ներկեալ նօրոգեցեր , և 'ի
նոյն շնորհ որդեգրութեան զմեզ մը-
կրտեցեր , և 'ի փառս պատկերի քո
նկարեալ՝ յօրինեցեր . այսու պար-
գեւօք աստուածականօք՝ ամաչեսցէ
սատանայ . քահանայցին մեքենայքն .
բարձցին որողայթքն . պարտեսցին
մարտուցեալքն . պակասեսցին զէնքն
սայրասուրբ , մերժեսցի մէգն . փա-

րատեսցի խաւարն . մեկնեսցի մա-
 ախաւղն : Բազուկ քո հովանացի ,
 և աջ քո կնքեսցէ . վասն զի գթած
 ես և ողորմած , և անու՛ն քո կոչե-
 ցեալ է 'ի վերայ ծառայից քոյ :
 Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ սրբով՝
 փառք և իշխանութիւն յաւիտեանս
 յաւիտենից . ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

'ՆՐԷՆ "ՐԲ՞ՅՆ ԳՐԷԳՐԷ :

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհ-
 նեալ յամենայնի , հօրդ ահաւօրի
 անքննին ճնունդ , որ տկարանայ առ
 'ի քէն և ոչ ինչ . որ 'ի ծագել ան-
 ստուեր նշուլից ողորմութե քո փա-
 ռաց , հալին մեղք , հալածին դեւք ,
 ջնջին յանցանք , խղին կապանք , խոր-
 տակին շղթայք , կենդանածնին մա-
 հացեալք , բժշկին հարուածք , ողջա-
 նան վէրք , բառնին ապականութիք ,

տեղի տան արքունի թիւնք , նահանջին
հեծու թիւնք , փախնու խաւարն , մեկ-
նի մէգն , մերժի մառախուղն , փա-
րատի մառայն , սպառի աղջամուղն ,
վերանայ մուծն , գնայ գիշերն , տա-
րագրի տագնապն , չքանան չարիքն ,
հալածին յուահատու թիւնքն , և թա-
գաւորէ ձեռն քո ամենակալ , քաւիչդ
ամենայնի : Ար ոչ եկիր կորուսանել
զմարդկան ոգիս , այլ կեցուցանել .
թող ինձ զանթիւ չարիան իմ բա-
ղում ողորմութեամբդ . զի դու մի-
այն ես յերկնի անճառ , և յերկրի ան-
ղնին . 'ի տարր գոյի , և յեզրս ծա-
գաց աշխարհի . սկիզբն ամենայնի և
յամենայնի՝ ամենայն լրամբ , օրհ-
նեալ 'ի բարձունս . և քեզ ընդ հօր
և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ յա-
ւառ ի Թեանս յաւիտենից . ամէն :

ՅԱՆԿ ՍԱՂՄՈՍԱՑ

Բարի խորհի այբո-բեկից :

Ազաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր	կե :
Ազաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր .	դթ :
Ազգեցո զիս տէր , զի նուազեաց սուրբ .	ժա :
Ազգեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չարէ .	ճլթ :
Առ գետս բաբելոցոց , անդ նստէաք .	ճլղ :
Առ քեզ տէր կարգացի աստուած իմ .	իե :
Առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ .	իդ :
Առ քեզ տէր համբարձի զաշա իմ , որ .	ճիբ :
Ասաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ ոչ .	ժգ :
Ասաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ ոչ .	ճբ :
Ասաց տէր ցանք իմ , նիստ ընդ աջմէ իմնէ .	ճթ :
Ասացի՛ թէ պահեցից զճանապարհս իմ .	լբ :
Ատէ անօրէնն 'ի մեղանչէլ ընդ միտս .	լե :
Աստուած՝ ականջօք մերովք լուսք , զոր .	խդ :
Աստուած աստուած իմ , ես առ քեզ առա .	կբ :
Աստուած աստուած իմ՝ նայեաց առ իս .	խա :
Աստուած աստուծոց տէր իօսեցաւ և կս .	խթ :
Աստուած և կաց 'ի ժողովս աստուծոց .	ձա :
Աստուած զիրաւունս քս արքայի տուր .	հա :
Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն .	խե :
Աստուած մեր թէցեր և աւերելցիւր զմեզ .	ճթ :
Աստուած մոխն հեթանոսք 'ի ժառանգու .	հբ :
Աստուած անուան քում կեցո զիս , և 'ի .	ճդ :
Աստուած յօդնէլ ինձ նայեաց , և տէր .	կթ :
Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ .	կզ :
Աստուած ո՛ք քեզ նմանիցի , մի՛ լուեր և .	ճբ :

Աստուած վրէժխնդիր , տէր աստուած ,	դդ :
Աստուած օրհնութեան իմոյ մի լուեր , զի .	ճը :
Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն .	ճլլ :
Բաղում անդամ մարտեան ընդ իս .	ճիլ :
Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն .	կա :
Բանից իմոյ ունկն դիր տէր , ե . 'ի միտ առ ,	ե :
Բարի է խոստովան լինիլ տեառն , և սաղ .	դա :
Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ և թա ,	ճխդ :
Բարձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկալար .	իթ :
Բղիւնոցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բարի ,	խդ :
Գահացայց զքէն տէր բողոքով սրտիւ .	թ :
Գովեա երուսաղէմ զտէր .	ճիւէ :
Դատ արա ինձ աստուած , և իրաւ արա ,	խը :
Դատ արա ինձ տէր , զի ես յամբծութեանն .	իե :
Դատեա տէր զայնտիկ՝ ոչք դատեն .	լը :
Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , սասացէ .	ճիդ :
Եթէ ոչ տէր շինէ զտուենն , 'ի նանիր .	ճիդ :
Եկայք ցնծասցուք 'ի տէր , աղաղակես .	զը :
Երանեալ են ամբիծք 'ի ճանապարհի .	ճժը :
Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեառնէ ,	ճժա :
Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խորհարդս .	ա :
Երանի ամենեցուն՝ ոչք երկնչին 'ի տեառնէ .	ճիւէ :
Երանի որ խորհի զաղքաան և զանանկն .	խ :
Երանի , ում թողութիւն է զեւ մեղաց .	լա :
Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ և .	ժը :
Չի՞ բարի կամ զի վայելուչ , զի բնակին .	ճլլ :
Չի՞ պարզի 'ի շարութեան հզօր .	ճա :
Չսղորմութիւն քո տէր յաւիտեան օրհ .	ճը :
Շնդէր խռովեցան հեթանաք և ժողո .	բ :
Շնդէր մերժեցեր աստուած իսպառ .	հդ :
Թէ արդարեւ զարգարութիւն խօսէիր .	ճէ :

Իբրևս զի բարի է խորայելի աստուած . հբ :
 Ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն . ճիւ :
 Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր , տէր . ճիթ :
 Ի կարգալ իմում ըւար ինձ աստուած . դ :
 Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգա . ճթթ :
 Ի տէր յուսացայ սրբակէս ասիցէք ջանձն . ժ :
 Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յաւի . Լ :
 Ի քեզ տէր յուսացայ մի ամաչեցից յաւի . հ :
 Լուարուք զայս ամենայն ազգք , ունին զիր . իոր :
 Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան . ժթ :
 Լուր աստուած աղօթից իմոց յազաչել ինձ . կգ :
 Լուր աստուած աղօթից իմոց , ե նայեա տէր . կ :
 Լուր տէր արդարութեան , ե նայեա . ժդ :
 Խոնարհեցս տէր զունին քո՝ ե ըւր ինձ . ձե :
 Խոտովան եղերուք տեառն ե կարգա . ճդ :
 Խոտովան եղերուք տեառն զի բարի է . ճթէ :
 Խոտովան եղերուք տեառն զի բարի է . ճիւ :
 Խոտովան եղերուք տեառն զի քաղցր է . ճդ :
 Խոտովան եղերուք տեառն զի քաղցր է . ճե :
 Խոտովան եղեց քեզ տէր՝ բողբոժ սրախ . ճիէ :
 Խոտովան եղեց քեզ տէր՝ բողբոժ սրախ . ճթ :
 Խոտովան եղեցուք առ քեզ աստուած . հդ :
 Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք . իդ :
 Կեցս զիս աստուած , զի հասին շուրք . կը :
 Հաճեցաւ տէր ընդ երկիրքս , ե դարձու . ձդ :
 Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս , ուստի եկես . ճի :
 Համբերելով համբերի տեառն , ե նայեցաւ . լթ :
 Հաւատացի զոր ե խօսեցայ , ե ես իս . ճթէ :
 Հիմունք նորա ՚ի լեռուն աւրբ նորս . ճդ :
 Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի . հդ :
 Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի . ճիւ :

Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ .	իբ :
Մեծ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ .	խէ :
Մի՛ նախանձիր ընդ շարս , և մի՛ ընդ սոյ .	լլ :
Մինչեւ յե՛րբ տէր՝ մոռանաս զիս .	ժբ :
Յայսնի է ՚ի հրէաստանի աստուած , և .	հե :
Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեցին ամենայն ,	կէ :
Յեղանելն խորայելի յեգիպտոսէ .	ճժգ :
Յիշեա տէր զգաւթիմ , և զամենայն հեղու .	ճլա :
Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնէ .	ճ :
Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .	հէ :
Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխեաց .	ձե :
Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ .	ձզ :
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողոր .	ձ :
Ո՛յուսայ ՚ի տէր , որպէս լեառն սիօն .	ճիդ :
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրէ .	դ :
Որ հովուեստ խորայելի՛ նայեաց , որ .	հթ :
Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօ .	ձդ :
Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս .	խա :
Ունկն գիր աստուած աղօթից իմոց , և .	ձդ :
Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս .	ճիա :
Պահեա զիս աստուած իմ , զի ես ՚ի քեզ .	ժե :
Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատ .	ճէ :
Սիրեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօ .	ճժգ :
Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն իմ .	ժէ :
Տեառն է երկիր լճիւ իւրով .	իգ :
Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչեւ .	ձթ :
Տէր աստուած իմ ՚ի քեզ յուսացայ .	է :
Տէր աստուած փրկութեան իմոց , ՚ի տուէ .	ձէ :
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ , և .	դ :
Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժողո .	լլ :
Տէր թագաւորեաց՝ վայելութիւն զգէ .	լլ :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ էրկիր .	զզ :
Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ է զլիցի .	ի :
Տէր ըստ իմ և կեանք իմ՝, ես յումմէ .	իզ :
Տէր լուր ազօթից խնց , ունին դիր .	ճիր :
Տէր լուր ազօթից խնց , ազազակ իմ .	ճա :
Տէր կարգացի առ քեզ և լուր ինձ .	ճի :
Տէր հովուեացէ զիս և ինձ ինչ ոչ .	իր :
Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմա .	լէ :
Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմա .	զ :
Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , և ոչ .	ճլ :
Տէր սլ կացցէ ՚ի խորանի քում .	ժդ :
Տէր տէր մեր , զի՞ սրանչելի է անուն ,	ը :
Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար .	ճլլ :
Ցնծացէք առ աստուած , օգնական է .	ձ :
Ցնծացէք արդարք ՚ի տէր , ուզող .	լլ :
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց խնց աստուած .	ժը :
Քեզ վայելէ օրհնութիւն անձ ՚ի սիօն .	կդ :
Օրհնեա անձն իմ զտէր , տէք աստուած .	ճդ :
Օրհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն .	ճբ :
Օրհնեա անձն իմ զտէր , օրհնեցից զտէր .	ճիս :
Օրհնեալ տէր աստուած իմ , որ ուսոյց .	ճիսդ :
Օրհնեցէք զանուն տեառն , օրհնեցէք .	ճլգ :
Օրհնեցէք զաստուած ՚ի սրբութեան նորա .	ճճ :
Օրհնեցէք զտէր ամենայն աղինք , գովե .	ճժզ :
Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմա .	ճիսդ :
Օրհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնեցէք .	ճիսը :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր , զի .	զէ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր , օրհ .	զե :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն ՚ի նոր .	ճիսթ :
Օրհնեցէք մանկուանք զտէր , և օրհնե .	ճժբ :
Օրհնեցէք զտէր յամենայն ժամ , յամե .	լլ :

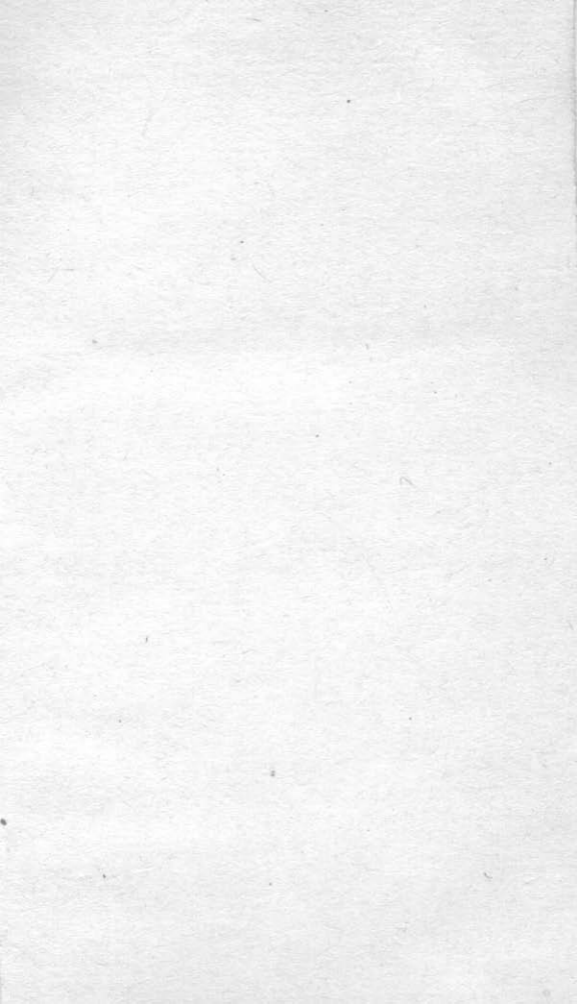
ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ

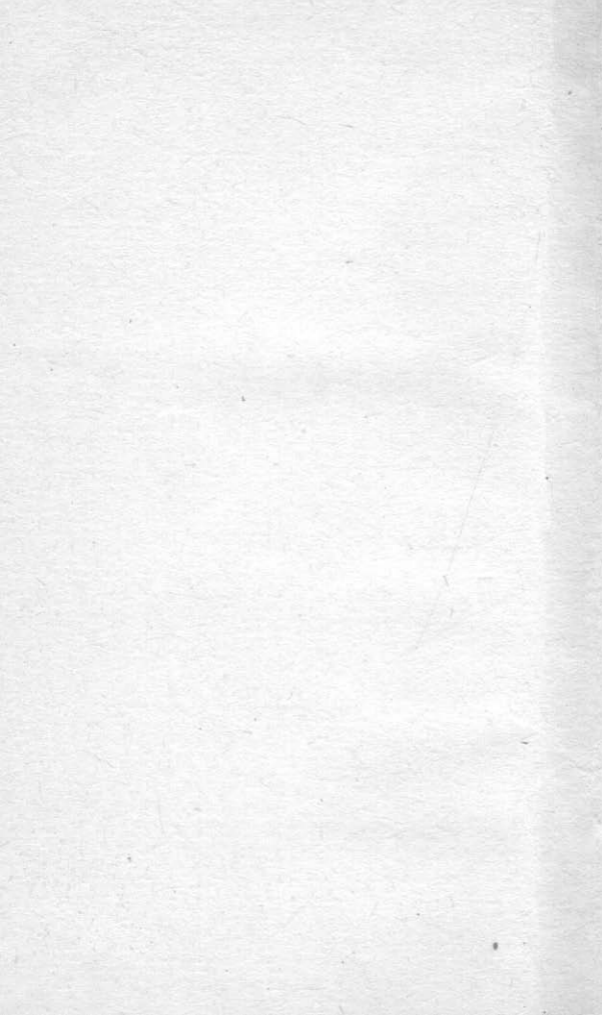
Արդ արձակեա զծառայս քս տէր .	570
Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւարց .	267
Զի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկութենէ .	150
Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ' առ աւօտ .	224
Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի .	512
Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր . և .	175
Ս՛ծացուցէ անձն իմ զտէր . և ցնծաւ .	568
Նայեցարուք երկինք . և խօսեցայց .	80
Տէր զուր քս լուայ և երկեայ .	555
Տէր ամենակալ աստուած արբահամու .	571
Փոքր էի ես յեղբարս իմ' . և կրտսեր .	560
Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերց .	562
Օրհնեալ տէր աստուած իօրացելի . սր .	569
Օրհնեցուք զտէր . զի փառօք է .	56
Օրհնեցէք զաստուած յօրհնութիւնն նոր .	511

Ե՛օ՛ի՛ն Սաղմոսք Ապաղխարոսիէան :

Տէր մի սրամտութեամբ քով յանդիմա .	դ :
Երանի' . ում թողութիւն եղև մեղաց .	լա :
Տէր մի սրամտութեամբ քով յանդիմա .	լէ :
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ոլոր .	ծ :
Տէր լուր աղօթից իմոց . աղաղակ իմ' .	ճա :
Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր . տէր .	ճիթ :
Տէր' լուր աղօթից իմոց . անկնդիր իքն .	ճխր :

2714

2021

